CELJSKI TEDNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

CELJE, 11. FEBRUARJA 1966 — LETO XXI. — ST. 6. CENA 50 DIN PAR

ODKRITE BESEDE

Pravkar minule zbore občanov v celjski občini lahko po pravici štejemo za najuspešnejše v zadnjem obdobju. To ne velja samo za udeležbo, ki je bila kar presenetljiva, temveč predvsem za živahno, odkrito — včasih pa tudi nekoliko prenapeto razpravo, ki je močno razgibala večino prisotnih občanov. Morda so letošnji zbori tudi odgovor nekaterim dvomom o pomenu in vlogi zborov volivcev, kajti pokazali so, da je to — kljub ne zmeraj najboljši dosedanji praksi, vendarle oblika, s pomočjo katere bi občani lahko močneje vplivali na najpomembnejša dogajanja v komuni.

K uspehom zadnjih zborov je prav gotovo pripomogel zanimiv dnevni red, saj bi naj občani odločali o zadevah, ki najbolj — posredno ali pa neposredno prizadevajo njihov standard. Šlo je za predlog proračuna skupščine občine in za odlok o uporabi mestnega zemljišča, ki v preprostih besedah pomeni — dodatno denarno obremenitev prebivalcev v mejah zemljišča, ki se še imenuje mestno. Čeprav so na občinskem odboru SZDL v Celju priporočili, naj bi o tem odloku govorili na prihodnjih zborih občanov, ko bi predlogu lahko priložili tudi točen program tistih del, ki bi jih s tako zbranimi sredstvi lahko končno le uredili, na večini zborov volivcev niso mogli mimo tega tako občutljivega in pomembnega vprašanja. Zanimivo je dejstvo, da so povsod veliko govorili o nujnosti ureditve nekaterih komunalnih del — kanalizacije, cest, vodovodov, mostov, regulacije potokov itd. — in da so vselej poudarjali, da je v predlogu proračuna za te namene določeno premalo sredstev. Realizacija odloka o uporabi mestnega zemljišča bi to vsoto prav gotovo povečala, pomenila pa bi seveda dodatno obremenitev skoraj slehernega prebivalca mestnega področja. In tu so se skupne koristi in osebni interesi včasih razšli. Nekateri občani so menili, da delovni ljudje dodatnih obremenitev ne bi zmogli. Sestavljalci predloga odloka o mestnem zemljišču ga bodo zatorej prav gotovo morali še dopolniti, na prihodnjih zborih občanov pa ljudem povedati predvsem to, kaj naj bi s tako zbranimi sredstvi uredili.

Letošnji zbori so bili tudi organizacijsko bolje pripravljeni. Prebivalci so se z obravnavanimi materiali lahko seznanili že veliko prej, saj so za to poskrbela tudi vsa sredstva javnega obveščanja.

Na zborih volivcev so občani izrekli tudi precej kritičnih pripomb na račun neodgovornega trošenja družbenih sredstev, pa tudi o razlikah v osebnem standardu. V zvezi s tem so zastavili tudi nekaj konkretnih vprašanj, na katera jim odborniki niso mogli odgovoriti. Te pripombe bo posebna komisija zbrala, jih obravnavala, nato pa občanom nanje tudi dokumentirano odgovorila. I. B.

ŽEBLJICA

Marsikateri romar gre kdaj tja v Celovec na revijo... Nekateri potujejo z avtobusi, drugi z vlakom, tretji v svojih avtomobilih, četrti pa v službenih, z rdečo tablico. Tako so zadnjič videli na »parkirni reviji« mercedes z družbeno oznako CE toliko in toliko. Kaj tam uradno je iskal, seveda je vprašanje. Toda kdor zastavlja takšno provokativno in nekonstruktivno vprašanje, bi moral vedeti, da iz »mercedesovega kraja« do meje vendarle ni tako daleč, da ne bi mogel kdo takole mimogrede »skočiti« na revijo. Še zlasti, če je med vodilnimi, ki lahko vodi tudi v »skokih«.

(oh)

AKADEMIJA V POČASTITEV PRAZNIKA

O akademiji v počastitev slovenskega kulturnega praznika, ki je bila v ponedeljek v SLG Celje, lahko rečemo vse najlepše. Če smo pred letom dni ob istem času pisali o »celjskem kulturnem škandalu«, ker take prireditve sploh ni bilo, moramo sedaj ugotoviti, da je bila letošnja akademija na visoki kvalitetni ravni.

To pa je bilo mogoče doseči s kvalitetnimi izvajalci: člani SLG, mešanim pevskim zborom in godbo na pihala ŽPD France Prešeren. Režiser prireditve Alfonz Kumer si je akademijo zamislil in jo izpeljal tekoče in brez zastojev. Pa še nekaj, kar je začudilo marsikoga: nabito polna dvorana poslušalcev. To pa je dalo akademiji še posebej slavnostno obeležje. -d

Topel val, ki je v minulih dneh zajel naše kraje, ne obeta nič dobrega. Kolikor sicer ne bo večjega mraza, ne bi bilo škode, toda kaže, da bodo predvsem žitarice le trpele. Posnetek prikazuje mir med hmeljišči v Braslovčah.

Jože Smole v Celju

V četrtek, 17. februarja ob 17. uri popoldne bo v veliki dvorani Narodnega doma govoril o »JUGOSLOVANSKI ZUNANJI POLITIKI« glavni urednik Dela Jože Smole. Predavanje bo v okviru zunanjepolitičnega simpozija delavske univerze v Celju.

DVA KRAJEVNA PRAZNIKA V KONJICAH IN DOBRNI

Občinski odbor združenj borcev pripravlja skupaj z ostalimi organizacijami in društvi v občini program proslave za občinski praznik 12. februarja, to je ob obletnici, ko so pri Frankolovem obesili 100 talcev.

Na predvečer bo v domu kulture slavnostna akademija, ki jo pripravlja konjiška Svoboda, o pomenu praznika pa bo govoril predsednik občinske skupščine ing. Adolf Tavčar. Na sam praznik bo ob 10. dopoldne žalna komemoracija na grobovih; tu bo poleg govora predsednika občinskega združenja tov. Perca še kratek kulturni program. Občinski odbor ZB je na praznovanje povabil svojce pokopanih žrtev, razen tega pa je zagotovil primeren prevoz vseh udeležencev komemoracije.

Ob spominu na pohod slavne Štirinajste divizije in na težke boje, ki so jih borci bili na obronkih Paškega Kozjaka, praznujejo prebivalci Dobrne 16. februarja svoj krajevni praznik. Na ta praznik se skrbno pripravljajo, pri tem pa sodelujejo vse politične in družbene organizacije. Osrednja proslava z bogatim kulturnim sporedom bo 15. februarja zvečer v zdraviliški dvorani, organizacijo pa sta prevzela dobrnska osnovna šola in prosvetno društvo Kajuh.

Organizacija ZB in osnovna šola pa bosta pripravili proslavo tudi na Paškem Kozjaku. Med potjo bodo učenci položili vence na Brdcah, obiskali pa bodo tudi nekatere partizanske domove, kjer bodo skupaj z nekdanjimi borci obudili spomine na narodnoosvobodilno borbo in na ljudi, ki so za lepši jutrišnji dan podarili svoja življenja.

Med prireditve ob krajevnem prazniku Dobrne sodijo tudi tekmovanja med gasilci, strelci in igralci namiznega tenisa. Slovensko ljudsko gledališče pa bo v soboto uprizorilo Novačanovo igro Veleja.

VREME

OD 10. do 20. FEBRUARJA
Ohladitev s pogostimi snežnimi padavinami. Ob razjasnitvah ostrejši jutranji mraz.

„VELIK REKREACIJSKI CENTER PRI CELJU"

V zvezi z razgovori na temo celjski rekreacijski center, ki smo jih objavili v zadnji številki, nam je Rafko Trobiš, ki služi vojaški rok v Požarevcu, poslal pismo, v katerem ga zanima, kaj je pravzaprav s tem centrom. Med drugim pravi: »Odločil sem se, da vam pošljem tale članek iz Borbe (5. 2. 1966) kajti med tistim, kar ste pisali vi, in tem, kar piše Borba, je namreč precejšnja razlika...« Tovariš Trobiš, ki se mu za pismo zahvaljujemo, ima prav. V dokaz za to objavljamo v celoti prevod prispevka, ki nam ga je poslal:

»Celje, februarja.

Na pobudo občinskega sindikalnega sveta v Celju so se odločili, da uresničijo program izgradnje velikega športno rekreacijskega centra na izletniških terenih Celjska koča — Svetina in Petriček — Golovec.

Na tem področju so že pričeli z zemeljskimi deli, izgradnjo novih žičnic in urejanjem prostorov za parkiranje okrog starih izletniških objektov, ki jih bodo adaptirali. Poleg tega, da bodo zgradili nekaj modernih turistično gostinskih objektov, bodo ob Savinji uredili veliko kopališče.

Za izgradnjo rekreacijskega centra pri Celju, ki ga mnogi nazivajo »novo Pohorje«, vlada med delovnimi organizacijami, ki so pripravljene prispevati znatna sredstva, veliko zanimanje.«

PRIPIS: Dopisnik »Borbe« je pač verjel, da bodo spodbudo sindikatov in lepe načrte v Celju hiteli uresničiti. Toda tisti, ki načrtujejo, nimajo denarja, kako pa mislijo v nekaterih kolektivih, BERITE NA 4. STRANI.

J. H. JAKI: Maska (risba)

PREDAVANJE MITJE RIBIČIČA

V okviru zunanjepolitinčega simpozija Delavske univerze v Celju bo v ponedeljek dne 14. februarja 1966 ob 17,00 uri popoldne predaval v veliki dvorani Narodnega doma član CK ZKS tov. Mitja Bibičič iz Ljubljane: »NACIONALNO VPRAŠANJE V LUČI SODOBNIH ODNOSOV«.

MOZIRSKI PUST

Kakor vsako leto bo tudi letos v Mozirju tradicionalna maškarada, ki jo bo priredilo TVD »Partizan« 19. februarja. Pustne prireditve so vsako leto privabile v Mozirje veliko število obiskovalcev, ki so ta čas izkoristili tudi za nekaj trenutkov zimskega turizma. Letos sicer sneg ni turistom najbolj naklonjen, a v Mozirju pričakujejo kljub temu lepo udeležbo, posebej še na svečanem pokopu Pusta, ki bo v sredo, 23. februarja ob 15. uri po starodavnem obredniku.

Drago Bradač

Ni vprašanja, ki bi ga zmedlo. Toda o kulturi in prireditvah nikar. Od takrat, ko se je v Trstu rodil, pa vse do danes, vmes je še čas, ko je kot fizičen delavec regeneriral Savinjo, delal po raznih taboriščih, prosjačil za službo, spal na pisalni mizi, ker je bilo treba potrpeti — pa do danes, ko pravi, da bo prej srečal Abrahama (letos!) kot pa kulturo — je ostal in je DRAGO BRADAČ. Zlobneži sicer trde, da prej srečajo njegovo črno aktovko, kot njega, toda ni tako. Pred leti je pisal in če ni bilo drugače raznašal plakate, in letos, če ni drugače, piše in raznaša plakate. Ne da bi komu odžiral kruh, ne, varčuje sredstva. Pred leti, ko je bil še tajnik AD Kladivarja, so ga odrivali, ker so se bali, da ne bi imel za drugo delo čas, da bi zaradi športa zanemarjal delo. Pa ni. Zanemarjal je nekaj drugega, ker je imel vedno čas in prostor za delo.

Pa ga pobaraš: čuj Drago..., on pa tako čez ulico, lepo te prosim, si bil včeraj na prireditvi? Ali pa: ha, te ni bilo, škoda; in če ga vprašaš, koliko je bilo obiskovalcev, te nekaj časa opazuje in maje z glavo, kot da ne bi bila njegova in se odpravi dalje... Obisk, koliko ljudi, prazne dvorane, uspele prireditve...

— Čuj, Drago, v časopisu sem bral, da je v Celju izredno zanimanje za gostovanje »Jazavcev«. Langerholzova pa je izjavila lani, da je bila nad obiskom razočarana...

»Saj razumeš, kako je... V Celju je skupina ljudi, ki je navdušena nad temi prireditvami. Večja skupina pa je, ki na prireditve ne pride — in je nad njimi kljub temu razočarana.«

Pred meseci so dijaki celjske gimnazije napisali kritično pismo, v katerem so trdili, da »predavanja niso bila na srednješolskem nivoju...«

»To je napisal človek, ki ni bil na predavanju. Gre za Staničevo predavanje. Pozneje smo ugotovili, da je bilo to mnenje enega dela profesorskega kolektiva in ne dijakov...«

— Kaj meniš o tem, da je še danes okrog 60 % zaposlenih brez osnovnošolske izobrazbe?

»Kje misliš? V ustanovah ali industriji? Moj dragi, če bi ustrezno stimulirali izobrazbo — tega ne bi bilo. V naši občini pa niso preveč navdušeni nad izobrazbo.«

Ali ni delovni program celjske delavske univerze nekoliko prerasel namen, za kar je bila ustanovljena?

»Kultura je draga, če jo ljudje ne potrebujejo.«

— Nad čem bi bil najbolj presenečen.

»Če bi enkrat v Celju prenehali tožiti nad tem, da ni prireditev in zabav, pa da bi bila vsaj ena prireditev — tu ne mislim na gostovanje Veselih planšarjev, Bratov Avsenikov ali Lada Leskovarja — bila dobro obiskana.

Tu je potreben organizacijski posluh, denem tako, mimogrede.

»Tako je. Dolgo bomo še govorili o kulturni tradiciji.«

Nani

obrazi

PISMA PISMA PISMA TEDNIKU

KAM S SINOM?

Čeprav sem že več let naročnica vašega lista, se tokrat oglašam prvikrat. Reči moram, da mi je bil tednik vedno všeč, čeprav so mnogi negodovali in vam pošiljali razne pripombe. Nekaj pa mi v prejšnji številki ni ugajalo. Namreč — sem mati »nepismenega otroka«, kakor jih naziva tov. direktor Roman Boben. Moj sin ima šest razredov osnovne šole. Pa so se zbrali na vašem razgovoru sodniki in direktorji in objavili ste oster članek in otroke kritizirali. Tov. Boben se je le malce preostro izrazil, vtem ko sta tov. Sonja Moškon in tov. Stojanovičeva omilile ta problem in povedale, da je tem otrokom treba pomagati in jih zaposliti. Kam z njimi?

Lansko leto je zavod za zaposlovanje delavcev (žal ne vemo, kje — op. ur.) zbral 20 takih fantov z nedokončano osemletko in imeli so enomesečni tečaj za priučene kovinarje. Med njimi je bil tudi moj sin. Otroci so se lepo vedli in učitelje pazljivo poslušali. Vsi so mislili, da se bodo po končanem tečaju lahko zaposlili, vsaj obljubljali so jim tako.

Toda prišla je reforma in vseh sanj je konec. Vsi fantje so brezposelni. Moj sin je zdrav in močen, toda zastonj trkam na vrata podjetij. Ali je res vsega kriva reforma?

Mislim, da me razumete, kako sama duševno trpim. Pred meseci sem čitala v TT, da so v Srbiji še 4 nepismeni direktorji, za te ne velja reforma? Ne gre mi v glavo, da otroci s šestimi razredi ne bi dobili zaposlitve, saj so jih pred leti tudi s toliko razredi vzeli v uk. Naj se potikajo po ulicah in pričnó krasti? Novinarka v TT je objavila obširen članek o takih otrocih in med drugim zapisala: »Pa pridejo predstavniki podjetij na zavod za zaposlovanje delavcev, močne in zdrave odberejo in jih zaposlijo«. A le ni tako. Tudi vaš novinar je med drugim zapisal: »Dovolj dela za vse, ki so voljni delati«. Pa ni tako. Verjemite, da bi bila nadvse srečna, če bi mi uspelo najti zaposlitev za sina. Bolnemu Matjažku iz Ljubljane so vsi priskočili na pomoč, mogoče bi se še moj sin komu zasmilil in bi mu pomagal?

Vem, da bo pismo brez podpisa romalo v koš, a vseeno vas vljudno prosim, da objavite kakorkoli vprašanje: bodo take fante sploh kdaj zaposlili? In kdaj? Verjetno nas je mnogo mater, ki bi želele odgovor. I. E. (ali A)

PRIPIS UREDNIŠTVA: Predvsem se zdi potrebno pripomniti, da smo v razgovoru, objavljenem v predzadnji številki, obravnavali probleme mladinskega preslopništva, kakor so jih osvetlili strokovnjaki s tega področja in družbeni delavci. Njihove ugotovitve, čeprav strnjene na minimum, so vsekakor vredne razmišljanj. Če se je ob problemu perspektivnosti mladih ljudi porajal termin »nepismeni otroci«, je to žal sicer boleče, vendar po našem mnenju popolnoma na mestu. Šest razredov osnovne šole, kjer preneha svoje šolanje precejšnje število učencev, pač ne zadostuje, da bi lahko govorili nasprotno, o pismenosti, še zlasti v sedanjih pogojih, ki terjajo vse bolj kvalificirane in strokovne ljudi. Drugo so seveda vzroki, zakaj tak učenec ne more končati osemletnega šolanja. Če ga pri tem ovira lenoba, je to vsekakor huje, kot če gre recimo za intelektualno nedoraslost ali kaj podobnega.

Navsezadnje je res, da ima tako prvi kot drugi učenec pravico do dela; a ker ne prvi ne drugi nima nikakršne kvalifikacije, oba pa sta razen tega še mladoletna, je problem toliko težji. Kje je rešitev? V konkretnem primeru morda v tem, da bi fant naredil še dva razreda, sicer pa v prijavi na uradu za zaposlovanje delavcev. Gotovo je še kje kakšno podjetje, ki bi ga zaposlilo!

KAJ JE Z LUČJO?

Pred petimi leti so podirali drevje okrog Zajdlovega studenca (na poti proti Liscam v Celju). Takrat je Elektro Celje iz varnostnih razlogov snelo luč pred studencem, a je še doslej ni ponovno namestilo. Vse kaže, da je dovolj, če ljudje podnevi vidijo zanemarjen studenec, kej bi ga gledali še ponoči — pri luči! Kaj pravite?

R. Božič,
Partizanska 7

Prepričani smo, da bo luč kmalu zasvetila — če ne pri Zajdlovem studencu, pa morda v kakšni ulici — podnevi! Razen tega v petih letih res lahko marsikaj pozabimo. Kaj misli krivec?

USPEŠNO DELO ŽALSKE POLITIČNE ŠOLE

Iz prakse za prakso

MEDTEM KO PONEKOD POLITIČNO ŠOLSTVO NE MORE ČEZ NEKATERE ORGANIZACIJSKE IN VSEBINSKE TEŽAVE, KI SE VLEČEJO ŽE NEKAJ LET, V ŽALCU Z VELIKIM ZADOVOLJSTVOM UGOTAVLJAJO, DA JE LETOŠNJA OBLIKA POLITIČNE ŠOLE MNOGO USPEŠNEJŠA OD VSEH DOSEDANJIH.

V štirih letih je podobne politične šole končalo v žalski komuni več sto družbeno političnih delavcev, ki so pridobljeno znanje v praksi zelo koristno uporabili. Tako je lani uspešno zaključilo politično šolo 132 slušateljev, približno toliko pa se jih izobražuje tudi letos. Toda žalska politična šola ni zanimiva samo zaradi števila absolventov, temveč predvsem zaradi dobro izbrane vsebine in zanimivih oblik dela. Šola je namreč razdeljena na šest oddelkov, ki delajo v različnih krajih. Vsebinski del pa je zastavljen tako, da slušatelji pridobijo tako družbeno ekonomsko znanje kot tudi vpogled v konkretno delo posameznih gospodarskih, političnih in drugih organizacij. To jim omogoči praktično delo, ki ga zaključijo z nalogo o problemu, ki ga preučujejo. Tako so slušatelji že zagovarjali teme o samoupravljanju v delovnih organizacijah, o delitvi dohodka v ekonomskih enotah, o delu družbenih in političnih organizacij itd.

Oddelki pri delovnih organizacijah — v Polzeli, Preboldu, kmetijskem kombinatu — pa so še bolj specializirani. Vse njihovo delo je prilagojeno konkretnim pogojem v delovni organizaciji; od tam je tudi nekaj predavateljev in iz domačih razmer izhajajo tudi njihove zaključne naloge. Pokazalo se je, da so te naloge marsikdaj tako dobre, da lahko služijo tudi kot trdno napotilo za delo samoupravnim organom in subjektivnim silam v kolektivih.

Pri kmetijskem kombinatu — kjer je to zaradi »mrtve sezone« v zimskem času tudi najlažje — so letos uvedli še neko novost. Odločili so se za štirinajstdnevno intenzivno šolo. Uspeh je bil presenetljiv. Vsi slušatelji so menili, da je tak način dela veliko boljši od večernega, saj človek, ki ima za sabo že dolg delovni dan, le s težavo sledi težkim snovem.

Na žalskem občinskem komiteju razmišljajo celo o drugi stopnji tako organiziranega političnega izobraževanja. V tem delu pa bodo poudarili predvsem pomen ekonomike, saj opažajo, da družbeno politični delavci zapletenih ekonomskih zakonitosti še ne poznajo dovolj temeljito. I. B.

FRANC ŽUMER

predsednik občinskega ZROP Šentjur

Preteklo soboto je bila v Šentjurju pri Celju prva redna seja novo izvoljenega predsedstva občinskega združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev. Razen konstituiranja predsedstva so se pogovorili o pripravah na občni zbor občinskega združenja borcev NOV, ki bo v soboto, dne 19. februarja ter obravnavali program izobraževanja za leto 1966. Za predsednika so vnovič izvolili Franca Žumra in za tajnika Jožeta Pečenka.

Šola za samoupravljalce

Na pobudo tovarniškega komiteja Zveze komunistov železarne so v Štorah ustanovili samoupravno politično šolo. V njej se bodo izobraževali sedanji in perspektivni kadri v družbeno političnih organizacijah in organih samoupravljanja. Šola ima dva oddelka, vrši se trikrat tedensko, poučujejo pa priznani predavatelji delavske univerze iz Celja.

OBČNI ZBOR SINDIKATA

Te dni je bilo na občinskem sindikalnem svetu že več razgovorov z delegati za občni zbor tega foruma, ki bo 24. februarja. Delegati so že razpravljali o nagrajevanju, metodah dela sindikalnih organizacij, o samoupravljanju, gospodarjenju itd.

OB PETNAJSTLETNICI POKLICNEGA GLEDALIŠČA V CELJU je bila prejšnji teden v SLG Celje skromna svečanost, ki so se je poleg celjskih kulturno-prosvetnih in družbeno-političnih delavcev udeležili tudi gostje iz Ljubljane in Maribora, med njimi tudi republiški sekretar za kulturo in prosveto Tomo Martelanc in svetnik v sekretariatu za kulturo in prosveto Dušan Tomše. Po uvodnih besedah upravnika SLG Celje, Slavka Belaka, ki je orisal vso razvojno pot celjske gledališke dejavnosti in posebej še delo zadnjih petnajstih let, so podelili vsem petnajstletnim sodelavcem poklicnega gledališča (dolgoletnemu upravniku Fedorju Gradišniku, igralkama Mariji Goršičevi in Nadi Božičevi ter odrskim delavcem Franju Cesarju, Bogu Lesu, Francu Klobučarju, Ivanu Dečmanu, Ivanu Jeramu, Pavli Pristovškovi in Tilki Svetelškovi) spominske plakete, izdelek akad. kiparja Milisava Tomanića. (Foto: Berk)

ZABELEŽENO ZA VAS

O BLATU V BLATNI VASI

Dragi bralci!

Prišli so komunalci z dnarci tja v Blatno vas — zares, ha, ha! So čevlje si sezuli, šli čez in se na drugi strani spet obuli — ha, ha, zares! Potem so rekli: tole bomo mi lepo posuli in nasuli, z navadnim peskom — prav zares, ha, ha!

Ja, ko bi res posuli in nasuli ali morda razsuli kakšen voz peska! Pa ni ne komunalcev ne dnarcev. Dolgo blatno polje, imenovano tudi blatna vas, je torej še naprej blatno. (Pri tem so seveda izvzeti asfaltirani odcepi in odseki in izrastki, kot tisti komični izrastek asfalta, ki »drži« kakih 50 metrov v blato).

Nekoč, še pred leti namreč, smo celo asfaltirali dohode do znamenitih hiš, da si ljudje, ki v njih prebivajo, ne bi zamazali čevljev ali avtomobilskih gum, za prostor med bloki (onstran železniške proge v podalj.šku Ulice 29. novembra) pa ni bilo niti navadnega peska. Pač najbrž zato, ker lahko skromna arhitektura stoji tudi v blatu. Če se prav spominjam, je svojčas v tedniku nekdo predlagal zelo duhovito rešitev. Menil je namreč, da bi bilo pametno, če bi na tem mestu naselili močvirske ptice ter pričeli gojiti lovski turizem, z izkupičkom pa bi potlej lahko kupili nekaj peska in gramoza. Predlog pa je padel v vodo, po vsej priliki zato, ker bi bilo v takem primeru seveda hitro konec močvirskih ptic in lovskega turizma. Tako ostajamo samo pri močvirju, blatnih čevljih, sakramentiranju in upravičeni jezi. Kajti po kakšni logiki bi morali nekateri državljani prihajati v mesto z zamazanimi obuvali!

Vprašanje je seveda, kaj bi lahko naredili tudi prebivalci sami, a verjetno med njimi pač ni lastnika kakšnega kamnoloma, ki bi velikodušno prispeval nekaj vozov. Rešitev bo najbrž v čakanju na sušo; takrat se namreč še tako blato posuši!

Kozorog

STE ŽE PORAVNALI NAROČNINO ZA LETO 1966? STE SE ŽE NAROČILI NA NAŠ IN VAŠ LIST? ŠE NE? POTEM POHITITE, KAJTI KDOR BO DO KONCA MARCA PORAVNAL NAROČNINO ZA VSE LETO 1966, BO LAHKO SODELOVAL V NAJVEČJEM ŽREBANJU NAGRAD, KAR IZHAJA LIST.

PO SVETU • PO SVETU • PO SVETU • PO SVETU • PO SVETU • PO SVET

Erhard je kljub oklevanjem odpotoval v Francijo, da se pogovorita z de Gualom, kakor določa njun sporazum o ustaljenih mednarodnih izmenjavah. Pogovarjala sta se sicer večidel »med štirimi očmi«, a opazovalci, ki znajo ocenjevati politične dogodke že po zunanjih znamenjih, trdijo, da je bil Erhardov obisk samo vljudnosten in da se odnosi med Nemčijo in Francijo niso nič spremenili, četudi se obe deželi na videz zavzemata za »varnost Evrope«, se v resnici pogajata za sporazume, ki bi naj zagotovili njuno enakovrednost na evropskem tržišču. Zelo malo verjetnosti je, da bi se dolgoletna politična in vojna nasprotnika mogla sporazumeti do kraja, kajti Erhard gleda s pozicije velikoevropske dežele, ki je zrasla z ameriškim povojnim kapitalom in pričakuje še vedno, da bodo ZDA v njej štele prvi mejnik pred rdeča nevarnostjo. De Gaulle pa se zavzema za velikoevropsko deželo, ki bi bila zares evropska. Nemci so pa še tem bolj v zadregi, ker pričakujejo, da bo bližnji Erhardov obisk v Sovjetski zvezi zanje precej usoden.

Taškentski sporazum je bil za ves svet zelo blažilen, četudi so bili posamezniki v Indiji in v Pakistanu, ki niso bili povsem prepričani v uspeh deklaracije. Toda bolj ko se čas odmika, bolj očitno poslaja, da je pokojni Šastri s svojim zadnjim delom opravil veliko nalogo. Izvolitev Indire Gandhi za predsednico vlade je v teh odnosih posebno pomembna, saj sta tako Indija kakor Pakistan prepričana, da bo znala pravilno reševati odnose med obema deželama. Kitajci se seveda vznemirjajo in dokazujejo, da je bila prekinitev sovražnosti škodljiva. Četudi je posredovala Sovjetska zveza, so Kitajci prepričani, da je v ozadju očitna zmaga Amerike.

Kakor so absurdni kitajski zaključki v tej zvezi, tako nesmiselni so sklepi in odločitve ZDA v zvezi z Vietnamom. Da je z novim obdobjem bombnih napadov in z zaostrenimi vojaškimi operacijami odpadlo vsako pričakovanje o morebitnem miroljubnem dogovarjanju, je zdaj skoraj povsem jasno. Prizadevanja varnostnega sveta so tu ostala doslej precej nemočna, pač pa je zato dosti drugače v Vietnamu, kjer je med premirjem prestopilo iz vojaških enot Vietkonga okoli 800 vojakov med osvobodilne enote. Pa še več: tudi najbolj drzne ameriške vojaške operacije ostajajo brez uspeha in se vedno znova zapletajo v brezihodne položaje.

Boeingi so postali strah letalskih družb, saj sta se primerili dve izmed največjih letalskih nesreč v zadnjem času prav z letali tega tipa. Sovjetskim znanstvenikom pa je v tem času uspel »mehek« pristanek na luni, ki je tako postala prva nosilka človeških aparatov v vesolju.

Vladna kriza v Italiji, ki je nastopila zaradi otroških zavetišč, še vedno traja in vse kaže, da nihče ne bo mogel sestaviti nove vlade. Predsednik Saragat zato razmišlja, če ne bi kazalo razpustiti parlament in razpisati predčasne volitve.

POGOVOR TA TEDEN

ODGOVARJA DIREKTOR SEKTORJA PRODAJE IN ZUNANJE TRGOVINE EMO SREČKO JAMNIŠEK

— Vse doslej je bilo težišče tvojega dela izvozna dejavnost. Kaj bi lahko rekel o izvozni dejavnosti celjskih podjetij in posebej še o izvoznih vprašanjih, ki se je z njimi ukvarjala v zadnjem obdobju EMO (spremenjen naslov Tovarne emajlirane posode — emajlirnica, metalna industrija, orodjarna)?

● *V zadnjem času nisem utegnil zasledovati izvozne dejavnosti in problematike sosednjih celjskih podjetij, kar zadeva pa naše podjetje lahko povem, da smo z uspehi našega lanskega izvoza precej zadovoljni. V ca. 50 držav smo izvozili za približno 1,560.000 $ naših izdelkov ter s tem presegli plan izvoza za 23 %. Tako povečan izvoz nam je tudi omogočil, da smo zagotovili reprodukcijski material za proizvodnjo.*

— Po finančni realizaciji izvoza je EMO torej v letu 1965 presegel svoj plan za 23 %. Naj to pomeni, da ste imeli doslej razmeroma nizek izvozni plan in da vam zadnje obdobje dovoljuje večji izvoz v prihodnosti.

● *Težimo za tem, da naše plane izvoza postavimo vsako leto skladno z objektivnimi in realnimi možnostmi. Dejstvo je, da se v zadnjem času naš izvoz iz leta v leto povečuje, rezultat tega pa so veliki napori našega celotnega kolektiva, posebno še zunanje trgovinskih delavcev. Zunanja tržišča so namreč iz leta v leto bolj zahtevna in se je treba za uspehe trdo boriti.*

— V čem so bistvene poteze vaše izvozne politike?

● *Bistveni moment naše izvozne politike je naša želja, da z našimi izdelki v večjem obsegu prodremo na tržišča Zapadne Evrope in ZDA. V tem pogledu imamo že tudi precejšen uspeh, vendar smo po naši oceni v tem pogledu pravzaprav še v začetni fazi. Druga važna tendenca, ki jo zasledujemo je ta, da za izvoz delamo prav tako velike serije kot za domači trg, ker s tem znižujemo stroške proizvodnje in povečujemo dohodek podjetja.*

— Da ne bova ostala samo pri izvozu, me zanima, kako ocenjuješ kooperacijske in integracijske odnose med podjetji?

● *Kot ekonomist sem vsekakor velik pristaš kooperacijskih in integracijskih procesov v gospodarstvu. Če pa seveda ocenjujemo realne možnosti teh procesov pri nas, pa moramo na žalost ugotoviti, da se v stvarnosti tem procesom upira tako mnogo faktorjev, da je resnejše uspehe na tem področju zelo težko doseči. Največja zavora integracijskim in kooperacijskim odnosom med podjetji so vsekakor veliko prehitro spreminjajoči se predpisi, tako da je celo v enem samem podjetju pogosto zelo težko planirati, kaj šele, da bi to lahko izvedlo nekoliko podjetij skupaj, kar pa je bistveni element dolgoročnejše kooperacije in integracije.*

— In kaj praviš v zvezi z nagrajevanjem strokovnega kadra, kar štejejo mnogi za razlog odhodov v tujino?

● *Vsekakor je nedovoljna stimulacija strokovnega kadra eden od razlogov, da le-ti težijo za odhod na delo v tujino. Poleg tega pa seveda obstaja še vrsta drugih razlogov. Sam odhod strokovnih kadrov v tujino na delo ne smatram kot negativen pojav, v kolikor je njihov odhod vezan na njihovo vrnitev. Smatram namreč, da bodo z odhodom v inozemstvo naši kadri samo pridobili na znanju in izkušnjah, kar je v sedanjem momentu zelo potrebno, ker smo precej časa bili veliki meri zaprti vase in nas je to v relativnem smislu oddaljilo od splošnega tehničnega napredka v svetu. Če pa se seveda kadri, ki odhajajo v tujino, ne vračajo v domovino, je jasno, da je to čista nacionalna izguba. S tem v zvezi bo vsekakor treba urediti poleg ostalega tudi vprašanje pravične stimulacije strokovnega kadra.*

H. S.

BOMO TUDI V PRIHODNJE UVAŽALI SADJE?

Zanemarjeni sadovnjaki

V šentjurski občini bi morali rešiti sadjarstvo

NA ZADNJI SEJI OBČINSKE SKUPŠČINE ŠENTJUR PRI CELJU SO ODBORNIKI OBRAVNAVALI VPRAŠANJE OBNOVE SADJARSTVA V ZASEBNEM SEKTORJU, KI JE ENA IZMED ZELO POMEMBNIH PANOG KMETIJSTVA V OBČINI. UVODNI REFERAT JE PREBRAL PREDSEDNIK SVETA ZA KMETIJSTVO TOVARIŠ IVAN VEBER.

Sadjarstvo je pomemben vir dohodkov kmetovalcev. Na območju občine je okrog 250 ha zasebnih in okoli 55 ha družbenih sadovnjakov, razen tega pa je s sadjem zasejanih mnogo travnikov zasebnega sektorja. Po statističnih podatkih je 60.000 jablan, 7.500 hrušk in mnogo vrst drugega sadja, predvsem sliv, češenj, orehov itd. Te številke pričajo o velikem številu sadnega drevja, vendar pa danes ne kažejo moči in donosnosti te kmetijske panoge. V občini so dobri klimatski in talni pogoji za sadjarsko proizvodnjo, kar kaže precejšnje število sadnega drevja in dobri pridelki sadja v normalnih letinah, hkrati pa to potrjujejo nove sadne plantaže v družbenem sektorju in to predvsem na Ponikvi.

Vendar sadjarstvu v zasebnem sektorju ne posvečajo toliko skrbi, kot drugim področjem lastništva, za kar je glavni vzrok nezainteresiranost lastnikov tega sadja, dvojno izkoriščanje površin pod sadjem, neurejene odkupne cene v zadnjih letih in delno premajhna skrb družbe do tega narodnega gospodarstva. Del sadovnjakov na območju Blagovne je popolnoma uničil industrijski plin in v tem kraju ni nobene realne perspektive za sadjarsko proizvodnjo.

Kljub velikemu številu sadnega drevja v občini, kot tudi posledica alternativne (izmenične) rodnosti, pa so bili pridelki sadja v zadnjih treh letih minimalni, čeprav je dajalo sadjarstvo v prejšnjih letih precejšnje pridelke. Glavni vzrok so slabi oskrbovalni kot zaščitni ukrepi na sadnem drevju, hkrati pa tudi pomanjkanje dobre mehanizacije za opravilo teh del. Večina sadnega drevja je slabo oskrbovana, kmetovalci opuščajo (vsaj ponekod) čiščenje sadnega drevja kot tudi škropljenje. Povprečno so v zadnjih treh letih poškropili samo okoli 25 % vsega sadnega drevja. Rastlinske bolezni in škodljivci so zaradi nerednih zaščitnih ukrepov v zadnjih letih uničili mnogo sadnega drevja, nekaj se ga je posušilo, tako da stoji zdaj pred nami važna naloga, sanacija sadnega drevja, ker bomo samo tako mogli obvarovati še obstoječe in za rodnost sposobno sadno drevje. To pa je obsežna in za rodnost važna naloga, ki jo bo potrebno izvesti postopoma ob pomoči vseh kmetijskih strokovnjakov. Glede na pomembnost sadjarstva v posameznih predelih, bo potrebno sanirati drevje najprej na področju Ponikve in Dramelj. Posebne komisije, sestavljene iz kmetijskih strokovnjakov, bodo na terenu pregledovale sadno drevje in odredile ukrepe, da se staro in bolno sadno drevje odstrani, ali pa s primernimi ukrepi usposobi za nadaljnjo proizvodnjo. Proces obnove sadjarstva v zasebnem sektorju je trajnejšega karakterja, vendar mora biti akcija vsestransko raziskana, izvajanje pa mora biti dosledno, ker bomo le tako zagotovili trajen uspeh.

Določene ukrepe bo potrebno izvesti tudi za obnovo in ureditev nasadov jagodičevja v družbenem in zasebnem sektorju.

V diskusiji je sodelovalo več odbornikov, ki so menili, da bo samo z doslednim delom možno doseči postavljene cilje pri obnovi sadovnjakov. Dejali so tudi, da bo potrebno v ugodnih sadnih letinah zagotoviti reden odkup sadja ter s tem omogočiti prodajo za široko potrošnjo.

F. S.

Kritična ocena dela

V SREDO DOPOLDNE PREJSNJEGA TEDNA SO SE KOMUNISTI CELJSKE CINKARNE SESTALI NA SVOJI REDNI LETNI KONFERENCI, NA KATERI SO POLAGALI OBRAČUN SVOJEGA ENOLETNEGA DELA.

V poročilu, ki ga je sestavil tovarniški komite ZKS Cinkarne, so bili kritično obravnavani najrazličnejši vidiki delovanja organizacij ZK in posameznih komunistov v okviru celotnega podjetja. Že samo poročilo je bilo v svoji osnovi zastavljeno tako, da namenoma ni podrobneje obravnavalo uspehov in dosežkov enoletnega dela, temveč je bilo v celoti usmerjeno na najaktualnejše probleme in slabosti, ki so organizacije ZK (imajo namreč 6 organizacij) ovirale pri njihovem rednem delu. Napake in težave pri delu komunistov so bile obravnavane izredno konkretno in kritično. Namenoma so bila v poročilu izpuščena vsa ekonomsko-proizvodna vprašanja in uspeh na tem področju (ki pa jih ni malo) samo zaradi tega, da bi komunisti na letni konferenci razpravljali izključno o problemih delovanja komunistov v okviru spleta odnosov, ki se porajajo na nivoju delovnega kolektiva.

Po poročilu, ki ga je podala sekretarka TK ZK tov. Jožica Farčnik-Mrvarjeva, se je razvila široka in plodna razprava, katere osnovna karakteristika je bila v tem, da so vsi diskutanti brez izjeme načenjali samo aktualne probleme, ki so se porajali znotraj samih organizacij ZK in pri posameznih komunistih. V diskusiji je bilo izrecno poudarjeno, da morajo komunisti najprej dosledno, radikalno in objektivno razčistiti vsa tista vprašanja, ki tarejo organizacije ZK in jih ovirajo pri njihovem rednem delu. Podan je bil konkreten predlog, ki ga je konferenca v svojih zaključkih tudi sprejela, da je potrebno takoj pristopiti k podrobni analizi o aktivnosti vsakega komunista posebej in tako ugotoviti, kdo dejansko izpolnjuje svoje naloge, ki se pred komuniste v okviru delovne organizacije postavljajo ter kateri so tisti komunisti, katerih aktivnost je premajhna in ki po svojih kvalitetah ne odgovarja vsem kriterijem, po katerih danes sodimo realno vrednost in pomembnost vsakega komunista posebej. Za komuniste, ki teh osnovnih kriterijev ne izpolnjujejo, jim manjkajo takšne ali drugačne kvalitete, ter so pri svojem delu neaktivni, ni mesta v njihovih vrstah!

Podrobno je bilo ocenjeno tudi delo sindikalnih organizacij in mladine v podjetju. Podane so bile kritične ocene, ki so izvenele predvsem v dejstvu, da komunisti, ki v teh organizacijah delujejo, niso v celoti izvršili svojih nalog in obveznosti, vsled česar bo potrebno v bodoče zagotoviti, da se posveča aktivnost in odgovornost vseh komunistov, ki delujejo v vodstvih ter organizacijah, kajti le na ta način bodo dosegli višjo kvalitetno raven delovanja tudi teh organizacij, kar smatrajo za eno poglavitnih nalog v predstoječem obdobju.

Izreden poudarek v razpravi je bil podan o problemih izobraževanja članov kolektiva, kajti na splošno ugotavljajo, da je izobrazbeni nivo v povprečju prenizek in nezadovoljiv. Že sama ugotovitev, da je kar 60 % vseh mladincev v kolektivu takih, ki nimajo končane osemletke, resno opozarja na ta problem in nalaga vsem organizacijam, posebno pa aktivu ZMS nalogo, da se čimprej pristopi k organiziranju izobraževalnega dela ter se tako zagotovi, da se čim širšemu krogu zaposlenih omogoči, da si pridobe višjo stopnjo izobrazbe, kar bo zagotovilo, da se bodo doseženi uspehi še povečali.

Kritično je bila obravnavana in ocenjena aktivnost komunistov, ki delujejo v okviru samoupravnih organov. V konkretni oceni je bilo podano stališče, ki se izraža predvsem v dejstvu, da je bila aktivnost komunistov z ozirom na pomembnost področja v sklopu katerega delujejo in z obzirom na važnost vprašanj, ki se v samoupravnih organih obravnavajo absolutno premajhna. Razlog za tako stanje je predvsem v relativno nizki razgledanosti posameznih komunistov in v nezadovoljivi idejni ravni posameznih članov Zveze komunistov. Z ozirom, da stoji kolektiv pred volitvami v samoupravne organe, je bilo na konferenci zavzeto stališče, da so predvsem komunisti dolžni in odgovorni za to, da bodo prišli v delavske svete in ostale institucije dejansko najsposobnejši in najbolj razgledani člani kolektiva, še posebej pa to velja za komuniste, ki bodo kandidirali ob volitvah v samoupravne organe.

Konferenca je bila izredno uspešna, kritična v oceni svojega dosedanjega dela in jasna v stališčih na bodoče delo. Brez dvoma je bila konferenca cinkarniških komunistov ena najboljših, kar jih je bilo izvedenih konnec lanskega in v začetku letošnjega leta.

Berne Strmčnik

SRAJCE TOPER POTUJEJO PO SVETU

ŠE DVE MINUTI

V veliki hali tovarne perila »Toper« brenčijo stroji. Štiri brigade delajo, štiri brigade deklet in žena, ki se sklanjajo nad šivalnimi stroji znamke »Singer« in »Piatt«, seveda električnimi, kajti sicer bi bila storilnost vprašanje.

Ogledujem si postopek, kako nastaja srajca od blaga do zadnjega pregleda. Prva operacija je napenjanje blaga, potem modeliranje s perforiranimi narisbami, surovi razrez, podrobni razrez. Tu je se trenutno ozko grlo. Razrez opravljajo moški, edini med skoraj štiristo ženami in dekleti. Videti je, da jih to ne moti, kajti morajo hiteti. S podrobnim razrezom je prvi večji del zaključen. Razrezani delci, ki bi jih nestrokovnjak komaj razločil, gredo potem dalje. Posebna skupina lepi podloge v ovratnike in manšete in pripravlja dele za šivanje. Na vsakem šivalnem stroju opravijo zatem posebno operacijo in iz delov nastaja srajca. Na koncu še gumbnice in gumbi — pa kontrola.

V podjetju so skrajšali delovni čas na 46 ur tedensko, a kljub temu so storilnost dvignili. Četudi razmišljajo, kako bodo prešli na 42-urni tednik, je to zanje precej težko, saj so notranji izkoristki že skoraj dokončni. Dokaz: svetovno povprečje za izdelavo srajce je namreč devet in pol minut, a v Topru dosežejo — sicer ne vselej in povsod — že enajst minut za izdelavo srajce! Določena rezerva za prihranek časa torej še vedno obstaja, a zelo verjetno je, da bodo morali preiti na skrajšan delovnik na račun manjše proizvodnje oziroma z delnim povečanjem kapacitet. Toda tudi glede povečanja kapacitet obstaja samo možnost kakšnih 20 odstotkov, ker je podjetje lokacijsko omejeno.

Celotno podjetje zaposluje okoli 830 delavk. Večidel so zaposlene v centralnem obratu v Celju, sedemdeset jih je v šmarskem obratu in 110 v Šoštanju. S temi obrati je podjetje zajelo maksimalno možno žensko delovno silo in je zato tudi v tem pogledu družbeno in ekonomsko utemeljeno. Seveda nastopajo v tolikšnem kolektivu problemi, ki so toliko bolj specifični, ker gre za delovno silo, ki je mimo rednega dela vezana še na vrsto drugih opravil. Zares je zelo veliko mladine, a tudi ta je v mnogih primerih vezana na oddaljene kraje, saj jih prihaja na delo zelo veliko s kolesi, avtobusi in z vlaki. Prav zaradi tega je v kolektivu precej občutno dvoje: stanovanjsko vprašanje in odmaknjenost od kolektivnega življenja izven delovnega časa. V mnogih primerih pa je skladno s tem vezano še vprašanje polproletariata.

Toda podjetje beleži iz leta v leto večje uspehe. Še pred časom so bili sicer v mnogem odvisni v mednarodni delitvi dela od raznih izvozniških predstavništev, zdaj pa so registrirani sami kot izvozniki. V svojih obratih so skrajno specializirali dejavnost. Medtem ko so pred leti še izdelovali vse vrste perila (TOvarna PERila!), izdelujejo zdaj v Celju samo klasične in Lido srajce, v Šmarju športne srajce, v Šoštanju klasične srajce in v obratu šentjurske Mode spodnje hlače in spalne srajce. Razen z obratom Mode so v kooperacijskem odnosu še z nekaterimi drugimi konfekcijskimi podjetji perila v Sloveniji.

Po računih kaže, da bodo letos lahko poravnali vse obveznosti in potem bodo mogli misliti na nadaljevanje rekonstrukcije in izgradnjo drugih objektov družbenega standarda — predvsem stanovanja. Že zdaj so posvetili veliko skrb družbeni prehrani, saj imajo v podjetju topel obrok vsi brezplačno, mislijo pa še na izpopolnitev prehrane.

Smotrno delo in načrtno investiranje ter ustrezna notranja delitev dohodka jim je omogočila, da bodo že letos občutno povečali osebne dohodke, ki so bili lani v povprečju med najnižjimi v občini. Že januarja so razdelili povprečno 10 odstotkov akontacije na OD, pripravljajo pa nov pravilnik o delitvi OD, ki bi naj letos zagotovil povprečje 70.000 dinarjev OD. Uvedli so tudi dodatek na stalnost, ki se giblje od štiri do deset tisoč dinarjev.

Marljiv kolektiv, vezan v tekočem traku drug na drugega, ima lepe izglede v prihodnosti in četudi so doslej morali nekajkrat prebroditi precejšnje težave, jim bo sproščeno devizno poslovanje v prihodnjih letih dovolilo, da bodo še izboljšali kvaliteto svojih izdelkov, ki so zasloveli doslej doma in v svetu.

Herbert Savodnik

OD VSEPOVSOD

ŽALEC: Pred dnevi je bil v Žalcu zbor komunistov, na katerem so razpravljali o nekaterih aktualnih problemih gospodarstva. Komunisti so razpravljali in analizirali problematiko produktivnosti, investicijske politike in o izvajanju gospodarske reforme. Razprave o navedenih problemih so komunisti načeli že na konferencah v osnovnih organizacijah.

POLZELA: Pred dnevi je bil tu občni zbor DPD »Svoboda«, ki je ugotovil, da je bilo lansko delo razmeroma plodno. Predvsem se je uveljavila dramska sekcija, pevski zbor je sodeloval na partizanskem mitingu, pripravili so nekaj predavanj v klubu družbenih organizacij in ustanovili mladinski zbor Svobode. Člani društva so priznali, da so zmogli delo zaradi pomoči in sodelovanja z ljudsko tehniko v tovarni nogavic, krajevno skupnostjo in s kino podjetjem v Žalcu, katerim so se na občnem zboru primerno zahvalili.

LOGARSKA DOLINA: Občinski komite ZKS Žalec je pripravil tridnevni seminar za 64 sekretarjev osnovnih organizacij, da bi razpravljali o organizacijskem delu v osnovnih organizacijah, o problemih, ki se porajajo ob izvajanju gospodarske reforme, o vprašanjih ob spremembah v delitvi osebnih dohodkov po delu in o vprašanjih s področja kadrovske politike. Po uvodnem referatu bodo seminaristi obravnavali vprašanja v skupinah, nakar se bodo o zaključkih pogovorili vsi skupaj.

JURKLOŠTER: V začetku tega meseca je v Lahovgrabnu umrla Pavla Ogrinc, ki je bila daleč naokrog najstarejša ženska. Umrla je v 99 letu starosti po krajši bolezni, medtem ko je bila poprej vse življenje izredno zdrava.

ŠTORE: V nedeljo dopoldne bo v veliki dvorani kulturnega doma delovna konferenca Zveze komunistov železarne Štore. Pregledali in ocenili bodo enoletno delo in sprejeli akcijski program dela za leto 1966.

CELJE: Občinski sindikalni svet je včeraj pripravil posvetovanje o organizacijskih vprašanjih izobraževalne in kulturne dejavnosti v delovnih organizacijah. O zanimivih ugotovitvah s tega posvetovanja bomo še poročali.

LAŠKO: Letošnja svečanost v počastitev Prešernovega dne je bila v prenovljeni veliki dvorani doma »Dušana Poženela«. Zaradi bogatega programa se je svečanosti udeležilo nepričakovano veliko obiskovalcev. V programu so sodelovali recitatorji, solisti in moški pevski zbor DPD Svoboda iz Laškega. V veznem besedilu je Prešernov lik orisal prof. Anton Aškerc iz Celja, po svečanosti pa je predsednik skupščine občine Laško Maks Klemenčič sprejel številne kulturno-prosvetne delavce.

KAKO DELITI SREDSTVA ZA REKREACIJO, KI SO Z ZAKONOM DOLOČENA

KDAJ, KOLIKO IN KOMU?

V delovnih kolektivih pravijo: najprej pogoje za dnevno rekreacijo, zatem pogoje, ki bodo slehernemu omogočili življenjsko raven, ki bo dovoljevala tedensko in dopustniško rekreacijo.

Dosedanja praksa pri odvajanju sredstev v skupne sklade ne nudi prevelike garancije, da bi sredstva res vlagali tja in v tiste objekte, ki jih delovni kolektivi želijo za širšo rekreacijo.

CT: Kljub temu, da je novi zakon o namenskih sredstvih za rekreacijo presenetil marsikateri delovni kolektiv, bi želeli izvedeti, ali ste že in če ste razmišljali o delitvi teh sredstev, kako bi jih delili?

J. KOGOVŠEK: »Danes bi bilo verjetno še prezgodaj karkoli reči, ker so razprave v teku. Novi zakon pa je odprl širše možnosti pri popularizaciji in razmahu rekreacije delovnih ljudi. Žal pa odpira tudi niz problemov, kako in koliko deliti — komu in kdaj.

S tem zakonom bo vsekakor dobil svoj prostor tudi mladinski turizem, katerega pionirsko delo le s težavo — zaradi objektivnih življenjskih pogojev spravljamo na noge. Delovne organizacije oziroma kdorkoli, ki bo sprejemal ključ za delitev teh sredstev bo moral vsekakor vključevati tudi specializirano rekreacijo mladih — v perspektivi. Za danes še ne, toda za jutri se odpirajo lepe možnosti ob pametni politiki za razvoj rekreacijskih centrov, ki bi morali odigrati življenjski del našega delovnega človeka.«

F. OCVIRK: »V železarni razen sindikalnih odbornikov — kolektiv še ni razpravljal. Po mojem mišljenju bi naj ta sredstva prelili v poseben sklad, iz katerega bi delili sredstva za vse člane enako — na roko.

Vse skupaj je prišlo prehitro, tako da ni bilo možnosti za neke resnejše analize in priprave. Vsekakor pa je ta decentralizacija pozitivna, saj bodo ta sredstva namenska le za rekreacijo. Poraja pa se vprašanje, kako in koliko deliti, kajti s K-15 so imeli možnost sodelovanja tudi družinski člani. Letošnje obdobje bi naj bilo zato prehodnega značaja — ob iskanju najpripravnejšega ključa za delitev teh sredstev. Ne smemo pozabiti, da smo v preteklih letih poleg K-15 tudi regresirali člane delovnih kolektivov, ki so res namensko izkoristili rekreacijo.«

V RAZGOVORU SO SODELOVALI: JANO KOGOVŠEK, upravnik mladinske potovalne agencije »POPOTNIK«; FRANC OCVIRK, predsednik centralnega delavskega sveta štorske železarne; ing. SLAVKO UDRIH, predsednik upravnega odbora tovarne EMO; MARJAN RAMŠAK, predsednik upravnega odbora štorske železarne; MAKS KOROŠEC, predsednik sindikata v tovarni EMO; LOJZE TRSTENJAK, predsednik komisije za rekreacijo pri obč. sindikalnem svetu Celje; MILAN KAVČIČ, sekretar osn. org. ZK v tovarni EMO; ing. JANEZ BARBARIČ, predsednik centralnega delavskega sveta v tovarni EMO.

Ing. S. UDRIH: »Delitev teh sredstev moramo predvsem postavljati ob objektivne pogoje, v katerih živimo. Najprej sredstva za našega delavca in dvig njegovega standarda — potem pa pride sama po sebi rekreacija. Kaj nam pomaga žičnica, če marsikateri delavec nima sredstev zase in za družinske člane, da bi se z njo vozil.

Zdi se mi prav, da s temi sredstvi najprej poskrbimo za rekreacijo v prostem času med delom — v odmorih, za naše domove, ki jih že imamo in šele nato za rekreacijske centre.«

M. RAMŠAK: »Z ukinitvijo K-15 se odpirajo razne možnosti delitve teh sredstev. Prej je imel vsak zaposlen popust pri prevozu, v času oddiha mu je delovni kolektiv še posebej pomagal z regresi. Sedaj je to ukinjeno.

V danih pogojih pa bi težko govorili o rekreaciji v širšem smislu, če ne bi zaposlenim dali teh sredstev, pa čeprav jih morda vsak ne bo mogel izkoristiti za golo rekreacijo, ker mu njegov standard danes še to ne dovoljuje. To je moje mnenje. Pri nas ta razprava še ni zavzela širine, zato navajam samo svoje gledanje. Kajti če seštejemo ta sredstva, bi pri nas dobili okrog 40 milijonov dinarjev. Ko pa seštejemo bonitete, ki smo jih imeli doslej — znaša ta številka sorazmerno več . . .«

M. KOROŠEC: »Pri nas imamo posebno komisijo, ki se ukvarja z rekreacijskimi vprašanji. V sindikatu smo že nekoliko o tem govorili. Po mojem mnenju bi sedaj morali temeljiteje pristopiti k rekreacijski organizaciji, ker se nam s to novitèto nudijo lepi pogoji. Pri nas smo lani izdali 5.000 K-15, kar bi zneslo okoli 40 milijonov dinarjev. To se pravi, da je poleg naših 3.800 zaposlenih imelo boniteto še 1.200 svojcev. Z novim zakonom bi to odpadlo.

Po približnih računih bi znašala pri nas ta sredstva okrog 57 milijonov dinarjev, ki pa niso namenjena samo za odpravo K-15, temveč za celotno rekreacijo. Moje osebno stališče je, da rekreacija ni sociala, niti to, če damo 200 ali 300 ljudem regres, ko gredo na morje. Za enega je rekreacija, ko sadi krompir, za drugega, ko obira hmelj, ali pa za tretjega, ko se odpravi v hrib. S to novo delitvijo ne bi smeli nikogar diskriminirati.

Poleg tega ne smemo zanemarjati rekreacije, ki je po moje ena izmed najbistvenejših — med prostim časom ob delu. Ta sredstva bi naj bila predvsem namenjena za to. Zato bi po mojem mnenju bilo pravično, če bi delili sredstva vsem, vendar tako, da bi na primer nezakonska mati dobila toliko sredstev, kot tisti, ki je sam zaposlen, ali pa oba zaposlena manj, za samce pa bi morali imeti posebne kriterije. Mi bomo predlog, ki ga pripravlja komisija, pretresli na izvršnem odboru sindikata, pri samoupravnih organih in ga nato po razpravah med kolektivom uzakonili s pravilnikom.«

L. TRSTENJAK: »Z uvedbo tega zakona in s pridobljenimi sredstvi sem sam, kakor tudi komisija mnenja, da jih je treba smotrno in perspektivno vlagati — deliti. Tu mislim predvsem na tisto dnevno rekreacijo, ki smo jo doslej zanemarjali. Kajti povsem logično je, da je zdaleč bolj pomembna dnevna in tedenska rekreacija kot pa dopustniška. S tem pa ni rečeno, da bi zapirali vrata letovanjem na morju.«

M. KAVČIČ: »Najprej dnevno, vsakdanjo rekreacijo, ki se je bo lahko udeleževalo največje število zaposlenih, šele nato pa bi po mojem mnenju naj ta sredstva drobili za ostalo rekreacijo. Zmotno bi bilo, da bi naj ta sredstva zamenjala K-15. Toda krivično bi bilo, če ne bi vsi zaposleni imeli enake pogoje pri koriščenju teh sredstev, ki bi se naj vsekakor delila po nekem ključu — glede na potrebe, toda ne v smislu socialne pomoči.«

Ing. J. BARBARIČ: »Pri nas bomo dali v razpravo predlog, naj bi se sredstva stekala in ostala v kolektivu, kot nekakšen fond za razvoj in rekreacijske potrebe. Iz tega sklada bi naj po mojem mnenju delili vsakemu zaposlencmu osnovni delež, ki bi bil za vsakega enak. Osebno se navdušujem nad tem, da bi na primer samec dobil manj kot družinski član.«

V KONČAN: »Sredstva, ki bi jih odvajali, bi naj ostajala v podjetju. Z njimi ne bi samo zamenjali K-15, temveč bi jih morali prvenstveno uporabiti za razvoj najmasovnejše rekreacije zaposlenih. Rekreacija je širok pojem, odvisna pa je vsekakor od pogojev in življenjskega standarda zaposlenih. Če izhajam iz tega, da še življenjski pogoji niso najidealnejši, da veliko naših ljudi še vedno ne more izkoriščati niti dopustniške rekreacije s svojo družino nekje izven svojega kraja — potem je po moje nujno, da najprej ustvarimo takšne pogoje, ki bodo takšno rekreacijo prenesli. Poleg tega pa je verjetno, smatram, da se tudi ostali strinjajo z mano — najbistvenejša rekreacija med delovnimi odmori, dnevna in tedenska rekreacija. Ta začetna sredstva bi naj najprej vlagali v to in šele nato, ko bi to ustvarili, začeli razmišljati o kakršnikoli drugi rekreaciji. Ta sredstva pa zaenkrat ne dovoljujejo prevelikega optimizma, če hočemo zaposlenim nuditi vsaj to, kar so doslej imeli.«

CT: Ali se stranjate s tem, da bi del teh sredstev odvajali v posebej formiran sklad, iz katerega bi financirali gradnjo rekreacijskih centrov? Znano je, da so gospodarske organizacije z nekdanjega področja celjskega okraja v minulih letih investirala v obmorske kraje za počitniške in rekreacijske domove preko 9 milijard dinarjev, pri tem pa nimamo doma niti enega rekreacijskega centra!

Franc Ocvirk

J. KOGOVŠEK: »Smatram, da bi s takim skladom edinole reševali to vprašanje, ker smo doslej ta sredstva drobili — pravega efekta pa ni bilo. Tako imamo veliko počitniških domov, ki so preživeli svojo vlogo, ker bi se jih morali posluževati vedno isti ljudje. Za rekreacijske centre, ki bi bili širokega tipa, pa nimamo sredstev.

Otresti se moramo tistega ozkega — v en kolektiv zaprtega načrtovanja, kajti to odmira. Pomislite, da zaradi pomanjkanja sredstev za rekreacijski center mladih ljudi v Makarski nimamo denarja. Doslej smo vložili vanj več milijonov dinarjev — sedaj, ko bi ga naj naprej izgrajevali, pa se mu moramo odpovedati. Za ta center lahko mirne duše trdimo, da je bil res rekreacijski center mladine iz celjskega okraja. Z ustanovitvijo takega sklada bi se premaknilo tudi to vprašanje, poleg Celjske koče, Svetine, centra pri Gričku, v Frankolovem . . .«

F. OCVIRK: »Mi smo v železarni že poleg ostalih sredstev dajali samo za rekreacijo naših ljudi in vzdrževanje rekreacijskih objektov več milijonov dinarjev dodatnih sredstev. Prepričan sem, da bomo del teh sredstev odvajali v poseben sklad, ki bo pri delovni organizaciji in bo služil za izgradnjo rekreacijskih domov.

Glede skupnega sklada pa sem mnenja, da bi morali to razčistiti na posebni seji predstavnikov delovnih kolektivov ali samoupravnih organov. Naši ljudje razumejo potrebe in zahteve, vendar se mi zdi, da vsega naenkrat, najmanj pa prvo leto, ne bomo uspeli. Takšnega skupnega sklada pa se bojim toliko, kolikor se spomnimo na izkušnje. Namreč, koliko sredstev je že šlo — dokončanega pa nimamo toliko.«

Ing. S. UDRIH: »Po vsem tem, kar sem povedal, bi šele lahko ustanovili tak sklad. Mogoče bi celo sredstva oddvajali v ta sklad, toda iz izkušnje vem, da je bilo zafrčkanih ogromno sredstev iz takšnih skladov. Kdo bo jamčil kolektivu, da bodo sredstva vlagana ravno tja, kamor kolektiv želi? Kako naj pred kolektivi zagovarjamo takšen sklad?

Žal so tu dejstva, da so tisti ljudje, ki so bili zadolženi za podobne organizacije prevečkrat slabo izpeljali svoje poslanstvo . . .«

M. RAMŠAK: »Težko bi bilo pred kolektivom zagovarjati takšen sklad, iz katerega bi se financirale stvari, ki danes za njih še niso pomembne.

Po moje bi gradnjo takšnih centrov morale financirati interesne organizacije, ne pa kolektivi. Na primer gostinska podjetja oziroma tiste delovne organizacije, ki bodo imele od tega neposredne koristi.«

M. KOROŠEC: »Po moje bi naj sredstva ostala v delovni organizaciji. Doslej še ni bilo ničesar organiziranega, kar bi takšen sklad opravičevalo. Poleg tega pa vemo, da tovarna stoji v Gaberju — doslej izgrajeni športni objekti pa vemo, kje.

Sredstva naj ostanejo v kolektivih in se po nekem pametnem ključu razdele. Vsi drugi faktorji — občina in če hočete — republika — pa naj urede te centre, poskrbe za zabavo. Kajti, če doslej nismo mogli v Celju organizirati stalne plesne glasbe — organizirane zabave, da moramo iz dneva v dan buljiti samo v televizijski ekran — potem dvomim v vrednost takega sklada.«

L. TRSTENJAK: »Smatram, da bi bilo nujno, da bi delovne organizacije del teh sredstev prelivale v posebej za to ustanovljen sklad, ki bi ga upravljali predstavniki kolektivov. Mi imamo na širšem celjskem področju že pripravljeno prioritetno listo — v zadnji številki ste pisali o Celjski koči in Svetini, katerih ureditev je nujna. Zatem rekreacijskega centra na Griču, z izgradnjo kopalnega bazena, ureditev drsališča. Zdi se mi nevzdržno, da Celje kot tretji največji industrijski center nima zaprtega bazena (male Ravne ga imajo!), da ne govorim o drugih športnih objektih, ki so ostali takšni kot so bili pred dvajsetimi leti.

Ta sklad bi morali upravljati kolektivi, ki bi točno vedeli, kam gredo sredstva — to je za izgradnjo rekreacijskih centrov.«

M. KAVČIČ: »Zakaj bi naj delovni kolektivi odvajali sredstva? Skrb za gradnjo rekreacijskih centrov naj prevzamejo interesne organizacije, ki bodo imele od njih direktne koristi. Mi bomo že regrutirali zaposlene in rekreacije potrebne ljudi v njih.«

Ing. J. BARBARIČ: »Ne ogrevam se za takšen sklad in to zaradi tega, ker spadamo v mestno področje le takrat, ko dajemo. Poglejte naše telovadno društvo, ki je eno izmed najdelavnejših v Sloveniji. Govorili so, da bodo dobili 3 milijone za delo, dobili pa

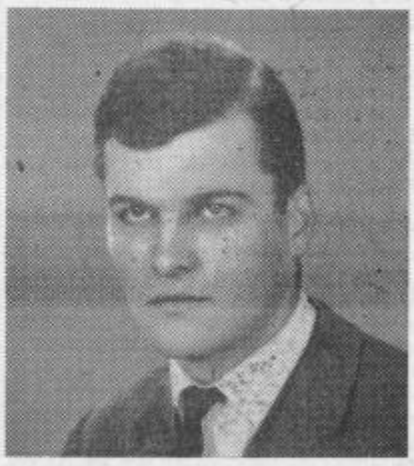

Janko Kogovšek

so . . . Doslej smo jih še vedno morali mi financirati, kolektiv, tovarna. Imamo preveč izkušenj s takimi »skoncentriranimi sredstvi«! Poglejmo primer komunalnega urejevanja, vprašanje cest, cvetličnih nasadov — vse to plačuje kolektiv — železarna . . . Primer šole, trgovine, ko smo morali sami iskati trgovsko podjetje, ki bi investiralo samopostrežno trogvino. Ne, jaz se ne strinjam.«

V KONČAN: »Ko bomo rešili vprašanje rekreacije znotraj delovne organizacije, bi ta misel morda bila sprejemljiva. To toliko, kolikor bi bil ta sklad ob kontroli in vodstvu delovnih organizacij res namenjen samo za gradnjo rekreacijskih centrov. Najprej bi morali razmisliti, kakšen izmenjalni način bi uvedli, da bi že obstoječe domove čimbolj izkoristili. Šele nato pa o gradnji rekreacijskih centrov.«

Vlagali smo, vlagamo, naši biseri pa samevajo!

Razprave o načinu delitve in naložbi sredstev gospodarskih organizacij za rekreacijo se žal še niso razmahnile, kljub temu, da bi bilo to potrebno. Ob naših obiskih so tovariši izrazili svoja mnenja, ki ilustrirajo razmere, v katerih smo in kako smo kaj organizirali ali gradili. S te plati so stvari postavljene nekoliko ozko, čeprav v marsičem držijo. Vsekakor pa ideja o posebnem skladu, v katerega bi se stekal del sredstev iz vseh delovnih organizacij ni iluzija, kajti le tako bi lahko reševali vprašanje investicij za večje, skupne rekreacijske centre.

Razgovor vodil: J. Sever

ZBORI VOLIVCEV V CELJSKI OBČINI

OBČANI VPRAŠUJEJO

Te dni so se v celjski občini vrstili zbori volivcev, na katerih so občani razpravljali o proračunu skupščine občine Celje in o prispevku za uporabo mestnega zemljišča. Med njimi je bil tudi zbor na Dolgem polju — za volivce, ki stanujejo severno od Dečkove ceste — ki je potekal v zelo zanimivem vzdušju. Odbornica Slava Faletičeva je najprej pojasnila občinski proračun, za tem pa se je razvila živahna diskusija, v kateri so občani govorili o vrsti komunalnih problemov. Kanalizacija je že več let problem številka ena za večino prebivalcev Dolgega polja. Poplavljene kleti, uničena ozimnica in podobno. Ljudje, ki stanujejo severno od Dečkove ceste, že dolgo govore, da sta potrebni trgovina in vzgojno varstvena ustanova, vendar doslej ni bilo realizirano ničesar.

Še hujša pa je bila razprava o odloku za prispevek za uporabo mestnega zemljišča. Občani so govorili o stalnem navijanju cen in o žuljih, ki so jih dobili s trdim delom. Glede na to, da so v prvem delu razprave ljudje ugotovili, da so ureditvena komunalna dela zelo potrebna, je toliko manj razumljivo, da so na odlok, ki bi rešil marsikateri problem, reagirali negativno. K temu so verjetno pripomogli precej demagoški izpadi nekaterih diskutantov. Dejstvo pa je, da so občani glasno postavili predvsem dvoje vprašanj in zahtevali nanje tudi javen in jasen odgovor. Od kod denar posameznikom za zidanje wikendov ob morju in kaj pomeni smešnica v Pavlihi v zvezi z gradnjo hiš na Golovcu. Zbor se je končal v neprijetnem vzdušju, k temu pa je gotovo pripomogel odgovoren terenski funkcionar, ki je hotel zaključiti zbor in je dejal, kljub nejasnim stališčem: »Mislim, da se z odlokom strinjamo.« Prav nekatere razprave in stališča pa so občanom preprečile to, da dobro razmislijo o odloku in morda le ugotove, da je ta nujno potreben.

ZAVRNJEN ODLOK

Kljub temu, da prebivalci Brega, Zagrada, Košnice, Pečovnika in Polul o zboru volivcev niso bili najbolje obveščeni, so se ga polnoštevilno udeležili. Razpravljali so o proračunu občinske skupščine in pa o predlogu odloka o uporabi mestnega zemljišča. Ko bi volivci morali glasovati o omenjenih predlogih, ni nihče — razen tistih, ki so vodili zbor — dvignil roke. Proti predlogu je glasovalo sedem volivcev, ostali pa se, kot kaže, niso odločili. Sploh so volivci menili, da bi zdaj, ko je družinski proračun že tako obremenjen, ne kazalo zvišavati davkov in občanom nalagati še dodatnih denarnih obveznosti. Pa tudi proračun bi morali spraviti na realna tla.

Celjski čebelarji

V CELJU 1515 ČEBELJNIH DRUŽIN

Pravijo, da je delati s čebelami zelo lepo, človek se nauči od njih sam marljivega dela, zato je toliko bolj škoda, da čebelarjev v naši občini ni mnogo več, kot jih je.

Čebelarska družina v Celju šteje sto članov, ki so pred dnevi imeli svoj letni občni zbor. Predsednik družine tov. Bervar je v svojem poročilu ugotovil, da je bilo delo v preteklem obdobju uspešno, vendar je bilo premalo sodelovanja med celjsko, vojniško in dobrnsko družino. Pripravili so več predavanj, razstavo in pomagali pri delu čebelarskih krožkov. Celjski čebelarji imajo velik čebelnjak v Zagradu, ki ga obiskujejo tudi šolski otroci, ko se uče o čebelah. Žalostno pa je to, da med čebelarji ni mnogo mladih ljudi, tako da že dalj časa čutijo precejšne pomanjkanje mladih kadrov. V Celju je kar 1515 čebeljih družin in skoraj 1100 panjev. Člani družine bodo skušali v prihodnje delati še bolje ter pritegniti čim več mladih ljudi. Ker je to resničen problem, sem o tem povprašal tajnika celjske čebelarske družine, Franca Kolenca. Odgovoril je:

»Mladino je danes težko pritegniti v to delo, ker zahteva precej prostega časa in ni posebno rentabilno. Na področju celjske občine so delovali trije čebelarski krožki. Letos bomo delo z mladimi še poglobili.«

»Kakšen mora biti dober čebelar«?

»Skrbeti mora, da pomaga čebelam takrat, ko same ne morejo nabrati dovolj medu za svoje vzdrževanje. Kdor misli, da bo imel od čebel samo korist, ne more biti dober čebelar.

So vas čebele že velikokrat pičile?

»Na pike čebel se navadiš in postaneš imun. Mi jih ne štejemo in nas ne bole. Zdi se nam, da so včasih piki iz človeških ust mnogo bolj boleči kot čebelji.«

Da, čebele delajo marljivo in večkrat pozabijo na svoje orožje, sicer pa, biti dober čebelar ni lahko.

SIME

S POSVETOVANJA KOMUNISTOV LAŠKE OBČINE

Reforma in komunisti

Na nedavnem posvetovanju komunistov občine Laško so udeleženci izmenjali misli o nekaterih idejno političnih vprašanjih, pa tudi o negativnih pojavih, ki so se z njimi srečali v nekaterih osnovnih organizacijah Zveze komunistov. Čeprav ti problemi niso značilni za delo vseh osnovnih organizacij, pa jih bo vendarle treba odpraviti, da bo delo v prihodnjem obdobju učinkovitejše podpiralo prizadevanja gospodarske reforme. Gre med drugim za premajhno idejno-politično sposobnost nekaterih članov, za prešibko zavzemanje za napredna stališča v organih samoupravljanja, gre za dvoličnost nekaterih članov Zveze komunistov, ki vidijo včasih samo svoje interese, za samovoljo, nedosledno uveljavljanje reformnih načel itd. Opazili so tudi, da se nekateri vodilni ljudje v delovnih organizacijah zadovoljijo s sedanjim stanjem in so dokaj brezbrižni do iskanja novih, modernejših pogojev proizvodnje. Značilna negativna pojava sta tudi formalizem v obravnavanju določenih zadev in malodušje, ki ga pogojujejo preživele oblike dela Zveze komunistov.

V razpravi so udeleženci posvetovanja govorili predvsem o organizacijskih oblikah in vsebini dela organizacije Zveze komunistov, o izobraževanju in zaposlovanju, o nalogah članov Zveze komunistov pri vključevanju mlade generacije v reformni proces. Razpravljali so tudi o reelekciji in še o mnogih drugih vprašanjih. Škoda je le, da so bile razprave v večini premalo konkretne, kar pa bo pri delu v prihodnje nedvomno potrebno.

Med zaključki je tudi ugotovitev, da je vrsto obravnavanih vprašanj možno rešiti že z večjo družbeno politično aktivnostjo, ki naj temelji na enotnosti organizacije Zveze komunistov. Člani Zveze komunistov se morajo nenehno politično usposabljati, ker bodo le tako kos nalogam. Zavzemati se je treba za dosledno opredelitev kolektivne in osebne odgovornosti, tako v organizacijah Zveze komunistov, kakor tudi v samoupravnih organih in celotnem družbenem življenju.

Udeleženci so sklenili, da bodo sprejeta stališča uveljavili pri delu osnovnih organizacij, ker bo le tako možno vseč lane vključiti v aktivno prizadevanje za takšne kvalitetnejše, naprednejše družbene odnose, ki jamčijo, da bomo uspešno dosegli cilje gospodarske reforme.

Pavle Kumer

V ŠTORAH ZA PUSTA

Na zadnji seji upravnega odbora prostovoljnega industrijskega gasilskega društva Železarne Štore so sklenili, da bo organizacijo letošnje pustne prireditve v Štorah, ki bo v soboto, dne 19. februarja v prostorih kulturnoprosvetnega doma, prevzelo njihovo društvo. Program pustne prireditve, na katero se v Štorah že dalj časa pridno pripravljajo, bo zelo pester, za veselo pustno razpoloženje pa bo skrbel novo ustanovljeni instrumentalni ansambel iz Šentjurja pri Celju.

Domači ansambli v Brežicah

Na četrtkovem glasbenem večeru v začetku februarja so nastopili v dvorani Prosvetnega doma v Brežicah ansambli Abstinenti iz Velike Doline, Plavi JLA iz Brežic, Dobovskih pet, Bratje Lopatič in Tamburaši iz Velikega Obreža. Prebivalci so večidel vse te ansamble spoznali že v oddajah radia Brežice, zato so se v velikem številu udeležili javnega nastopa. Bili so zadovoljni in želijo, da bi prireditelj še večkrat pripravil kaj podobnega.

D. V.

OB RAZPRAVAH O ORGANIZACIJI ZDRAVSTVENE SLUŽBE

ZAČARANI KROG?

TRI MILIJONE ZA NOVE OBRAZCE

V žalski občini so v zadnjih mesecih veliko razpravljali o organizaciji zdravstvene službe. Za to področje je bila namreč specifična velika razdrobljenost zdravstvenih postaj, ki so bile slabo opremljene in tudi ne polno izkoriščene. Zdravstveni delavci so se skupaj z družbeno-političnimi organizacijami in ostalimi zainteresiranimi organizacijami odločili za stališča, ki naj omogočijo zdravstveni službi učinkovitejše in tudi cenejše delo. Čeprav je bilo ob ukinitvi zdravstvene postaje v Šempetru v Savinjski dolini precej hude krvi, je bil ta ukrep posledica te odločitve. V občini namreč zagovarjajo stališča, da je treba zdravstveno službo skoncentrirati v močnejših, dobro opremljenih in kadrovsko močnih organizacijah. Odločili pa so se še za vrsto drugih ukrepov, ki naj zdravstveno varstvo izboljšajo in pocenijo. Tako so zmanjšali število administrativnih moči, zaposlili večje število strokovnjakov itd.

Zdravstvene delavce pa je v njihovih prizadevanjih za racionalizacijo močno prizadel ukrep zveznega sekretariata za zdravstvo, ki je popolnoma spremenil dosedanji način evidence v zdravstvu. Od 44 obrazcev, kolikor jih je zdravstvena služba uporabljala doslej, so prešli na 68 novih formularjev, za katere bi morali plačati tri milijone in pol starih dinarjev. Lani pa so za — nekateri menijo — celo boljšo evidenco porabili okrog 40 tisoč dinarjev.

Ob primeru zdravstvene službe se poraja splošno vprašanje — ali obračunavamo z birokracijo samo na nvoju občine, ali se nujnosti zmanjšane administracije zavedajo tudi v republiki in zvezi. Tudi na občinskih skupščinah so s skrčenjem administrativnih moči prišli v težave, kajti obveznosti do višjih forumov se niso niti najmanj zmanjšale. Celo nasprotno.

Številke — kot tri milijone in pol za obrazce v primerjavi s 40 tisočaki v preteklem letu — pa so prav gotovo toliko zgovorne, da bi o njih morali razmisliti tudi kje drugje.

I. B.

ČETRTI STOLPIČ

Po dograditvi tretjega stolpiča v Laškem so zdaj že začeli s pripravami za gradnjo četrtega stolpiča, ki sicer ne bo imel toliko stanovanj kot prvi trije, bodo pa v njem zato prostori za lokale, ki jih v Laškem v resnici manjka. Tam nameravajo urediti samopostrežno trgovino in baje tudi zavetišče za predšolske otroke. Po vsem tem ni čudno, da se Laščani četrtega stolpiča zelo veselijo.

TV od 13. do 19. II.

NEDELJA

9.25 Poročila (Zagreb); 9.30 1 : 1 — glasbena oddaja (Zagreb); 10.00 Kmetijska oddaja (Zagreb); 10.45 Tisočkrat zakaj? — oddaja za otroke (Beograd); 11.30 Serijski film »Tom Sawyer« (Ljubljana); 12.00 Nedeljska TV konferenca (Zagreb); 14.30 Prenos športnega dogodka (Zagreb); 16.15 Pustni karneval v Viarregiu (do 17.15) (Evrovizija); 17.30 Poročila (Ljubljana); 17.35 Zgodbe za vas — serijski film (Ljubljana); 18.00 Iz arhiva jugoslovanske kinoteke (Ljubljana); 19.00 V nedeljo ob sedmih — mladinska oddaja (Zagreb); 19.54 Intermezzo (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.45 V smeri kažipota — zabavnoglasbena oddaja (Zagreb); 21.45 Zadnja poročila (Ljubljana).

PONEDELJEK

11.40 Televizija v šoli: Dušikove spojine (Ljubljana); 17.40 Tečaj angleškega jezika (Beograd); 18.10 Risanke (Beograd); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Zanimivosti (Ljubljana); 19.15 Tedenski športni pregled (Beograd); 19.40 Rezerviran čas (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Arnaud: Nadaljevanje sledi — TV drama (Zagreb); 21.30 Biseri glasbene literature: Händel — Koncert za harfo v D-duru (Skopje); 21.45 Portreti in srečanja: Mrtva mesta Istre (Zagreb); 22.00 Poročila (Beograd).

TOREK

18.20 Film za otroke (Ljubljana); 18.45 Torkov večer (Ljubljana); 19.00 Svet na zaslonu (Ljubljana); 19.50 TV Obzornik (Ljubljana); 20.00 Celovečerni film »Skozi ledeno meglo« (Ljubljana); 21.30 Kriminalistični laboratorij — serijski film (Ljubljana); 22.00 Za lahko noč (Ljubljana); 22.10 Zadnja poročila (Ljubljana).

SREDA

17.35 Poročila (Ljubljana); 17.40 Tik tak: Čarobna piščal (Ljubljana); 17.55 Slike sveta (Beograd); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Glasbena sreda (Zagreb); 19.15 Mozaik kratkega filma (Ljubljana); 19.40 Cik cak (Ljubljana); 19.54 Intermezzo (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Medicina sredi življenja (Ljubljana); 21.30 Rezerviran čas (Ljubljana); 22.15 Zadnja poročila (Ljubljana).

ČETRTEK

9.30 Poročila (JRT); 9.35 Oslo: Svetovno smučarsko prvenstvo — kros 30 km (do 11.00) (Evrovizija); 11.00 Tečaj angleškega jezika (Beograd); 11.30 Nadaljevanje prenosa iz Osla (do 12.30) (Evrovizija); 16.10 Televizija v šoli: Dušikove spojine (Ljubljana); 17.05 Poročila (Beograd); 17.10 Rdeči signal — oddaja o prometu (Beograd); 17.40 Združenje radovednežev — oddaja za otroke (Zagreb); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Reportaža studia Sarajevo (Zagreb); 19.10 Marginalije o glasbenikih (Zagreb); 19.40 TV pošta (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Aktualni razgovori (Beograd); 21.10 Poje Safet Isović — oddaja narodne glasbe (Zagreb); 21.20 Kulturna panorama — slovenski film »Amandus« (Ljubljana); 22.20 Oddaja lirike (Zagreb); 22.30 Poročila (Ljubljana). *(dalje na 7. strani)*

JAKA SLOKAN

Hmeljska princesa in še kaj

Tudi če ne bi bilo minulo soboto kulturnozabavnega večera žalskih študentov v Domu savinjskih hmeljarjev, bi brali te vrstice. Zakaj?

Pred 33 leti so v »Roblekovi dvorani« v Žalcu prvič zaigrali znamenito opereto z osupljivim naslovom »Hmeljska princesa«. Vmes je torej 33 let ali — izmenjava starega z novim človeškim rodom.

Samo izmenjava dveh generacij?

Ne! Mnogo mnogo več — in temu poskusimo postaviti ogledalo in primerjavo.

Pričati želim in vabim priče k besedi.

Katere priče iz zadnjih desetletij pred NOV?

Kogar rja časa še ni v bistvu načela!

In koga za »te dni«?

Seme izkrvavelega tretjega hmeljarskega rodu!

Ko sem Radovanu Gobcu lani razodel svoj načrt, me je vabil zdaj domov, v ulico Stare pravde 5 pod ljubljanskim Starim gradom, zdaj v ravnateljstvo ljubljanskega Festivala zdaj v Društvo slovenskih skladateljev ... In takó mi je »v obrokih« — ob turški kavi — medtem ko je odgovarjal po telefonu — med sprehodom po ulicah in ob volanu — pripovedoval o sebi in o tistih dneh, ko je še učiteljeval v Grižah in se ves razdajal ljudski prosveti v porečju Savinje ... Glede števila življenjskih let si podajava roké in tudi mnoge enake viharje sva previhrala ...

Kaj pa poreklo?

»Poslušaj, Jaka, tu Te prekašam. Medtem ko si Ti stoodstotni Savinjčan, lahko zase rečem, da sem Primorec, Kranjec, Štajerec in Korošec!« Zvil sem v vprašaj in v škilavca. Zrl sem vanj in čakal. On pa ni izgubil miru ...

»Rodil sem se v Podgradu pri Ilirski Bistrici, oče je Štajerec a mati Korošica. Hlače sem trgal po celjskih šolskih klopeh, potem v Šmihelu pri Pliberku na Koroškem, pa spet v Celju. Po maturi na učiteljišču v Mariboru (1928) sem bil leto dni »luftinženir« — brez posla, nakar sem začel učiteljevati v Grižah, zatem v Laškem ... Nisem bil po godu »režimu« in moral sem na Henino pod Lisco. Od 1939 naprej pa upravitelj v Jurkloštru ...«

Od tod dalje — Radovana Gobca pesmi pojó: »Bohor žari«, »Hej, partizan!«, »Pesem o svobodi« ...

Stop! Kako je bilo takrat v Savinjski dolini, na primer v Žalcu? Za razliko — preberimo celjsko NOVO DOBO od 5. marca 1933! Časnik je za večne čase zapisana beseda in se ne menja ... Po NOVI DOBI se je v Žalcu v dveh zimskih mesecih — januar in februar 1933 — zvrstilo 7 prireditev in vse so bile »animirane« ... Društva so bila — kot mavrica: od Kola jugoslov. sester prek SOKOL-a do Sportnega kluba.

Tisto leto — v nedeljo, 28. maja 1933 — je Dramatsko društvo v Žalcu slavilo 20-letnico in — kakor je zapisano v NOVI DOBI pozneje — »s podvojeno silo (Dramatsko društvo) tudi nadalje izvršuje svojo kulturno nalogo ... Ker je odrska oprema že zelo trpela, so bile obnovljene kulise, izpopolnila se je električna napeljava, pa tudi pročelje odra je dobilo pomlajeno lice. V ta prerojeni TALIJIN HRAM je vabil Fran Roblek, ki je dal ves čas prostore brezplačno na razpolago ...«

Tisto leto se je razleglo z odra:

V Savinjski dolini, od Žalca do Celja,
tu polno deklet je, denarja in hmelja ...
Juhé, juhé!
Savinjska dekleta so luštna in mlada
in vsaka od njih ima fantiča rada ...
Juhé, juhé!
So fantje savinjski korajžni ko gadi,
če hmelj je po sto, ga pa pijejo radi ...
Juhé, juhé!

Toda, ali je bilo v dolini takó? Prav zares?

(Dalje prihodnjič)

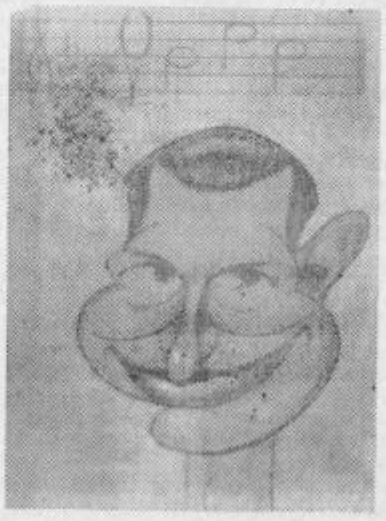

Tako je videl Radovana Gobca 1947 slikar J. Podrebar

DOSTOJNA POČASTITEV PETANJSTLETNICE SLG CELJE

V boju z MLINI NA VETER

Ob premieri »Umazanih rok« Jeana-Paula Sartra

SARTRE OBRAVNAVA VPRAŠANJE ČISTOSTI V POLITIKI, PROBLEM, KI PRAV GOTOVO NI MUČIL MARXA, KI PA MUČI DANES NAS. (CITAT V GLEDALIŠKEM LISTU)

V vsakdanjih razgovorih še vedno zelo radi ponavljamo obrabljeno domislico o nečisti politiki, ki pa lahko nanjo navežemo tudi bolj življenjsko širok krščanski rek ‚Naj vrže prvi kamen vanjo, ki je brez greha'.

Načelnost in cilji so si v vsakdanjem dogajanju tako pogosto v doslednem nasprotju, da smo ljudje takorekoč iz dneva v dan pred dejstvom, da spremenimo svoja načela ali da se odrečemo določenemu cilju. Če to drobno posameznikovo nasprotje posplošimo in združimo v skupek, ki se pokaže v določenem družbenem in političnem gibanju, lahko samo zaključimo, da bodo v tem nasprotja in cilji ter načela še dosti bolj zaostrena.

Človek, ki se ne rodi niti kot zločinec niti kot svetnik, pa si od nekdaj prizadeva, da bi izboljšal sebe in svoje okolje. V teh prizadevanjih so nekateri dosledno zvesti načelom, drugi (ki zelo radi ponavljajo Machiavellijevo »Cilj posvečuje sredstva«) prilagajajo svoja načela, nazore in dejanja na poti k ciljem, spet tretji so taka prizadevanja povsem opustili, obupali, se vdali v usodo ali pa sploh nikoli niso imeli toliko volje, da bi se preprosto spoprijeli z življenjem.

Vse to in še dosti drugega, kar sodi bolj v miselno področje, se prepleta v Sartrovih »Umazanih rokah« in ne gre, da bi bolj podrobno razvozlavali nazorska in moralna vprašanja ob predstavi, ki je živo zadela obiskovalca v najbolj skrite kotičke možgan, predstava, ki je prikovala gledalca skoraj tri ure na sedež, da je v globokem molku začutil utrip srca v vratnih žilah in so se njegove misli spreletale o razsojanju o pravilnosti takega ali drugačnega ravnanja. Sartre je nedvomno prispeval levji delež, a skladno z njegovo predlogo je bila za naše razmere uspela predstava tudi v režijski in igralski stvaritvi.

Kostumograf Saša Pavlič (ki je bila tokrat prvič v Celju) in scenograf Vladimir Rijavec sta ugodila težnji režiserja, Francija Križaja, ki je odrsko prostranost dobro izkoristil situacijsko, posebej veliko delo pa je opravil v oblikovanju likov, ki so z navidezno zunanjo mirnostjo tem bolj poudarjali notranja nasprotja, ne da bi jim bila potrebna široka usta in velike poteze. Režiser je strnil sodelujoče v enakovredno skupino, ki je zmogla z ustrezno razdelitvijo sil obvladati razmeroma zahtevno besedilo od začetka do kraja.

Sandi Krošl je v vlogi Hoedererja znova potrdil, da je njegova razvojna pot odločno napredovala in četudi bi morda vloga terjala na videz zrelejšega moža, je dal liku praktičnega, odločnega in neomahljivega politika zadosti notranje zrelosti. V tem je toliko laže uspel, ker je videzno ves nastopajoči zbor kazal nekoliko bolj mladostno lice, kar pa vseeno ni v škodo, saj v delu prav videz izginja in se gledalec poglablja v bistvo, ki so ga znali vedno znova vsi nastopajoči dosledno izraziti. Drago Kastelic je zaigral Huga z globokim občutjem, četudi morda v trenutkih ni bil prepričan v svoje zmogljivosti, zato pa ni nič manj prepričljiv in je kljub velikim nasprotjem, ki ju ob njem pomenita Jessica (Minu Kjudrova) z vso svojo vragoljivo željo po igrivem lahkoživju in zreli Hoederer, dosleden in veren izraznik vsebinskega kontrapunkta. Kolikor je Jessica živa in osvežljiva, toliko je Nada Božičeva v dosledni in na zunaj trdi aktivistki Olgi dosledno zvesta »partijska dogmatičarka«.

Enakovredni so Jože Pristov kot Louis, Franci Gabrovšek kot Knez, Hoedererjeva stražarja Slick (Pavle Jeršin) in Georges (Janez Bermež), Karsky (Marjan Dolinar) in skoraj epizodna Charles (Branko Grubar) in Ivan (Alionz Kumer).

»Umazane roke« so predstava, ki je zapustila v obiskovalcih globok vtis in jih pripravila k razmišljanju in razgovoru o pomembni vsakdanjosti, čemur se sicer tako radi izognemo!

Herbert Savodnik

Sandi Krošl, Drago Kastelic, Pavle Jeršin in Janez Bermež v »Umazanih rokah. V ozadju Minu Kjudrova.

Prešernovi nagrajenci 1965

Zvečer pred slovenskim kulturnim praznikom so v ljubljanski filharmonični dvorani podelili Prešernove nagrade za leto 1965. Nagrade so prejeli Josip Vidmar za svojo knjigo »Misli«, Fran Stele za prispevek k razvoju slovenske likovne umetnosti, Ivan Vurnik za razvoj slovenske arhitekture in Duša Počkajeva za lanski gledališki opus.

Hkrati so podelili še trinajst nagrad Prešernovega sklada, katere je dobilo štirinajst nagrajencev, med njimi tudi Mija Jarčeva, ki jo dobro poznajo obiskovalci celjske gledališke hiše, za kostumografske stvaritve.

POHORJE NEKOČ IN DANES

Izšla je zanimiva knjiga o gospodarskem in kulturno-zgodovinskem razvoju Pohorja, s posvetilom junakom borbe »Pri Treh žebljih« na Pohorju: »POHORJE — kovačnica svobode«.

Zbornik »Po Jugoslaviji« nam je s svojo četrto gospodarsko-informativno in turistično-propagandno publikacijo približal turistično zanimivo Pohorje še z druge strani: Visoko Podravje kot najbogatejše vodonosno gorsko območje Štajerske, z neizčrpnimi viri lesa, z rudnim bogastvom, ki je pred dvesto leti poleg razvoja steklarstva omogočalo s svojo železno rudo še razvoj plavžarstva, fužinarstva, kovačij in tovarn kovanih izdelkov. Energetski sistem dravskih elektrarn pa je od prve HE Fala dalje mogočen impuls za razvoj industrije vseh panog, predvsem pa še elektrokemične in elektrometalurške, ki lahko dobro uspevajo in se razvijajo samo ob velikih količinah kvalitetne in stalne električne energije po odgovarjajoči nizki ceni, ki edina omogoča razvoj takšne industrije, sposobne za konkurenčni boj na svetovnem tržišču. Zato je izgradnja energetskega sistema na Zgornji in Srednji Dravi neobhodno nujno potrebna za ekspanzijo izvoza industrijskih proizvodov dravskega industrijskega bazena.

Skupni organizirani nastopi pohorskih tovarn kovanih izdelkov, kooperacija z železarnami za redno, dovoljno in kvalitetno dobavo jekla po odgovarjajoči ceni iz vidika slovenskega skupnega gospodarstva in napredka Slovenije kot celote, je za perspektivo pohorske kovaške industrije življenjskega pomena.

Knjiga obravnava obširno razvoj **Tovarne dušika Ruše,** ki je bila prva in dolga leta edini največji potrošnik električne energije falske elektrarne. V prvih mesecih leta 1916 so jo začeli graditi. Ruška tovarna je zavzemala med obema vojnama vodečo vlogo v kemični industriji Slovenije in Jugoslavije. Po osvoboditvi pa je ruška tovarna delala za obnovo dežele ter improvizirala proizvodnjo številnih kemičnih izdelkov, ki jih je razdejano gospodarstvo nujno potrebovalo, pa jih ni bilo mogoče takoj uvoziti. Podesetorila je proizvodnjo tehničnih plinov, forsirala proizvodnjo karbida in zlitin kroma za potrebe domačih železarn, proizvodnjo dušičnih in mešanih gnojil za potrebe kmetijstva in osvojila novo proizvodnjo abraziv (brusilnih sredstev), elektrokorunda in karborunda. Korund je postal tudi izvozno blago in kaže perspektivni razvoj.

Knjiga zaključuje o privlačnosti Pohorja za rekreacijo in duševno obnovitev delovnega človeka v edinstvenem okolju in pravljično lepem pohorskem svetu, katerega je opeval pohorski pesnik Janko Glazer v izvirnih pesmicah o pohorskih gozdovih, fratah, arniki in rajskem miru, ki poživlja duha in krepi mišice.

In

IZ DELOVNEGA PROGRAMA ZPM CELJE

VZGAJAJMO TUDI STARŠE

Občinska zveza prijateljev mladine Celje je eden tistih proračunskih potrošnikov, ki so svojemu zahtevku priložili še podrobno poročilo o delu v preteklem obdobju, pa tudi okvirni program nalog, ki jih zveza namerava uresničiti v tekočem letu. Lani so se društva prijateljev mladine bavila predvsem s sodelovanjem pri reševanju najaktualnejših vprašanj v življenju krajevnih skupnosti; trudili so se za boljšo organizacijo otroškega varstva, pomoči družini in tudi za preprečevanje tujih vplivov na razvoj otrokove osebnosti. Nekatera društva prijateljev mladine so posebej opozorila na to, da bi bilo v prihodnjem obdobju treba omogočiti staršem, da bi izpopolnili svoje znanje o vzgoji otrok, kajti mnoge deformacije so prav posledica nepravilnega družinskega življenja, ki najbolj vpliva na razvoj najmlajših članov. Občinska zveza je to priporočilo upoštevala v letošnjem programu dela. V načrtu imajo organizacijo šol za starše, v katerih bi priznani strokovnjaki roditeljem govorili o zapleteni otrokovi duševnosti in o pozitivnih oziroma negativnih vplivih okolja. Starši bi v taki šoli dobili veliko odgovorov na številne vzgojne probleme, ki jim marsikdaj grenijo srečo in mir.

Zveza prijateljev mladine pa je v preteklem obdobju sodelovala tudi s pionirskimi odredi. Spremljala je njihovo dejavnost, organizirala posvete in jim pomagala pri jugoslovanskih pionirskih igrah, ki so tokrat potekale pod geslom »20 let v svobodi«. Za šolske otroke so pripravili tudi celo vrsto letovanj. Bil je tudi smučarski tečaj na Pohorju, pa različna tekmovanja. V času poletnih šolskih počitnic so skupaj s centrom za socialno delo organizirali višinsko in obmorsko letovanje otrok. Tako se je na Ljubnem ob Savinji zvrstilo 150 otrok v treh izmenah, na otoku Krku v Baški pa jih je letovalo 600. Med njimi so bili tudi predšolski otroci in predvsem otroci iz socialno in zdravstveno ogroženih družin.

Velikega pomena je tudi analiza o delu mlečnih kuhinj, ki pove, da od približno 7000 šoloobiskujočih otrok prejema šolsko malico 56,7 odstotkov. To velja za osnovne šole, v srednjih in strokovnih šolah pa je situacija precej slabša, saj je število dijakov, ki prejemajo šolsko malico res minimalno. Prizadevali si bodo, da bi šolske malice pridobile večje število naročnikov, saj je prav od tega obroka v marsičem odvisen pravilen otrokov telesni razvoj.

Iz programa zveze prijateljev mladine pa povzemamo tele zanimive naloge: kulturni teden na osemletkah, v katerih naj bi pionirji pokazali, kaj so se med letom naučili pri izvenšolskih dejavnostih, sodelovanje z varstvenimi ustanovami, prizadevanja za hitrejšo izgradnjo varstvenih ustanov in otroških igrišč, sodelovanje z Zvezo mladine, sistematično vzgajanje staršev, sodelovanje z zavodom za zaposlovanje delavcev pri poklicnem usmerjanju itd. Ena od bližnjih nalog pa je tudi organizacija pionirske maškarade, ki jo je letos prvič prevzela zveza prijateljev mladine v Celju.

I. B.

Muzej ob Savinji

Izredna lega Stare grofije ob Savinji in njena kulturno zgodovinska palača je kot ustvarjena za muzejske zbirke.

Mestni muzej, ki že stopa v 90. leto obstoja, je imel spočetka s stavbo izredne težave. Vojna vihra je poslopje težko poškodovala, a tedaj ni bilo primernih sredstev, ne materiala za obnovo. Že v tistih dneh sta se stiskali v stavbi muzej in knjižnica. Uporabne prostore sta si delila z obojestransko uvidevnostjo. Danes, ko blesti Stara **grofija v svoji prvotni** arhitekturni lepoti in ko je ob njej zrastla moderna zgradba Študijske knjižnice v surovem, so pozabljeni napori in skrbi. Več kot 15 let je minilo, ko sta obe ustanovi začeli izdelovati idejni program za stavbno prilagoditev in funkcionalnost. Mnogo let je minilo, ko se je začel tajati led in ko se je utrjevala zavest o pomembnosti muzeja in knjižnice. Naj povemo, da je pred sprejemom definitivnih načrtov za novo gradnjo bilo izdelanih 4—5 variant, tako je sedanja palača premišljena po funkcionalni in estetski plati. Celje je vlagalo in še bo potrebno do zaključka izgradnje vlagati težke milijone: Voz, ki je vsa leta škripal in je bila podoba, da bo ostal polomljen — je izvozil. Kaj vse je stala obnova Stare grofije! Vsaj toliko in še več bo zahtevala nova Študijska knjižnica in ko bo vse opravljeno, bo zadovoljno Celje in njegovi občani.

Odpira se vprašanje, ali so naložbe za muzej upravičene in sorazmerne z njegovo veljavo, bogastvom njenih zbirk?

Ozrimo se nekoliko nazaj. V avstrijskih časih so muzej osnovali iz nagibov ljubiteljev starin, zgodovinarjev in krajevnih domoljubov. Povod je dala zbirka celejanskih rimskih kamnitnih spomenikov, ki so bili še vidni tu in tam v mestu iza srednjega veka. V stari Jugoslaviji se je vse to skoncentriralo v poslopju in na dvorišču Glasbene šole. Le v eni šolski sobi je bil razstavni prostor in hkrati depo. Duša muzeja je bil prof Orožen, ki je poleg profesure požrtvovalno oskrboval in vodil muzej do okupatorjevega prihoda. Razvojno gledano bi mu delali krivico, če bi očitali, da ni storil vsega, kar je bilo v njegovi moči. Naj navedem le odkup novih muzealij. Orožen je pridobil dragoceno rifniško gradivo za majhen denar. Za muzej je skrbela občina, ki je dotirala letno tako skromen znesek, da ga ni vredno zapisati. Za prostorno razširitev muzeja niti v okviru sedanjega laškega muzeja ni bilo sredstev, ne občinske volje. Prelomnica v zgodovini obstoja celjskega muzeja je bil dan, ko je oblast dotedanji muzej povzdignila v proračunsko ustanovo. Šele s tem so bili ustvarjeni temelji za redno muzejsko delo.

Slej ko prej je med muzejskimi zbirkami srčika arheologija. So to v prvi vrsti rimski napisni spomeniki in zbirka drobnih arheoloških predmetov. Celjska rimska arheologija presega daleč lokalni okvir, zlasti če vključimo šempetrsko nekropolo. V ozadju pa je izredno bogat arheološki teren. A tudi na predrimsko arheologijo ne moremo pozabiti, ki je zlasti s paleolitikom (Potočka zijalka) in z Rifnikom nadvse pomembna. Paleolitik na Slovenskem se je tako rekoč rodil v Celju po zaslugi prof. Brodarja. Paleolitski predmeti v muzeju vzbujajo občudovanje strokovnjakov, tudi inozemskih.

Stara grofija ima v glavni dvorani dragocen poslikan strop. V prejšnjih časih je bil zakrit s stropom iz platna v nižjem stropnem nivoju. V tej dvorani je bila tedaj risalnica. Slikan strop je popolnoma očrnel. Konservator dr. Stele je okoli 1927. na novo odkril to pomembno slikarijo. S pomočjo restavratorja Sternena je Celjski strop ponovno oživel. Omeniti je treba, da je takratni slovenski župan dr. Goričan našel sredstva za enoletna restavratorska dela, kakor tudi, da je omogočil tisk Steletove specialne študije: Celjski strop, ki je s tujejezičnim tekstom poleg slovenskega ponesel v svet veljavo tega stropa. Po osvoboditvi, ko je prišla stavba v muzejske roke, pa so v več sobah odkrili prvotne stenske dekoracije. Le-te so iz baročnega obdobja, kar bogati tudi arhitekturo. Celjski strop je nastal v času okrog 1600 in je najpomembnejšo profano slikarsko delo tega časa na Slovenskem.

Naš muzej hrani bogato zbirko starih grafičnih mojstrov. Med temi so tudi listi Rembrandta, Dürerja, nizozemskih in francoskih mojstrov. Če povemo, da je ta zbirka druga za grafično zbirko akademije v Zagrebu, je njena vrednost dovolj podčrtana. Izbor teh listov, je bil razstavljen v Ljubljani (Narodna galerija), Beogradu (Narodni muzej) in drugod po domovini. Če smo že na področju umetnosti, je še treba omeniti majhno zbirko srednjeveške plastike. Med kipi je edinstvena Madona iz Drevenika, katere donatorji so bili Celjski grofi. Iz baročne dobe pa je ohranjena kolekcija malih kipcev (bozetti), ki so bili arheološko izkopani sredi Celja. Ta zbirka je prava redkost v našem območju in Sloveniji.

Kaj bogata je numizmatična zbirka. Omenimo le rimski zlatnik — unikat, od katerega so ohranjene tri različice v svetu. V zadnjih letih pa smo v Celju ob Savinji naleteli na depo celjskih drobnih novcev in hkrati na dokazni material, da so bili kovani na kraju samem. Po velikem številu kovancev spada med svetovno znane največje (Češka, Nemčija).

Znano je, da je naš muzej kmalu po osvoboditvi med prvimi začel zbirati gradivo NOV. Gradivo se je z leti kopičilo in prišel je čas, da se NOB zbirke osamosvojijo. Tako smo dobili poleg starega muzeja še Muzej revolucije v Celju.

Mimo zbirk je treba vrednotiti terensko delo: arheološka izkopavanja, številne oglede in etnografske raziskave. Svojčas je etnografska ekipa raziskala marsikaj na našem področju. Etnografska ekipa v Celju je izdala samostojno publikacijo: Kotnikov zbornik, ki je prenesel v slovenskem merilu pomembne ugotovitve. V muzeju samem so spočetka opravljali tudi spomeniško službo, dokler ni dobil okraj samostojnega referenta in sedaj v Zavodu za spomeniško varstvo pristojno ustanovo.

Brez nepretrgane vsakoletne dejavnosti muzejskih strokovnjakov ne bi imeli šempetrske nekropole, ne Rifnika. O staroslovenski arheologiji v našem okolišu bi komaj kaj neznatnega vedeli. Poleg osnovnih nalog muzeja z vodstvi po oddelkih in z arheološkimi uspehi na terenu ne bogatimo le naš znanstveni fond, pač pa opravljamo znatno prosvetno delo, ki je tudi turistično važno. Za ugled Celja med domačini, sodržavljani, tujci opravlja naš muzej neprecenljivo nalogo.

A. S.

KOMPAS OBVEŠČA

VABIMO VAS NA IZLETE!

1. HOCKEY 66! Vse informacije, kakor tudi nabava vstopnic v naši poslovalnici. Šole, pohitite s prijavami!

2. VERONA! Prirejamo 2 in 4-dnevne avtobusne izlete na ogled 68. mednarodnega sejma kmetijstva in kmetijske mehanizacije.

3. LEIPZIG! 6-dnevno potovanje na spomladanski velesejem.

4. MILANO! 4-dnevno potovanje z ogledom največjega evropskega vzorčnega sejma.

5. KOLN — večdnevno potovanje na sejem blaga za široko potrošnjo.

6. DUNAJ! 2 in 4-dnevna potovanja na spomladanski velesejem.

7. SIMA PARIS! 8-dnevno avtobusno potovanje na ogled svetovnega sejma poljedelske opreme.

8. KAIRO, ASUAN, LUXOR! 6-dnevno potovanje z letalom, strokovni ogledi Asuanskega jezu, naselja EL NASER in zanimivi turistični ogledi.

9. 13-dnevno krožno potovanje po SREDOZEMLJU v mesecu maju.

10. LJUBITELJI SMUČANJA! Za zaključek tedna organiziramo 2 in 3-dnevne izlete v ITALIJO (Cortina d'Ampezzo, Belluno-Nevegal, Monte Bodone-Gardsko jezero, Marmolata) in AVSTRIJO (Heiligenblut, Bad Gastein, Zell am See, Golica nad Osojskim jezerom). Izdelane programe prejmete v naši poslovalnici.

KOLEKTIVI! Za vaš 1. majski izlet po domovini in tujini Vam KOMPAS CELJE izdela brezobvezno po vaši želji program potovanja. Prevozi bodo izvršeni z avtobusi typa Mercedes.

KOLEKTIVI! Poslužujte se naših kvalitetnih prevozov, ki Vam jih nudimo po zelo znižanih cenah v najsodobneje opremljenih avtobusih tipa »MERCEDES«.

PRED VSAKIM POTOVANJEM ALI IZLETOM OBIŠČITE TURISTIČNO PODJETJE »KOMPAS« CELJE, TOMŠIČEV TRG 1, TEL. 23-50.

MALI OGLASI

PRODAM

KRAVO — visoko brejo — mlado, vozno, prodam. Jože Svent, Dobrna.

KUHINJSKO kredenco, divan in moško kolo prodam. Naslov v upravi lista.

ROČNI rezkalni stroj, večji ventilator, radio in skobelno os 20 cm prodam. Cesta v Laško 12.

RABLJENO češnjevo spalnico prodam po ugodni ceni. Naslov v upravi lista.

MOPED »Puch«, sobno uro »Juntgram« knjižno polico in omaro prodam. Cvetko, Muzejski trg 8 Celje.

MLADO 8 mesecev brejo kravo prodam. Jože Podergajs, Celje, Zagrad 2.

ENODRUŽINSKO hišo v Celju prodam. Naslov v upravi lista.

KOMPLETNO dobro ohranjeno spalnico iz hrastovega lesa poceni prodam Strupeh, Celje, Kersnikova 1.

HISO s komfortnim trosobnim stanovanjem, kuhinjo, kopalnico ter petimi sobami s posameznimi posebnimi vhodi v visokem pritličju, garžo in 600 m² vrta, v najbližnji celjski okolici prodam. Ponudbe na upravo lista pod šifro »UGODNO«.

PSA ovčjaka sive barve, starega 10 mesecev, prodam. Naslov v upravi lista.

ZAPOSLITEV

POSTENO in pridno dekle — mlajšo moč iščem za pomoč v gospodinjstvu k štiričlanski družini. Vilma Pšaker, Parižlje nova hiša brasloveče.

GOSPODINJSKO pomočnico iščem k štiričlanski družini. Po možnosti v starosti od 18 let. Steška Pevec, Šempeter 35/B.

HIŠNICO sprejme Hišni svet Trubarjeva 46, Celje. Plača po dogovoru.

ZA GOSPODINJO grem upokojencu ali bolniku. Pogoj — soba blizu centra. Naslov v upravi lista.

DEKLE ki čuti veselje do gostinstva išče zaposlitev kjerkoli. Fani Bratec, Trobni dol 30, Breze — Laško.

STANOVANJE

NUJNO iščeva prazno sobo v okolici Celja. Plačava za nekaj mesecev naprej. Za uslugo nudiva pomoč, ali varujeva otroka. (2—5 let). Ponudbe pod »SOLIDNA«.

DVE dekleti vzamem na stanovanje. Naslov v upravi lista.

NEOPREMLJENO sobo v Žalcu ali Celju iščem. Naslov v upravi lista.

STANOVANJE, sobo in kuhinjo zamenjam za manjše. Angela Furman, Celje Aškerčeva 4 — dvorišče.

SOBO z vsemi pritiklinami zamenjam. Justi Ulaga, Celje, Čuprijska 13.

ODDAM sobo. Zagrad 85 — Celje.

OČE z odraslim sinom (zaposlenim) išče prazno ali opremljeno sobo. Plača dobro. Ponudbe na upravo lista pod »Center«.

SOBO z vsemi pritiklinami v centru zamenjam za sobo. Naslov v upravi lista.

KRAJEVNA SKUPNOST »ALJAŽEV HRIB«

Celje, proda na javni dražbi naslednja osnovna sredstva:

Televizor »Panorama«
Izklicna cena 82.841 din.

Televizor RR Niš veliki ekran
Izklicna cena 127.596 din.

Radio aparat RIZ
Izklicna cena 33.238 din.

Dražba bo na sedežu Krajevne skupnosti Celje, Cesta na grad 2 dne 14. II. 1966 ob 16. uri.

Delavska univerza Celje — Center za poučevanje tujih jezikov oddelek Velenje — zopet pričenja 20. februarja 1966 na svojem oddelku pri Delavski univerzi v Velenju z naslednjimi jezikovnimi tečaji vseh stopenj, in sicer: nemščine, angleščine in italijanščine. Tečaji so 4-mesečni. Prijave in informacije dobite pri Delavski univerzi v Velenju. Prijave pošljite do 15. februarja t. l.

Trgovsko podjetje »AGROPROMET« Celje, Bežigrajska c. 13

sprejme na delo v poslovalnici Velenje

7 PRODAJALCEV in
1 SKLADIŠČNEGA DELAVCA

Pogoji:

— za prodajalca: trgovski pomočnik z nekaj prakse;
— za delavca: da je popolnoma zdrav in vojaščine prost.

Poizkusna doba je 2 meseca. Rok za zasedbo delovnih mest je do 30. 4. 1966.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega dela sprejemamo do 28. 2. 1966.

OBRTNI CENTER »ZARJA« ŽALEC

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. **RADIO IN TV TEHNIKA**
2. **NABAVNEGA REFERENTA**
3. **VODJE KONFEKCIJSKEGA ODDELKA**
4. **DVEH KVALIFICIRANIH KLEPARJEV**

Pogoji:

pod tč. 1 — tehnik ali kvalificiran delavec za servisno službo oz. popravilo televizorjev in radioaparatov;

pod tč. 2 — srednja strokovna izobrazba z nekaj let prakse v nabavni službi;

pod tč. 3 — visokokvalificiran krojač;

pod tč. 4 — opravljen pomočniški izpit kleparske stroke, prosta vojaščine.

Prošnje je poslati na gornji naslov.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

KREDITNA BANKA CELJE RAZPISUJE PROSTO DELOVNO MESTO

PRAVNEGA REFERENTA - TAJNIKA ZBORA

Pogoji: Pravnik I. stopnje s 6-letno prakso gospodarske smeri ali pravnik II. stopnje s 3-letno prakso gospodarske smeri.

Prošnje z dokazili o šolski in strokovni kvalifikaciji je treba vložiti osebno pri Kreditni banki Celje, Vodnikova ulica 2.

Razpis velja 14 dni po objavi v časopisu.

HOTEL EVROPA CELJE

vas vabi na

Veliko maškarado,

ki bo v soboto in nedeljo, dne 19. in 20. 2. 1966.

Rezervacije sprejema šef strežbe.

Trgovsko podjetje »MODA« Celje
poslovalnica »STARI TRG«

na Tomšičevem trgu v Celju

PRODAJA ZELO UGODNO:

- **raznovrstno blago druge kakovosti**
- **ostanke blaga za zavese**
- **moške srajce**
- **razne pletenine**
- **žensko perilo**
- **volnene odeje**

IN ŠE DRUGE IZDELKE, KI JIH LAHKO KUPITE S POPUSTOM OD 20 DO 40 ODSTOTKOV!

TURISTIČNE OBJAVE

POROČILO O TURISTIČNIH KAPACITETAH

V turističnih objektih na našem področju je dovolj prostora. Rezervacije so potrebne le v hotelu Celeia in Evropa Celje ter hotel Paka Velenje za sobote. V zdraviliških krajih je dovolj prostora v Dobrni, Rogaški Slatini in Laškem. Zdravilišča vso zimo normalno obratujejo.

PREVOZNOST CEST

Vse ceste na našem področju so prevozne.

LETOSNJE PUSTNE PRIREDITVE

GOSTISCE STARI GRAD — priredi maškarado 19. februarja ob 20. uri, vstopnina 5,50 N dinarjev, konzumacija po želji. Vstopnice so na razpolago v Turističnem uradu v Stanetovi ulici poleg kina Metropol.

HOTEL CELEIA CELJE — priredi maškarado v dneh 19., 20. in 22. februarja vsakokrat ob 20. uri, rezervacije 15 N dinarjev — všteta delna konzumacija. Najlepše maske bodo nagrajene.

HOTEL EVROPA CELJE — 19. in 20. februarja ob 20. uri maškarada. Rezervacije zaželjene.

HOTEL PAKA VELENJE — prireja pustne prireditve 12., 13., 19., 20., in 21. februarja vsakokrat s pričetkom ob 20. uri nagrada najlepših mask — prodaja pustnih rekvizitov.

Slovensko ljudsko gledališče Celje

Petek, 11. februarja 1966 ob 15.30:
Anton Novačan: VELEJA. I. šolski popoldanski abonma in izven.

Sobota, 12. februarja ob 16:
Sartre: UMAZANE ROKE. Abonma za delovne organizacije in izven.

Nedelja, 13. februarja ob 10:
Anton Novačan: VELEJA. I. nedeljski dopoldanski abonma in izven.

Petek, 18. februarja ob 19.30:
Shaffer: ZASEBNO UHO — JAVNO OKO. Komediji. Premiera. Premierski abonma in izven.

Sobota, 19. februarja ob 20:
Anton Novačan: VELEJA. Gostovanje na Dobrnj.

Nedelja, 20. februarja ob 10:
Anton Novačan: VELEJA. II. nedeljski dopoldanski abonma in izven.

KONCERT

Sreda, 16. 2. ob 20. uri v Narodnem domu:

violinist Dejan Bravničar
pianist Marijan Lipovšek

Predprodaja vstopnic v glasbeni šoli.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi, prerani smrti naše drage mame

CECILIJE CIZEJ

izrekamo iskreno zahvalo za vso izkazano pozornost in pomoč dr. Strokolju, medicinskim sestram, bolničarkam ter vsemu strežnemu osebju reperatornega oddelka celjske bolnice, g. župniku, vsem sosedom in vaščanom, ki so nam ob naši hudi izgubi bili v pomoč in tolažbo, vsem darovalcem vencev ter vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Prav vsem iskrena hvala.

Družina Cizej — Šempeter

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 12. do 19. februarja 1966:
IVAN PRETERSKI, veterinar,
Celje, Trubarjeva 93
Otok — tel. 29-26

IZLETNIK CELJE

V sodelovanju s »Putnik«-om Beograd, organizira IZLETE PO JUGOSLAVIJI IN V INOZEMSTVO.

SOLUN — ISTAMBUL — SOFIJA, 8-dnevno potovanje z avtobusom, od 20. do 27. III. 1966. Rok prijav je do 20. II. 1966.

MOSKVA — LENINGRAD — KIJEV — RIGA, 12-dnevna potovanja z vlakom in letalom.

BUDIMPEŠTA — KRAKOV — VARŠAVA — MINSK — SMOLENSK — MOSKVA — HARKOV — KIJEV — ODESA — BUKAREŠTA — SOFIJA, 19-dnevna potovanja z avtobusom.

MUNCHEN, »DAUMA« 5-dnevno potovanje na razstavo gradbenih strojev, gradbene opreme in gradbenega materiala, od 24. do 29. marca 1966. Prijave sprejemamo do 20. marca 1966.

DANSKA — SVEDSKA, 8-dnevno potovanje z vlakom, dne 5. do 12. marca 1966. Prijave sprejemamo do 17. februarja 1966.

GRAZ, 1-dnevna potovanja z avtobusom na spomladanski sejem od 30. IV. do 9. V. 1966. Prijave sprejemamo do 25. III. 1966.

MUNCHEN, 4-dnevno potovanje z avtobusom na mednarodni spomladanski obrtniški sejem, ki bo od 12. do 22. V. 1966. Prijave sprejemamo do 30. III. 1966.

BUDIMPEŠTA — dvodnevni avtobusni izleti za kolektive in posameznike, datum potovanja po dogovoru.

BENETKE — TREVISO — UDINE — GORICA — TRST, dvodnevni avtobusni izleti za kolektive in posameznike.

TRST — MIRAMARE, enodnevni avtobusni izleti za kolektive in posameznike.

CELOVEC — VRBSKO JEZERO — GOSPOSVETSKO POLJE, enodnevni avtobusni izleti, datum po dogovoru.

DUNAJ — BRATISLAVA — BUDIMPEŠTA, tridnevni avtobusni izleti za kolektive in posameznike. Datum potovanja po dogovoru.

ISTAMBUL — PRINCEVI OTOKI — OTOK BUJUKADA — SOFIJA, osemdnevno potovanje z vlakom za dijake in študente. Datum potovanja po dogovoru.

CORTINA D'AMPEZZO — BOLZANO — GARDSKO JEZERO — VERONA — VICENZA — BENETKE — TRST, petdnevno potovanje z avtobusom za dijake in študente. Datum potovanja po dogovoru.

ATENE — PELOPONEZ — ARGOS — NAPHPLION — EPIDAURUS — DELPHI — LEVADIJ, osemdnevno potovanje z vlakom za dijake in študente. Datum potovanja po dogovoru.

PARIZ — VERSAILLES, šestdnevno potovanje z vlakom za dijake in študente. Datum potovanja po dogovoru.

LJUBLJANA, svetovno prvenstvo v hokeju na ledu, od 3. do 13. III. 2966. Organiziramo prevoze in nabavimo vstopnice za kolektive.

Vse programe in informacije navedenih potovanj zahtevajte v našem turističnem oddelku na TITOVEM TRGU 3 ter v poslovalnici Velenje in Krško.

IZLETNIK organizira potovanja po tu in inozemstvu z modernimi turističnimi avtobusi.

IZLETNIK posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov in tujih vizumov.

IZLETNIK rezervira postelje v spalnih vagonih, prodaja vozovnice za letalski promet za tu in inozemstvo.

IZLETNIK menja tuja plačilna sredstva.

Za cenjeni obisk se priporoča

IZLETNIK CELJE
nasproti Avtobusne postaje
tel 28-41

CELJSKI TEDNIK

NI NAJBOLJ DRAG ČASOPIS
IN VENDAR RAZPISUJE

NAGRADE

ZA VSE DOSEDANJE IN NOVE NAROČNIKE, KI BODO PORAVNALI NAROČNINO ZA LETO 1966 DO KONCA MESECA MARCA – NAJVEČJE ŽREBANJE CT.

DOMAČE ČTIVO
ZA GUZAJEM PRIDE
MLINARJEV JANEZ

TV spored 18. in 19. 2.

PETEK

17.25 Poročila (Ljubljana); 17.30 Pogovori o slovenščini (Ljubljana); 18.00 Mali svet — oddaja za otroke (Zagreb); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Človek in proizvodnja (Ljubljana); 19.15 Nocoj pa, oh, nocoj — oddaja narodne glasbe (Ljubljana); 19.40 Črna tabla (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Huckleberry Finn — celovečerni film (Ljubljana); 22.00 Koncert sodobne glasbe (Beograd); 23.15 Poročila (Beograd).

SOBOTA

13.10 Oslo: Smuč. skoki na mali skakalnici (do 15.00) (Evrovizija); 17.35 Poročila (Beograd); 17.40 Kje je, kaj je — mladinska oddaja (Beograd); 17.55 Srečno pot Zoki — lutkovna oddaja (Skopje); 18.10 Vsako soboto (Ljubljana); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Mladinska igra (Beograd); 19.25 Ko sem bil še majhen (Beograd); 19.40 Cik cak (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Trenutek jazza (Beograd); 20.40 Življenje, cel vek — kulturni film (Ljubljana); 21.10 Črn sneg — humoreska (Beograd); 22.00 Serijski film (Ljubljana); 22.50 Zadnja poročila (Ljubljana).

PREDLOG ZA FINANSIRANJE DRUŠTEV

KVALITETA NA PRVEM MESTU

Znano je, da so celjska športna društva letos prvič razdeljena v štiri skupine, kar je bilo sprejeto na občnem zboru OZTK Celje na podlagi navodil ZTKS. Ta razvrstitev naj bi bila tudi osnova financiranja telesne kulture. Ta način razdeljevanja sredstev je vsekakor pozitiven in morda edina pot k točnejšemu usmerjanju razvoja telesne kulture v Celju.

Pri vsem tem pa se porajajo določeni pomisleki, s katerimi hočemo opozoriti na nekatera dejstva, ki bi jih morali upoštevati pri realizaciji programa (kolikor je s prioritetno listo program že postavljen) usmerjanja telesne kulture v naši občini.

V prvi grupi so osnovne športne panoge atletika, plavanje, smučanje in temeljna telesna vzgoja. To so nesporno panoge, v katerih bi se moral udejstvovati vsak mlad človek, da bi postal vsestransko sposoben in koristen član naše družbe. Za te športne dejavnosti bo porabljenih relativno največ sredstev iz proračuna OZTK. Zavedati pa se je treba, da so omenjene panoge prišle v prvo grupo zaradi možnosti masovnega udejstvovanja in koristnosti. V ta namen naj bi bila v večini sredstva tudi porabljena. Torej naj bi društva, ki se ukvarjajo s temi panogami, dodeljena sredstva v glavnem namenila širjenju množičnosti določene panoge (smučarski, plavalni tečaji, rekreacija, splošno telesno urjenje mladine ipd.), ne pa nenačrtnemu dviganju kvalitete, ki je ponekod zelo drago in osredotočeno le na nekatere posameznike (smučanje).

Takoj lahko ugotovimo, da bi bilo nujno potrebno postaviti dva programa, da se bo vedelo, kaj je namenjeno množičnosti in kaj kakovosti. Skratka, potrebno je napraviti tudi program, ki naj stimulira kvaliteto. Pri tem pa naj bi upoštevali različne faktorje: dosedanje uspehe, interes publike, perspektive in kvaliteto dela v klubu samem ter pogoje dela. Točno bi morali vedeti, kaj želimo podpreti v njegovih težnjah po kvaliteti in kdo si to tudi zasluži, kar bi nas obvarovalo pred podobnimi primeri, kot je bil fijasko NK Kladivar v zvezni ligi.

Pri prvem faktorju — dosedanji uspehi — nam je situacija lahko takoj jasna. Vsi vemo za določene uspehe celjskih športnikov. Interes publike je prav tako pomemben činitelj, saj ne smemo pozabiti na stotine ljudi, ki redno prisostvujejo raznim prireditvam. To je prav tako rekreacija našega delovnega človeka, istočasno pa lahko tudi pomemben vir dohodkov posameznim klubom. Naj naštejemo nekaj panog, ki so imele doslej že mnogo uspeha: nogomet, atletika, rokomet, hokej na ledu, vaterpolo in plavanje ter košarka. Tudi perspektivnost se da zlahka ugotoviti še posebej, če jo povežemo s četrtim faktorjem tj. s kvaliteto dela v klubu. Vsekakor lahko več pričakujemo od ekip, ki jih sestavljajo mladi ljudje, s katerimi delajo kvalitetni trenerji in jih vodijo dobri organizatorji in športni delavci. Upoštevati pa moramo tudi pogoje dela, saj ni vseeno, ali je določen klub dosegel uspehe v dobrih ali slabih delovnih pogojih.

Glede na vse naštete faktorje bi bilo prav gotovo primerno postaviti tudi rang listo kvalitete, ki bi jo po potrebi korigirali. S tem bi bil postavljen kriterij financiranja, ki bi posamezna društva in klube vzpodbujal h kvalitetnejšemu delu, ki je pa seveda pogojeno z množičnostjo. Pri klubih bodo vedeli, kaj lahko pričakujejo in bodo stremeli za tem, da bodo čim uspešneje izpolnjevali vse navedene činitelje, ker bodo temu primerno tudi stimulirani in imeli možnost napredovanja v kakovostni lestvici. Morda bi bilo primerno razmisliti o tem predlogu.

-ič

STAREJŠI SO PREKALJENI

Najprej naj ga predstavimo: Herbert Košič — 21 let — študent III. letnika stomatologije — pred nekaj leti eden najperspektivnejših celjskih smučarjev. Smuča od 5. leta starosti, član ŽSK Celje je že deset let.

Kateri so vaši največji uspehi v dosedanji smučarski karieri?

● Največje uspehe sem dosegel še v mladinski konkurenci. Iz tistih časov mi je lep spomin 4. mesto na državnem prvenstvu v slalomu ter 5. mesto v kombinaciji. V članski konkurenci sem bil enkrat 11. v slalomu na državnem prvenstvu.

Kaj po vašem mnenju zavira napredek celjskega smučanja?

● Predvsem pomanjkanje žičnic, pri mlajših pa tudi oprema. Ko sem bil mladinec je bila večina mojih vrstnikov, sedaj reprezentantov — Jakopič, Soklič, Vogrinc — slabša od mene. Sedaj je med nami precejšnja razlika. Nisem imel treningov, sam sem si moral nabavljati opremo, en par smuči imam že tri leta za vse discipline tekmovalnega smučanja. Hodimo samo s tekme na tekmo, za daljši trening pa ni denarja. Pogrešamo tudi trenerja, ki bi nas vodil in nam svetoval.

Kaj mislite o progi pri Celjski koči?

● To je srednjetežka proga za veleslalom, toda za specialni slalom je teren odličen in raznovrsten. Vsekakor bi bila smučišča pri Celjski koči z dokončno ureditvijo sistema žičnic idealna.

Med poznavalci celjskega smučanja se večkrat sliši, da so starejši tekmovalci kljub svojim letom še vedno dosti boljši od mlajših.

● Mlajši po tehniki ne zaostajamo, toda starejši so prekaljeni. Znajo se boriti, zagrizejo se. Ne vem, kako je z drugimi mlajšimi kolegi. Toda jaz vedno čutim na tekmah odgovornost in vozim večkrat nesigurno, lahko rečem — s polovično močjo.

-ed

ALI JE ŽE RES KONEC ZIME? NIČ KAJ VESELO NE BI BILO ZA NAŠE MLADE SMUČARJE, ČE BI SNEGA NE BILO VEČ. MLADI SMUČARJI SO SE UDELEŽEVALI SMUČARSKIH ŠOL, TEČAJEV, TRENINGOV IN TEKEM. NO, TEKEM RAVNO NI BILO PREVEČ ZA NAŠ SMUČARSKI NARAŠČAJ, TO PA ZANJ NI VZPODBUDNO. MLADINA RADA TEKMUJE, MERI SVOJE MOČI V DVOBOJIH Z VRSTNIKI, LETOŠNJO ZIMO PA ZARADI SNEŽNIH IN TUDI DRUGIH »PRIREDITELJSKIH« TEŽAV PRIREDITEV ZA MLADINO SKORAJ NI BILO.

ZMAGA ZA OLD BOYS

Letošnje občinsko prvenstvo v košarki je končano. Kot je bilo pričakovati po predtekmovanjih, so imeli največ uspeha znani celjski atleti in športni delavci Kolnik, Lešek, Brodnik, Bukovac, Ramskugler, Dorn, Ratej in Grešak zbrani v ekipi Old boys (po slovensko »stari dečki«). V finalu je ta ekipa premagala vrsto gimnazije z rezultatom 61:50 in tako brez poraza zasedla prvo mesto. V borbi za tretje mesto je ekipa ŽKK Celje premagala Rokometni klub Celje s 45:40. Na ostala mesta so se zvrstili gimnazija II, ESŠ, Partizan Štore, TSŠ, Pedagoška gimnazija, ŽRK Celje II in Dom D. Finžgarja.

E. G.

NAMIZNI TENIS

Občinsko sindikalno prvenstvo v namiznem tenisu je končano. V borbah za prva štiri mesta so bili doseženi naslednji rezultati: Klima : Cinkarna 5:1, Klima : C. tisk 5:3, Klima : IFA 5:3, C. tisk : IFA 5:4, C. tisk : Cinkarna 5:2, IFA : Cinkarna 5:1. Vrstni red: 1. Klima, 2. Celjski tisk, 3. IFA, 4. Cinkarna, 5. Elektro II, 6. Elektro I, 7. Ingrad, 8. Železarna itd.

T. G.

DVA OBČNA ZBORA

Pred nekaj dnevi so imeli člani TVD Partizan Polzela svoj letni občni zbor. V dvorani Partizana se je zbralo precejšnje število članov. Iz poročila predsednika Polesnika je bilo razvidno, da je pravzaprav delovala le nogometna sekcija, vendar tudi s to ne morejo biti v celoti zadovoljni. Na novo so v zadnjem času ustanovili še telovadno, atletsko in odbojkarsko sekcijo. Za novega predsednika Partizana Polzela so izvolili Janija Pukmajstra.

Tudi Partizan na Gomilskem je imel pred dnevi svoj redni občni zbor. Za razliko od zbora na Polzeli so tu ugotovili predvsem aktivnost telovadne sekcije. Le-ta je v preteklem letu priredila vzorni telovadni nastop s sodelovanjem najboljših jugoslovanskih telovadcev. Predstavnik OZTK Žalec je na občnem zboru pripadnike Partizana Gomilsko pohvalil kot ene izmed najbolj delavnih v Savinjski dolini.

T. T.

USPEHI SMUČARJEV

Nekateri celjski smučarji so pretekli teden dosegli nekaj zadovoljivih uspehov na prvenstvenih in meddruštvenih tekmovanjih. Rosina in Čatrova sta sodelovala na republiškem prvenstvu mladincev in mladink na Črnem vrhu nad Jesenicami. Medtem ko je bil prvi uspešnejši v smuku, je bila Čatrova bolje plasirana v slalomu. Tako je Rosina v smuku zasedel 3. mesto, v slalomu pa 13. Čatrova je bila v slalomu sedma.

Tudi na meddruštvenem tekmovanju na Kalu nad Hrastnikom so bili nekateri celjski smučarji uspešni. Tekmovali so v slalomu in zasedli Košič 2., Rom 3., Uršič pa 5. mesto. Razveseljiv uspeh je dosegla mladinka Kršmančeva, ki je zasedla med mlajšimi mladinkami prvo mesto in po dolgem času spet za celjsko žensko smučanje priborila zmagovalno lovoriko.

-ed

ŽIČNICA OBISKANA

Letošnja zima ni nič kaj po volji športnikom in mladini v Mozirju, kajti snega je povsod premalo. Kljub vsemu pa je imela smučarska vlečnica na Brčkem vrhu še kar zadovoljiv obisk. Ob boljših snežnih razmerah bi bilo število obiskovalcev od blizu in daleč še večje. Vlečnica ima odlično lego pa tudi dostop do nje celo za motorna vozila ni težaven. Smučarsko progo in prostor pod vlečnico so izboljšali.

TVD Partizan v Mozirju nasploh stremi za tem, da bi ustvaril kar najboljše pogoje za telesnovzgojno delo v Mozirju. S tem namenom so tudi obnovili telovadnico, postopoma urejajo športno igrišče s prostorom za rokomet in drsanje. Predvsem pa si športniki v Mozirju še vsaj en mesec želijo snega.

-d

OBČNI ZBOR

V nedeljo 13. februarja ob 8.30 bo v I. nadstropju v poslopju železniške postaje v Celju redni občni zbor Celjske nogometne podzveze, kjer bodo pregledali dejavnost v preteklih dveh letih in se dogovorili za naloge v prihodnjem obdobju.

Direktor in nabavni obsojena

ODGOVARJALA STA ZARADI IZKORIŠČANJA SLUŽBENEGA POLOŽAJA

PREJŠNJI TEDEN SE JE PO ŠTIRIDNEVNI SODNI OBRAVNAVI, KI JE BILA ŽE PREKINJENA ZARADI RAZŠIRITVE OBTOŽNICE, KONČALA SODNA OBRAVNAVA ZOPER DIREKTORJA TOVARNE VOLNA LAŠKO **ALFONZA FERJANČIČA** IN PRODAJNEGA REFERENTA **JOŽETA SAMCA.** FERJANČIČ JE BIL OBSOJEN NA LETO DNI, SAMEC PA NA DVE LETI IN DEVET MESECEV STROGEGA ZAPORA.

Kot smo že poročali, sta direktor FERJANČIČ in SAMEC kot odgovorni osebi zlorabila položaj ter zaupanje, ko sta v času od 1963. leta, pa do 12. avgusta lani, ko je vsa zadeva prišla na dan, s tem da sta raznim poslovnim prijateljem in znancem dajala od 30 do 60 odstotkov popusta pri nakupu. Kot so izvedenci med preiskavo ugotovili sta v tem obdobju prodala za 28,714.040 starih dinarjev raznih volnenih izdelkov, ki so bili dejansko vredni 42,680.940 starih dinarjev. S tem sta prikrajšala delovni kolektiv za skoraj 14 milijonov starih dinarjev

Prodajni referent JOŽE SAMEC je poleg tega še prodajal razne vrste volne privatnim pletiljam v Ljubljani in del izkupička zaradi malomarnega poslovanja v podjetju uspel utajiti zase. Tako je prodal preko 1200 kilogramov mikane in česane volne ali preje ter od izkupička utajil 1,370.000 starih dinarjev.

Na tej sorazmerno dolgi razpravi, na kateri so bile zaslišane številne priče in izvedenci, je končno uspelo senatu okrožnega sodišča, da je izluščil vlogo in način poslovanja obtožencev. Direktor Ferjančič, ki je 1. januarja letos odstopil s položaja direktorja tovarne je dolgo časa bremenil Samca, medtem ko zase ni hotel kljub dokazom priznati, da bi bil pri tem nečednem poslovanju soudeležen.

Predsednik senata, sodnik Vekoslav TANKO je v obrazložitvi sodbe lepo ilustriral ta način poslovanja, ko je dejal, da naši družbi in ureditvi ne more biti vseeno, kakšne metode uporabljajo nekateri ljudje pri plasiranju določenih proizvodov. Način, ki sta ga ubrala obtoženi FERJANČIČ in SAMEC, je lahko vsakdanja zadeva nekje na zahodu, pri nas pa družbene obsodbe vreden.

Obtoženi ALFONZ FERJANČIČ je bil obsojen zaradi zlorabe uradnega položaja na eno leto strogega zapora in prepoved opravljanja službe na odgovornem mestu, kjer bi lahko razpolagal z družbenim premoženjem. JOŽE SAMEC je bil obsojen za kazniva dejanja grabeža in zlorabe položaja na enotno kazen dveh let in devetih mesecev strogega zapora. Po prestani kazni ne bo smel za dobo treh let opravljati službe na vodilnem položaju. Poleg tega morata povrniti Volni Laško 13,834.901 starih dinarjev, Samec sam pa še prigoljufano razliko 1,370.000 starih dinarjev, ki jih je utajil ob prodaji preje in volne. Poleg tega mora obsojeni Ferjančič povrniti dve petini, Samec pa tri petine sodnih stroškov.

ZBOR GASILCEV

Preteklo soboto so se zbrali na letni obračun dela gasilci v Ljubečni. Iz poročila upravnega odbora društva je bilo razvidno, da je društvo v preteklem letu bilo dokaj aktivno. Aktivni člani so porabili za vaje preko 180 ur.

Med letom so se udeležili tudi več občinskih in meddruštvenih tekmovanj v raznih krajih občine in dosegli lepe uspehe. Prav tako so prispevali tudi precej prostovoljnih ur pri dograditvi vodnega bazena v zgornji Ljubečni.

Letos bo društvo praznovalo 15-letnico obstoja. Na to pomembno proslavo, ki bo sredi poletja, so se že sedaj pričeli pripravljati. Za novega predsednika je bil izvoljen že dolgoletni član društva Ivan Svetec.

ŽRTVE PROMETA

SEDMA ŽRTEV

Pred dnevi je v celjski bolnišnici podlegla zaradi poškodb, ki jih je dobila ob prometni nesreči v Vojniku — ALOJZIJA SLEMENŠEK. Pokojna je bila doma iz Stare Slemene 3, pri Slovenskih Konjicah. To je že sedma žrtev prometnih nesreč v letošnjem letu na področju nekdanjega celjskega okraja.

TRIJE MRTVI, ŠTIRJE RANJENI

Na avtocesti Ljubljana—Zagreb se je pred dnevi v bližini vasi Drnovo pripetila težka prometna nesreča, ki je terjala tri smrtne žrtve. V gosti megli je med prehitevanjem prišlo do trčenja dveh osebnih avtomobilov, v katerih so izgubili življenje DRAGO KORNIČAR, MILAN ŠUŠNIČ in STANKO GOSAR. Trije potniki pa so bili težje ranjeni in prepeljani v brežiško ter novomeško bolnico. Gmotne škode je za 3.500 novih dinarjev.

ZAVOZILA JE S CESTE

Voznica osebnega avtomobila CE 42-59 VIKTORIJA JUGOVAR, doma iz Rogaške Slatine 192 — je na poledeneli cesti pri vasi Stopce zavozila na rob cestišča in se prevrnila na streho. Pri nesreči se ni nihče telesno poškodoval, na avtomobilu pa je za 2.500 noih dinarjev škode.

TRČENJE MED PREHITEVANJEM

Na cesti II. reda na Bregu pri Celju se je pripetila prometna nesreča, ko je CIRIL PESJAK, voznik poltovornega avtomobila CE 86-98 prehiteval poltovorni avtomobil, ki je stal pred trgovino na Bregu. Zaradi megle ni opazil nasproti vozeči tovorni avtomobil CE 49-73, ki ga je upravljal voznik GERGELJ SABOLJIČKI, doma iz Rimskih Toplic. Prišlo je do trčenja, pri katerem se je voznik Pesjak lažje poškodoval, na avtomobilih pa je za 12.000 novih dinarjev škode.

AVTOBUS V PEŠCA

Na cesti I. reda v Slovenskih Konjicah se je pripetila prometna nesreča s smrtnim izidom. Proti Mariboru je peljal voznik AVGUST PEVEC avtobus na preiskusni vožnji. Na Celjski cesti v Konjicah je prehiteval tovorno vozilo in med prehitevanjem zadel z levim žarometom pešca FRANCA GODCA, ki je šel v isti smeri po levi strani cesti. Ponesrečenega je sunek zbil približno 10 metrov po cestišču. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer pa je zaradi hudih poškodb umrl. Voznik avtobusa je po nesreči zavozil s cestišča, podrl 8 metrov ograje, prometni znak in trčil še v hišo. Na avtobusu je za 15.000 novih dinarjev, na ostalih objektih pa za 4.500 novih dinarjev škode.

VINJEN IN BREZ IZPITA

Na cesti I. reda je zakrivil prometno nesrečo JERNEJ POLUTNIK, doma iz Šmarjete 13 pri Celju. V Šmarjeti je namreč vinjen upravljal motorno kolo in med prehitevanjem zadel JOŽICO POVH, ki je šla ob robu ceste. Ponesrečenka si je pri padcu poškodovala desno roko, mopedist pa je dobil pretres možganov. Varnostni organi so ugotovili, da motorist nima ustrezne kvalifikacije za upravljanje motornih vozil, poleg tega pa je bil še vinjen.

ZARADI POLEDICE S CESTE

Na cesti II. reda v vasi Črnova pri Velenju se je pripetila prometna nesreča, ko se je voznik osebnega avtomobila CE 34-30 ing. JANEZ ŠELEVŠEK poskušal izogniti vprežnega voza, ki ga je zagledal na prekratki razdalji. Na poledeneli cesti je izgubil oblast nad vozilom in zdrknil s ceste, kjer se je prevrnil na travnik. K sreči ni bil nihče telesno poškodovan, na avtomobilu pa je za 1.600 novih dinarjev škode.

PADEL VINJEN MOPEDIST

V naselju Nova vas, na cesti III. reda med Šentjurjem in Kozjim je med vožnjo padel mopedist ALOJZ ŽAVSKI, doma iz Kostrivnice 51. Med padcem se je lažje poškodoval. Varnostni organi so ugotovili, da je bil mopedist vinjen. Odvzeli so mu vozniško dovoljenje.

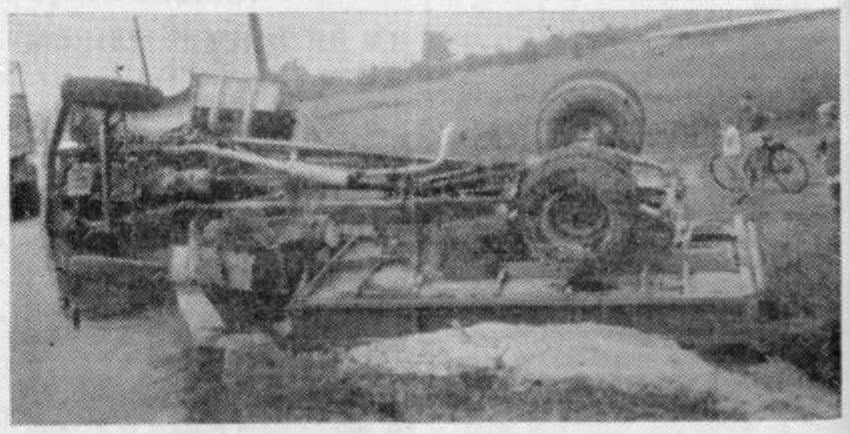

Tako se je končalo izsiljevanje prednosti (Foto arhiv CT)

KAJ NE BI ZMOGLI BREZ DRAGIH KOZMETIČNIH PREPARATOV?

ZELIŠČA LEPŠAJO KOŽO

MARSIKAJ NARAVNEGA SMO ŽE ZANEMARILI

Današnja žena uporablja vedno bolj pogosto številna in često zelo draga lepotilna sredstva. Ne razumite napak: nihče ne mara odrekati uporabne vrednosti teh sredstev! Toda mnogokrat bi mogli brez njih, posebej v primerih, ko imamo toliko časa, da si pripravimo lepotilna sredstva sami iz raznih zelišč.

Želite lepšo kožo? Potem opustite jutranjo kavo in jo zamenjajte s čajem, ki čisti kri: vzemite konico kavne žličke sladkega janeža in kamilic, po pol kavne žličke cvetov lipe in lističev melise, polno kavno žlico bezgovih cvetov in zvrhano kavno žličko poprove mete; zvarek naj vre nekaj minut, potem lahko spijete največ dve skodelici čaja, ki ga sladkajte z naravnim medom in ne s sladkorjem.

Močno razredčena *raztopina arnike* odpravlja rahla vnetja kože. *Navadna kreša (bobovnik)* učinkuje proti ogrcem in izpuščajem. Mlado zelišče lahko pripravite v solati, posušeno v čaju. *Kopriva* je zelo raznovrstno uporabna. Preprečuje in odpravlja razna vnetja kože. Najbolj primerno jo uporabimo v čaju: za sklodelico čaja vzamemo tri velike žlice posušene koprive. Koprivinega čaja ne smete popiti več kot dve skodelici dnevno! Uporabljamo jo tudi za pripravljanje *koprivne vodice*, ki je zelo ugodna za lase: pospešuje rast in odpravlja prhljaj. V vrelo vodo vsujemo pest koprivnih listov; ko se voda ohladi, jo vtaremo v lasišče.

Čaj iz posušenih listov *sivke* oživlja kožo, ker v njej pospešuje krvni obtok. *Regrat (jajčar)* lahko iz mladih lističev pripravimo v solati (kar nam le redko dobro uspe), pač pa pripravimo dosti laže čaj iz posušenih listov (dve žlici na skodelico), ki odvzema koži odvečno tekočino. *Kadulja (žajbelj)* je ustrezen dodatek v običajni kopeli, predvsem če se radi potite. Poskusite jo lahko tudi v čaju, a dodati je potrebno 25 gr lupin laškega oreha in 50 gr preslice. Mešanico skuhajte in popijte kakšno skodelico hladnega čaja, vendar nikakor ne več kot tri dnevno!

Proti izpuščajem je posebej priporočljiv čaj iz *kislice*. *Brinov* čaj je zelo primeren ob kožnih boleznih, ker čisti kri. *Spajka (baldrijan)* pomirja in pospešuje spanje in sprošča ves organizem: sproščenost pa je najboljše sredstvo za ohranitev lepote. *Sladki janež* lahko dodamo v vodo za kopel kakor kamilico. Čaj je zdravilen za oči, ki jih v njem okopamo. Po možnosti si oskrbite posebno posodo za kopanje oči. Pa še to: za spiranje oči uporabljajte vedno čisto gazo in jih spirajte od zunaj proti nosnemu strženu. *Melisa* (tudi vrtna ali limonova) učinkuje pomirljivo pri preutrujenosti in blaži krče. Če imate pogoste glavobole, si skuhajte melisin čaj (kavna žlica posušene melise za skodelico čaja), ki ga pustite, da kakšnih deset minut postoji, potem ga počasi srkajte. Melisa kot primes v kopeli poživlja kožo in telo. Tudi *rožmarin* je priznano olepševalno sredstvo. Priporočljiv je kot dodatek v kopeli, ker odstranjuje odvečnost vlage v koži in jo čvrsti. V čaju vpliva na čiščenje kože od znotraj. *Materina dušica (dimijan)* je uporabna zunanje kot obkladek ali mazilo, notranje v čaju. Dimijan draži kožo, vendar samo toliko, da jo poživi, pospešuje tek, preprečuje in zmanjšuje kožna vnetja.

ČEPRAV SE NAJNOVEJŠA MODELA KOPALNIH OBLEK LAHKO POHVALITA S PREDRZNOSTJO, VERJETNO NE BOSTA POVZROČILA TOLIKO HUDE KRVI KOT TOPLESS PRED DVEMA SEZONAMA. MORDA SE BOSTA PRAV ZARADI TEGA TUDI DLJE ČASA OBDRŽALA?! KOPALNE OBLEKE, KI NAJ BI JIH LETOŠNJE POLETJE NOSIL VES ŽENSKI SVET, SO SEŠITE IZ BELEGA BLAGA, MODELE PA POŽIVLJA ČRN TRAK, PRIPET V OBLIKI ČRKE »T«. ZARADI GOLEGA HRBTNEGA DELA IN POMANJKLJIVE OPORE NA SPREDNJEM DELU PA BO VERJETNO TREBA DEKLETA TUDI NAUČITI, KAKŠNI GIBI SO V TAKIH KOPALKAH DOVOLJENI IN KATERIH NAJ RAJŠI NE POSKUŠAJO.

MODNA REVIJA

POTREBUJE VEČJE ŠTEVILO

MANEKENOV IN MANEKENK

Želimo tudi nekaj manekenčkov!

Veliko uspehov so dosegle v svetu razne manekenke! Tudi vam je omogočen uspeh. Za začetek pa vsaj ugoden dodaten zaslužek!

Vsi, ki bi želeli sodelovati, se naj zberejo 16. februarja ob 17. uri v Celju, Prešernova ulica 7, prvo nadstropje.

PRI SLOVENČEVIH

Ko je Metka potrkala na sosedina vrata in je le-ta skozi okence v vratih opazila, kdo stoji pred njimi, je obupano pogledala moža:

»Metka je.« »Ah, kaj hočeš — odpri ji.«

In mala Metka je vstopila.

»Tetka,« je rekla in pogledala v tla. »Mamice in očka ni doma, pa sem mislila...«

»Pridi, Metka,« je odvrnila soseda in že najmanj petič v tistem mesecu povabila punčko v kuhinjo. Deklica je sedla za mizo, gledala sosedo z velikimi, žalostnimi očkami in poskušala umiriti bradico, ki se ji je začela tresti. Mladi ženski, ki bo čez nekaj mesecev tudi sama mati, je bilo hudo za tisto slabo voljo ob dekličinem prihodu, pa je z malo začela govoriti o vsem mogočem. In ko sta se mamica in očka vrnila iz kina, je bila punčka že sita in umita dremala na kauču z glavico v sosedinem naročju.

Metka je eden tistih žalostnih otrok, ki tolikokrat sami, brez primerne družbe in varstva preživijo najlepši del svojega otroštva. Mlada starša se zaradi tega ne vznemirjata dosti. Kadar se jima zahoče, odideta v kino, v lokal, Metka pa — bo že kako. Včasih ji pozabita položiti ključe na dogovorjeno mesto in deklica niti v stanovanje ne more. Takrat potrka pri sosedi in počaka pri njej, dokler se ne vrneta. Podobno se ji godi, kot neki drugi deklici v istem bloku, ki jo mamica preprosto odnese k daljni znanki in jo tam pusti brez pleničk in mleka vse dotlej, dokler se dobre volje ne vrne iz enega bližnjih gostišč.

Pravzaprav ni kaj reči na vse to. Življenje je včasih tako zelo kruto in tem huje, če prizadene še nebogljena majhna, tako pomoči in ljubezni potrebna bitja. Metkina starša in mnogi njima podobni menda pozabljajo, da so otroci enakopravni člani družine in da imajo tudi oni vso pravico do normalnega družinskega življenja. Kajti vse drugo — tudi materialno stanje ne — jim v življenju ne bo toliko koristilo kot mladost, ki je vezana na domačnost, razumevanje in toplino. Metka vsega tega nima. Ima le mlado sosedo, ki ji včasih z večjo ljubeznijo počeše njene svetle lase, kot bi to storila mama.

KARIRASTA MODA

Karo, ki ga je jesenska moda tako ljubila, je tudi zdaj, ko bo vsak čas pomlad, še zmeraj moderen. Naši proizvajalci in tudi trgovska mreža so tokrat le ujeli zadnji brzovlak in tako pravočasno napolnili izložbe z modnimi vzorci. Kajti, karo je blago, ki bi ga naj bilo vsaj nekaj v vsaki garderobi. Blago, ki ga vidimo v naših trgovinah, pa je poleg tega še dokaj poceni — od 2600 do 5.600 dinarjev meter. Kupimo lahko različnejše kvalitete — od najtanjših, do precej debelih. Toda, bodimo razumni in kritično se oglejmo, preden se odločimo za nakup karirastega blaga. Veliki karirasti vzorci niso ne za polne, ne za suhe ženske — če so nizke postave. Pa tudi slabi šivilji ga ne smemo zaupati. Karo vzorec je efekten samo takrat, če je skrbno sestavljen. Najpreprosteje je, da si umislite vrečast kroj in pa pas, ki ga zavežete malce pod pasom.

No, iz karirastega blaga pa lahko sešijete najrazličnejša oblačila: enodelne in dvodelne obleke, kostime, plašče, nagubana in ravna krila, bluze in celo — večerne obleke, če vzorec in barva nista preveč upadljiva.

Če naj karo nosijo predvsem vitke — pa vendar ne suhe — in velike - toda nikar previsoke - ženske, kaj torej ostane onim, ki niso podobne manekenkam? Še vedno karo — toda detajli iz kara! Karirast ovratnik in manšete na enobarvni obleki, karirast telovnik, paspula, pentlja, ešarpa, našit žep itd. In — nekoliko predrzne, toda elegantne — gamaše. Pa klobuk in seveda podloga za plašč in kostim.

Kariraste tkanine, ki so sedaj v prodaji, so lepe in efektne. Ne trpijo pa nikakršnega kompliciranega kroja in tudi upadljivega detajla ne. Naj material sam pripoveduje o sebi, vse drugo pa naj v njegovi prisotnosti molči: čevlji, torbica in rokavice. Dodatki naj bodo enobarvni, enostavni, diskretni.

PRAKTIČEN RAČUN

Dvajsetega januarja so se v Smolačevi hiši odnosi še bolj zategnili. Bojan je prinesel izkaz, oče in mati sta poskočila do stropa.

— Računstvo ima nezadostno!

Kaj takega zares niso pričakovali, zakaj Bojan je bil star komaj tri leta, ko je sam hodil nakupovat v trgovino, pa ga prodajalci niso nikoli pretentali, niti za dinar. Mati je najprej spoznala krivca.

— Tovarišica se je zmotila!

In oče je tekel v šolo, našel tovarišico, ki je Bojanu prizadejala neodpustljivo krivico in se pred njo pošteno izprsil.

— Tovarišica, kako ste se mogli zmotiti?

Tovarišica odgovarja.

— Vaš Bojči ni praktik. Ne zna logično misliti, ne zna reševati uporabnih nalog. Zdaj so semestralne počitnice. Potrudite se in mu pomagajte.

Doma je divjalo neurje, kdo bo otroku pomagal. Mati je dobila živčni zlom, zato je padla skrb na očeta. Vsak dan, ko je prišel iz službe in je Bojan hotel z drugimi na sankališče, je ukazal.

— Sedi in zvezek na mizo! Zdaj bova računala. V kateri razred hodiš?, je vprašal, da je otroku obudil spomin.

— Jaz hodim v prvi razred, je Bojan odgovoril in se spravil za mizo ter počakal, kaj bo oče novega zahteval.

Oče je grbančil čelo in iskal primere iz praktičnega življenja. Začel je z otroki.

— Bojan, dobro me poslušaj. Dva brata in dve sestrici — je koliko otrok?

Bojan grize svinčnik, misli, preudarja, se nasmehne in odgovori.

— Pet!

— Štiri! krikne oče in že je roka v zraku. Bojan je potegnil glavo med ramena in boječe pogledal očeta.

— Kaj pa tisti, ki si ga imel pred zakonom?

Oče se je ugriznil v jezik. Naloga je ostala nerešena. Povedal je drugi primer.

— Mama je včeraj kupila dva zavitka cigaret, danes je kupila tri. Koliko je vseh zavitkov?

Šest! je čivknil Bojan. Pet zavitkov cigaret si pokadil ti, enega pa je popuhal sosedov stric, ko je prišel dopoldne na obisk...

— Kdaj, kdaj je prišel na obisk? se je oče razvnel, pa se je le premagal in je prešel na tretji primer.

— Bojan, saj ti nisi neumen, samo previhrav si. Poslušaj. Zjutraj si vstal in preštel vse noge v posteljah. Koliko nog si naštel?

Bojanček se je hitro pohvalil.

— Oče, zares sem jih preštel. Na otroških posteljicah je bilo skupaj šest nog...

— Pravilno! ga je bodril oče. Pa v mamini postelji?

— Štiri, štiri odrasle, dve sta bili zelo kosmati, še bolj kot tvoji...

— Kaaaj? je oče raztegnil usta. Si dobro štel, si dobro videl?

— Mhm, oči!... Zakaj pa si tako bled, ti je slabo? Mama, očku je slabo!

— Mulec, jezik za zobe, bova že sama poračunala. Čuj, Bojči, koliko parov čevljev pa ima naša mami, kaj?

— Osem parov. Tri pare ima skrite v svoji omari! In dve obleki si je tudi kupila. Ko pride dopoldne tisti stric, se vedno preobleče... Oče, zakaj si tako rdeč:

Oče je stiskal zobe, vendar se je obvladal in prešel še na bolj otipljiv primer.

— Poslušaj: v shrambo sem najprej obesil dve suhi svinjski klobasi, potem sem obesil še eno in nato spet dve. Koliko klobas visi v shrambi?

— Nobena! Dve sem pojedel jaz, eno je mama narezala sosedovemu stricu, dve so pojedle mamine prijateljice... Oče, bled si postal! Mamica vode!

Mama je res prihitela. Bojči je moral pri priči na sankališče, v kuhinji je sredi zime hudo grmelo; Bojan je s prakso opravil, zdaj bo v šoli spet teorija.

Drago Kumer

ŽELITE LEPE SANJE?

Če ste nervozni in trpite za nespečnostjo, večerjajte sir, pred spanjem pa spijte še kozarec mleka. Poskusite! Pravijo, da pomaga bolj kot vsaka pilula. Mleko in sir sta namreč bolj bogata s kalcijem. Ta mineral daje kostem in zobem potrebno čvrstost. Brez njega tudi krvi, ki teče iz rane, ne bi mogli zaustaviti. Če se količina kalcija v krvi zmanjša, postane človek nervozen in — na svidenje dober spanec. Če si želite dober počitek in prijetne sanje, morate torej — predno ležete v posteljo — nazdraviti s kozarcem mleka.

Velika vrednost črnega kruha

V zadnjem času se je močno spremenila struktura potrošnje kruha. Medtem ko smo včasih belega pojedli veliko več kot črnega, je zdaj že obratno. Vse kaže, da so tega krive cene. Tokrat pa so vendarle nekaj koristnega naredile. Znano je namreč, da je črn kruh boljši od belega in to zato, ker je v njem veliko več vitaminov, predvsem tistih iz skupine B. Ti vitamini pa ščitijo živce, jetra, lase itd. Pomagajo da lažje prebolimo kakšne infekcije, preprečujejo slabokrvnost. Skupina vitaminov B je torej tisto, kar najbolj primanjkuje mestnemu prebivalstvu.

A. BANG:

DOMISELNA TETA

Ko je Olaf Torsten po tridnevni odsotnosti stopil v svojo pisarno, je začuden obstal med vrati. Obrnil se je in hotel oditi, toda gospodična Hana ga je zadržala.

— Dobrodošli, gospod Torsten, je rekla z zvonkim glasom.

Olaf je pogledal lepo dekle kot pes mačko.

— Kdo pa ste in kaj delate tu? Kje je gospodična Lina?

— Jaz sem Hana Kreg. Gospodična Lina se je prehladila, pa me je prosila, da jo nadomestim.

Torsten je brez besede sedel za svojo pisalno mizo. Tu je bil zopet presenečen. Svinčniki so bili ošiljeni, namesto zarjavelih peres so bila nova, akti pa lepo zloženi. Najhuje je bilo to, da je bila na mizi vaza z vijolicami.

— Kdo je sem postavil vazo?

— Jaz, je rekla gospodična Hana.

— Nepotrebne neumnosti, je rekel Torsten in se lotil dela.

— Pišite, gospodična, je rekel čez čas.

Svinčnik sekretarke je letel po papirju. Torsten se je čudil: Lina ga danes ni prekinjala in zahtevala, da ji stavke dvakrat ponavlja. Čeprav je bila v službi že trideset let, ni bila dobra stenografka.

— Kaže, da ste se nazadnje naučili stenografijo, gospodična Lina, je rekel Torsten.

Toda ko je videl, da pred njim ne sedi Lina, pač pa nova sekretarka, ki se mu smehlja, se je zmedel.

— Lahko greste, je rekel.

Vtem ko je Hana v sosedni sobi tipkala, je Torsten telefoniral.

Gospodična Lina je bila dalj časa bolna in Hana jo je sijajno nadomeščala.

Torsten je ljubil prirodo, zlasti planine, in ob sobotah je hodil na izlete. Neke lepe sobote je gospodična Hana stopicala z okovanimi čevlji po pisarni.

— Ljubim naravo, zato grem danes na izlet, je rekla veselo gospodu Torstenu, čeprav je ta ni nič vprašal.

Z velikim nezaupanjem je odšel Torsten na postajo. In res, v istem kupeju je sedela tudi Hana. Rekla mu je, da nima družbe in da verjetno ne bo imel nič proti, če se mu pridruži.

Odgovor sicer ni bil ljubezniv, a Hana je bila tega že vajena. Ker je bila odlična alpinistka, je bilo vse v najlepšem redu. Toda Torsten se je vendarle odločil, da prihodnjo soboto odpotuje sam. Gospodične Hane ni bilo, a mu tudi to ni bilo prav. Ko se je pozno ponoči vrnil, se mu je zazdelo, da je stanovanje nekoliko drugačno. Vendar je takoj zaspal. Šele zjutraj je videl, da je stanovanje pospravljeno. Vse se je svetilo, vse je bilo na svojem mestu. Nadrl je služkinjo, toda ta je vse zanikala; rekla je, da ji je poslal neko noro gospodično, ki je ves dan delala, tako da je celo njej presedalo.

Gospod Torsten tega dne ni šel naravnost v pisarno, pač pa se je oglasil pri gospe Lini. Nič ni kazalo, da bi bila bolna, vendar je izjavila, da ne more več v pisarno. Rekla je, da ne more več prenašati starega samca.

Torsten je besnel. Starega? Pri štiridesetih človek še ni star!

Ko je Hana dva dni zatem prišla v pisarno, je bilo njeno mesto zasedeno. Za pisalnim strojem je sedel zmeden mladenič, ki je na vprašanje, kaj počne tu, odgovoril, da ga je zaposlil Torsten.

Gospodična Hana bi bila najraje zakričala od besa. Tedaj se je med vrati pojavil Torsten osebno in jo povabil v svojo sobo. Dejal ji je, da je sicer pametna in pridna, vendar da mu gre na živce večno pospravljanje pisarne; da bi bilo bolje, če bi si poiskala kakega moškega.

— To bom tudi storila, je odvrnila Hana ponosno.

— Ste že izbrali koga?

— Ne, je odvrnila z glasom otroka, ki se pripravlja na jok.

— Tedaj bi se morda odločili zame?

Hanin obraz je zažarel.

— Hočete?

— Da, je rekla Hana. — Tudi teta Lina bo zelo srečna.

— Katera teta?

— Teta Lina, vaša bivša sekretarka. Ona je moja teta. Vselej mi je govorila, da sem jaz prava žena za vas!

ernest tiran RAZBOJNIK GUZAJ

— 137 —

Tako si gospoda sama izpodkoljuje tla pod nogami in si redi svoje sovražnike in ni nič čudno, če kdo postane tat ali celo razbojnik. Žandarji so pa tisti psi, ki lovijo take siromake. Kakor kosec ne prizanese niti najlepši cvetlici na travniku, tako tudi krivična oblast uničuje nedolžne ljudi in pošilja svoje žandarje nadnje, da jih zapirajo. Koliko jih mora iti samo zaradi hudobnih jezikov v sramtono luknjo in tam potem žalostno uvenejo in odmro. Pa tudi žandarjev je veliko po zaporih in ječah, koliko se jih zapije in niso potem za nobeno rabo. Ti mladi žandarji zapirajo te stare, tako je prav! Najbolj maščevalna zver na svetu je pač človek, toliko nevoščljivosti ne pozna nobena žival kakor on. Žival je edina poštena, se nažre, pa da drugim mir, človek pa nima nikoli zadosti in hoče zmeraj še več, da vsi trpijo okoli njega. Gorje ubogemu človeku! Zakaj ni človeško srce neobčutljivo? Vsaka žival pod soncem rada živi, samo človek ne privošči drugim še zraka ne in bi jih najrajši vse ubil in požrl. O nesrečna zalega človeška, kako kruto srce imaš, svet je sama žalost in bolečina. Naj sonce otemni in naj vse uniči, naj zemlja razpade v prah, da ne bo ostalo nič živega več na svetu!

Franc Guzaj, skrivalec, ne razbojnik!

22. poglavje

KONČNA POSTAJA
PREVORJE

Ko je Grizold prenehal z branjem, je za nekaj trenutkov tišina v sobi še ostala, potem pa se je poslušalstvo hrupno zganilo in se zdramilo. Žandarji so se vsi vprek smejali, začeli delati pripombe h Guzajevim posameznim mislim, jih ogorčeno zavračati in pobijati in dati duška svojim občutkom. Nekateri bi bili radi dobili zapiske na pósodo, da bi si jih doma lahko v miru cele prepisali, pa jim jih Grizold ni hotel dati, češ da ne sme, da spadajo h korpus delikti in da jih bo sodnija prav gotovo zahtevala od njega. Spravil jih je varno med platnice, ki jih je uporabljal, kadar je bilo treba na patruljah stoje beležiti razne podatke, potem pa jih je vtaknil v svojo službeno torbo. Že itak so bili dovolj pomečkani in povaljani, kdo ve, kako dolgo jih je Guzaj že vlačil za seboj. No, opravičil se bo, da je pač takšne dobil v roke, on ne more za to! Grizold je bil zgleden orožnik, njegovi predstojniki so imeli o njem zelo ugodno mnenje. Zdaj po tem uspehu pa ga bodo še bolj poznali in cenili, po vsej verjetnosti bo dobil tudi odlikovanje, četni poveljnik je baje že nekaj namignil. Majer mu je povedal, samo naj ostane še tajno. In nagrada ga tudi čaka, samo to se še ne ve, ali jo bo dobil sam ali pa jo bo moral deliti s Stresom, končno je bilo le tako, da sta Guzaja dobila oba skupaj, v razpisu pa za tak primer ni bilo nič posebej določeno. Orožniki so se spoznali na predpise in so dobro vedeli, kakšni zapletljaji

— 138 —

še lahko nastanejo iz tega, če primer ni natančno v skladu z navodilom. Po pametnem presodku. — Kaj ti pomaga pamet in presodek, če ni predpisa! No, bomo že videli. Razgovor se je živahno razpletal, posamezne skupinice znancev so se usedle skupaj, vedno več je bilo trkanja s kozarci in veselega nazdravljanja. Orožnik Majer je že nekaj časa nehal začrtavati na vrata natočene bokale, tisti košček krede, ki ga je bil našel na peči in jo uporabljal nalašč kar najbolj štedljivo, da bi delj trajal, mu je padel iz rok, ko ga je bilo komaj še za fižol, in nekdo, ki je prav tisti trenutek hotel ven, je stopil nanj in ga zdrobil v prah. Nič zato! Gostilne v tej hiši, ki je roparja skrivala, ne bo več, to je kakor pribito!

Večji del orožnikov je moralo zdaj oditi, postaje so ostale skoraj prazne, tu pa niso bili več potrebni. Ljudje so bili preplašeni do kraja in si niti blizu niso upali.

Poslavljanje od tovarišev je bilo precej hrupno in burno, Grizold in Stres sta bila spet v središču nazdravljanja, vsi so jima zavidali in jima spet in spet čestitali in stiskali roko. Grizold je bil kakor v devetih nebesih, edino to ga je na skrivaj peklo, da ni Guzaja vjel živega, to bi bil šele višek! No, kaj hočemo, tudi tako je vse v redu. Tudi Stres je bil čisto ginjen in blažen in bi bil najrajši ves svet objel, še na obstreljeni palec na nogi je bil ponosen, nič veliko ga ni bolel. Vsi so odhajajoče spremili do izpred hiše in klicali za njimi, oni pa nazaj, dokler niso bili za ovinkom.

Tistim, ki so ostali, bilo jih je še sedem, je postalo zdaj v hiši prevroče, pa so šli malo na sveži zrak, sprehajat se po kolovozu gor in dol. Vmes so se seveda živahno pogovarjali. Vedno znova so se vračali k dogodkom današnjega dne, prešli potem na prejšnje podobne pogone, pa tudi o razmerah v službi je bilo toliko zanimivega in o skupnih znancih, kje je zdaj kdo in kdo se je že oženil in kdo se še ni, pa o napredovanjih in plačah, same važne in znamenite zadeve. Tudi žannadrsko srce ima na svojem nebu sonce in luno in zvezde in nikakor ni tako suho in gluho, kakor morda kdo misli. Z eno besedo, — lep večer je bil, malo takih!

Nazadnje pa je le bilo treba začeti misliti na počitek, jutrišnji dan bo gotovo še naporen, pa so se začeli ogledovati za ležišči. Eni so se zleknili kar po klopeh v gostilni, službena torba je bila sicer precej trd vzglavnik, boljši pa le, kakor nič. Drugi so se zakopali v krmo na pojati, nekdo je našel listnico poleg kleti in se že pripravil, da leže, pa je pet, šest korakov pred seboj zagledal na tleh nekaj belega, pred kletjo je ležal z rjuho pokriti mrtvi Guzaj, ki ga do prihoda komisije niso smeli nikamor spraviti. Orožnik je za trenutek okleval, potem pa se je le premislil, spet vstal in počasi odšel v hišo.

Že na polnoč je šlo, ko so se končno le umirili in potihnili.

Drobnetova krčma na Košnici je zaspala.

Na postelji v štiblcu je smrčal in hrkal stražmojster Pikl

— 139 —

in še sanjalo se mu ni, da je prejšnjo noč na njegovem mestu rezal žandarski strah in pokora Guzaj.

———

Ob šestih zjutraj je bil že dan in so bili že spet vsi na nogah. Iz goste megle je po malem pršelo, obetal se je dolgočasen siv jesenski dan. Prezgodaj za trajno slabo vreme, septembra bi moralo biti še lepo in toplo, in danes smo komaj enajstega! Vrag še z vremenom!

Orožniki so se umivali kar zunaj pri štepihu, pihali in prskali, nekateri so imeli prevezane brke, da jim bodo stale lepše pokonci. Česali so se večinoma kar s prsti, nihče ni imel glavnika seboj. Potem je nekdo v omarici v gostilni iztaknil zelenko tropinovca, včeraj so ga prezrli, pa je zdaj prišla ravno prav in krožila od enega do drugega, vsak je napravil požirek, dva in jo oddal naprej, to je bil danes ves njihov zajtrk. Guzaj je imel prav, — orožniški poklic res ni lahek poklic! Kaj hočemo, je že tako. Vsaj penzija je gotova.

Kdaj bo prišla komisija? Kadar se bo gospodom iz Celja zljubilo. Vlak pride v Šentjur nekako ob sedmih, še malo prej, potem z vozom, če se ne bodo predolgo obirali, bi bili ob desetih, pol enajstih že lahko tu. Seveda jih še ne bo! Kdaj pa se je že kakšna komisija res začela, kakor je bilo prej napovedano. Bodo pač morali čakati. Končno pa jim je vseeno, služba itak teče.

Po službi najstarejši stražmojster je odredil, da ostanejo na licu mesta samo štirje, čez glavo dovolj, vsi drugi pa se bodo vrnili, ker je bilj cilj odprav dosežen in ni več potrebe, ljudje so mirni in se kakega napada ni bati. Ostali bodo samo Grizold in Stres in še dva, ki sta se prostovoljno javila.

Trije so odšli.

Zdaj je postalo kar nekam dolgočasno, ko niso vsi skupaj imeli pravzaprav kaj početi. Nazadnje so se spomnili, da bi bilo prav, če bi malo pospravili po hiši, najmlajši orožnik je poiskal metlo in pobral z njo ogorke od cigaret, potem odprl okno, da se hiša malo prezrači, potrebno je bilo, pri tem je bil neroden in je prevrnil lonček s cvetočo pelargonijo, da se je pod oknom razbil. Ostala dva sta pospravila kozarce nazaj v omaro, vse drugo je ostalo, kakor je bilo. Po želodcih jim je začelo pošteno kruliti.

V velbiču so k sreči našli pleterček poln jajc, ponev in mast in drva so bila tudi tu, kruha pa ni več, so ga sinoči vsega pojedli. Bo pač moralo biti brez kruha dobro. Napravili so si pošten cvrtnik, v slast jim je šel! Zdaj so bili za silo podloženi in bodo laže čakali, kdaj bo prišel kdo od kod. Na straži pred kletjo so se menjavali brez posebnega reda, vsak nekaj časa. Sicer pa ni bilo kaj stražiti, Guzaj je ležal mirno in ga je bilo iz goste megle komaj videti, ljudi pa tudi nikogar nikjer, se sploh niso upali blizu.

Šlo je že na enajsto, ko se je končno vendarle začulo ropotanje voza po kolovozu. Orožnik, ki je bil na straži, mu je stopil

— 140 —

nasproti in se javil. Z voza je vsa premražena in otrplih udov zlezla uradna komisija: Sodnik iz Celja v sivem površniku in z okroglim trdim črnim klobukom na glavi, zapisnikar je tiščal v rokah veliko zeleno mapo za spise, potem je bil tu še en gospod okroglega lica in z košatimi dolgimi zalisci, in končno šentjurski zdravnik doktor Ipavic, ki je držal pod pazduho podolgasto črno usnjeno torbico. Orožnik jim je z roko pokazal proti pokritemu truplu, gospoda pa so se komaj da ozrli tja in so silili kar v hišo, da se najprej malo pretegnejo in naravnajo od dolge slabe vožnje in jutranjega hlada otrple ude.

V hiši se jim je javil stražmojster Grizold in predstavil gospodom orožniškega četovodjo Stresa, hotel raportirati, pa so že vse vedeli in so jima obema po vrsti stisnili roko in jima čestitali. Šele potem so se posedli k mizi, zapisnikar je odprl mapo in se pripravil za pisanje, zdaj je Grizold moral od kraja po vrsti in vse čisto natačno poročati, kako je bilo. Zapisnikar ga je komaj dohajal, sodnik je od časa do časa še kaj vprašal vmes, če je bilo treba. Cela reč je precej dolgo trajala, nazadnje je pa le bilo vse po predpisih ugotovljeno in zabeleženo. Sedaj so se morali samo še drug za drugim podpisati. Potem je sodnik pomignil doktorju Ipavcu, ta je pa njemu pokimal z glavo, da je pripravljen. »Pa dajmo, če je tako,« je rekel in so šli ven in je odredil, naj postavijo dve mizi skupaj, da, lahko kar tamle pod hruško, bo kar v redu. Zdaj so šli vsi pred klet, oba maljša orožnika sta potegnila z mrtveca rjuho, vsi so ga obstopili in umolknili. Doktor Ipavic je stopil še malo bliže k njemu, ga nekaj časa gledal v obraz in spregovoril:

»Tako se torej srečava, ti nesrečni človek Guzaj. Kolikokrat si mi grozil, da me boš upihnil, zdaj sem pa le jaz tebe dobil pod nož. Žalostno je bilo tvoje življenje, še bolj žalostna tvoja smrt. Eh, naša usoda ni ne naša krivda ne naša zasluga. Ti si zdaj plačal svoj dolg in boš imel mir pred nami, mi pa pred teboj —«

Potem se je takoj obrnil vstran in namignil orožnikoma, naj položita truplo na mizo. Zdaj si je povrh obleke ogrnil belo haljo in si privezal predpasnik, nataknil rokavice, vzel iz torbe neke instrumente in zamomljal predse, da bo hitro končano. Začel je s svojim delom in naglo narekoval izvid, celo vrsto samih latinskih izrazov in zdravniških označb. Strel iz puške je presekal glavno srčno žilo odvodnico, brezpogojno smrten. Drugi strel v črevesje, strel skozi desno podlaket, obstrelba na levem spodnjem delu vratu.

Ko je končal, je zmetal instrumente na pripravljeno belo krpo, jih zavil in potisnil vse skupaj nazaj v torbo. Nato je pomignil gospodu z zalisci:

»No, gospod Martini, zdaj ste pa vi na vrsti!«

In si je šel v hišo sleč belo haljo in se umit. Drugi so šli za njim, samo gospod Martini, fotograf iz Celja, je šel k vozu, s katerim so se pripeljali, vzel iz njega precej obaltno leseno škatlo in stojalo na tri noge, oba orožnika sta dvignila truplo z mize in ga položila nazaj tja, kjer je bilo prej ležalo.

OB REALIZACIJI REFORMNIH SKLEPOV

VEČJA AKTIVNOST ZMS

Občinski komite Zveze mladine v Celju si je v svoj delovni program vključil tudi nalogo, da bo organiziral v dvaindvajsetih celjskih gospodarskih organizacijah razgovore o problemih in aktivnosti Zveze mladine ob reševanju vprašanj, ki jih je sprožila ali pa zaostrila gospodarska reforma. Nekatere ugotovitve, ki so še posebej zanimive ali pa značilne, želi organizator teh razgovorov tudi objaviti. Sicer pa poglejmo najprej, kakšen je bil sploh namen teh razgovorov. Najprej, Občinski komite se je hotel kar se da natančno seznaniti s situacijo, ki trenutno je v gospodarskih organizacijah in pa istočasno tudi s tem, v kolikšni meri mladi ljudje to situacijo poznajo. Prav zaradi tega so morda nekateri deli »fotografij« stanja nejasni ali pa morda celo nepravilni. Najpomembnejša vloga teh razgovorov pa je bila, da ugotovimo, kakšna je bila aktivnost mladih in njih organizacije pri realizaciji reformnih sklepov. Na osnovi analize teh razgovorov pa bo sledil zadnji — najpomembnejši del in sicer razgovori s predsedniki aktivov o teh vprašanjih in pa izdelava pismenih sugestij, navodil oziroma predlogov za še učinkovitejše delo aktivov Zveze mladine v gospodarskih organizacijah.

Teh razgovorov so se v večini primerov udeležili štirje tovariši oziroma tovarišice. Dva sta predstavljala organizatorja teh razgovorov — Občinski komite, dva pa aktiv, v katerem je razgovor bil. Še preden preidemo na nekatere konkretne podatke, naj naštejemo nekaj aktivov, v katerih so bili med drugimi organizirani razgovori. To so aktivi: Zlatarne, Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje, Ingrada, Merxa, Emajlirane, Železarne, Libele, Zdravilišča v Dobrni, Savinje, Cinkarne, Klime, Žične, Kovinotehne, Aera, Avto Celja in ostalih.

Ker se bo obravnava teh vprašanj razširila na več številk »Celjskega tednika« oziroma mladinskih rubrik v tem časopisu, naj že danes nekoliko opredelimo tematiko, kateri je veljala še posebna pozornost pri omenjenih razgovorih. To se nam zdi še posebno pomembno zaradi tega, ker pričakujemo, da bo o teh vprašanjih stekla razprava, v kateri bodo lahko sodelovali ne le tovariši, ki so se razgovorov udeležili, temveč tudi mladi družbeni delavci in ostali mladi ljudje, predvseh iz tistih delovnih organizacij, v katerih so razgovori bili. To bo še posebno pomembno zaradi tega, ker bo pri vrsti vprašanj konkretno navedenih več aktivov pač z ozirom na potrebno, da bo razprava kar se da ilustrirana s primeri in tako konkretna.

V omenjenih razgovorih smo posebno pozornost usmerili na naslednja vprašanja:

— informiranje mladih in kolektiva sploh, pred in po sprejetju reformnih sklepov,
— proizvodni problemi,
— odpust oziroma zaposlovanje nove delovne sile,
— nagrajevanje,
— štipendiranje in izobraževanje,
— vprašanje osebnih dohodkov in standarda sploh,
— delo mladih v samoupravnih organih,
— reelekcija,
— konkretni program dela aktiva in njegova realizacija,
— odnos do dela specializiranih mladinskih organizacij,
— odnos vodstva podjetja, samoupravnih organov in družbeno političnih organizacij do Zveze mladine,
— odnos Občinski komite — akitv,
— realizacija zaključkov občinske konference Zveze mladine itd.

Tu so navedena le nekatera vprašanja, ki razgovorov niso omejevala, bila so le osnovno vodilo. Prepričani smo, da smo z njimi tudi vam približno nakazali smer naše razprave.

Za začetek le toliko. Želeli smo vas informirati o namenu te obravnave, o njeni vsebini in o tem, v kakšnih okvirih bi se naj vodila. V naši prihodnji mladinski rubriki pa bomo spregovorili že o novih zaključkih omenjenih razgovorov, ki so izredno zanimivi in tehtni.

Dagmar Suster

BREZ BESED

MAUROIS IN LEVI

— V Johannesburgu sem se nameraval vpisati v lovsko društvo, pripoveduje francoski pisatelj. — Pravila so takšna, da mora vsak član društva ustreliti najmanj enega leva. Nekega dne sva se s prijateljem odpravila na lov. Dolgo sva čakala v bližini nekega izvira, kamor so zahajali levi.

Okrog polnoči sem zaslišal, kako se lomijo veje; iz grmovja se je prikazala levja glava. Verjetno naju je lev zavohal. Pomeril sem in ustrelil. Glava je izginila za grmovjem, čez čas pa se spet prikazala. Ko sem ustrelil drugikrat, je bilo isto. Žival je skrila svojo glavo, nato pa jo zopet pokazala. Bil sem miren, kajti s seboj sem imel šestnajst nabojev.

Ko sem ustrelil tretjič, se je vse ponovilo. Prav tako po četrtem in petem strelu. Lev je vsakikrat pomolel glavo iz grmovja in izginil.

— Če zdajle zgrešim, sva propadla, sem rekel.

Globoko sem vdihnil zrak, točno pomeril in ustrelil. Žival je padla. Preteklo je nekaj sekund, lev se ni dvignil. Zmagoslavno sem se napotil proti grmovju in, kaj mislite, sem videl?

— Leva.

— Šestnajst levov in vsak izmed njih je imel kroglo v očesu!

MALA TATICA

Bila je to vsekakor zagonetna zadeva!

Že vsaj deset dni je Ivan Goršek opažal, da mu nekam prehitro kopni zaloga cigaret, ki si jih je vsak dan kupil zavitek. Ne, niso mu zmanjkovale v šamotni tovarni, kjer je delal. Ko je v svojem podstrešnem stanovanju zvečer legel k spanju, jih je v žepu svojega suknjiča naštel še toliko in toliko, a zjutraj jih je vselej bilo nekaj manj. Nekdo mu jih je skrivoma jemal!

Povprašal je ženo. Začudena mu je zanikala vsako krivdo pri tem. Sin Ivanček, ki je obiskoval peti razred, sam ni kadil, to je bilo jasno, saj je bil še otrok in tudi kajenja ne bi mogel prikriti. Morda je cigarete kam nosil? Obe hčerki — Pavla in najmlajša osemletna Mirica tu sploh nista mogli priti v poštev. Vendar je bilo treba nekam usmeriti sum.

Ivan Goršak je z ženo spal v sobi, v njej je bila tudi postelja za hčerki, sin pa je ležal na nekakšnem divanu v kuhinji. Sam je v teh nočeh skušal rahleje spati, da bi razkril skrivnost, ki je navsezadnje morala biti v zvezi s tatinskimi dejanji. A po delu trudnega ga je vse prerad kmalu premagal spanec. Zjutraj pa, ko sta z ženo vstala zgodaj, še pred otroki, so mu spet manjkale cigarete. Tri, štiri ali pet. S kakšnim vragom je bilo vse to v zvezi?

Zdaj je bil tu teden, ko je delal v popoldanski izmeni in so vsi trije otroci odhajali že zjutraj v šolo. Lahko sta jim z ženo pregledala postelje, obleke in vse drugo njihovo, a vendar — nobenega sledu ni bilo mogoče odkriti. Neverjetna zadeva! Da bi otroka kar naravnost vprašal? Ne še! Nikomur ne bi hotel delati krivice! Preveč rada sta imela te svoje otroke in zelo jima je bila na skrbi njihova sreča.

Bolela ga je glava, ko se je tisti večer vrnil z dela, in tako je več nočnih ur le slabo predremal. Tedaj pa...

Zaslišal je neko rahlo premikanje. Neka nizka senca se je približala njegovi postelji. Obstala je poleg stola, ki je čezenj visel njegov suknjič. In čez čas se je tiho odmaknila. Ali ni bila Mirica?

Nekoliko počasen je bil. Skočil je iz postelje in zavrtel stikalo, da je električna luč v hipu oblila sobo. Zazdelo se mu je, da se je nekaj zganilo v postelji, ki sta v njej ležali hčerki. In bilo je videti, kakor da Mirica le s silo drži svoje oči zaprte. Torej ta?

Prebudila se je tudi njegova žena. On pa je iz suknjiča potegnil zavitek s cigaretami in manjkale so mu tri! Prečudno! Legel je in že ga je spet zajel spanec.

Tisto jutro sta Ivanček in Pavla pričenjala šolo že ob sedmih. Ko sta se odpravljala, je Mirica šele vstajala, kajti njen drugi razred je pričenjal s poukom šele ob osmih. Lotila se je jutranje kave, ko je njen oče že odhajal po opravkih, kakor je rekel. To pa je bil le izgovor. Tokrat je hotel priti na čisto s cigaretami in Mirico.

Ivan Goršek je krenil iz hiše k cesti, ki je vodila ob prekopu in pozneje zavila čez betonski mostič. Tam na obrežju je zelenel dolg pas trate. Sédel je na klop, skrito za jasminov grm. Prižgal si je cigareto iz zavitka v žepu, ki mu je neznana roka vsak dan segala vanj. Pogledoval je na svojo ročno uro in oprezoval, kdaj se bo prikazala hčerka.

Mirica je priskakljala skozi hišna vrata s šolsko torbico v roki, v sivi obleki in z belim predpasnikom, z rumeno pentljo v laseh. Temne oči v polnem, bledem obrazu so se ji spreletele v to in še v ono stran, potem pa je odločno pohitela po svoji vsakdanji poti.

Sledil ji je po cesti ob prekopu, prikrivajoč se pod obrežno drevje. Res se mu je ta njegova ljuba Mirica zdela včasih plaha, toda zdaj je stopala vzravnana in naravnost kakor z nekim še posebnim ciljem v glavi. Rad jo je imel, zelo rad. Najmlajša mu je bila in še najbolj otrok po svoji odkriti neposrednosti, iz šole pa je prinašala najlepše ocene.

Prispela je na betonski mostič in obstala toliko, da je bila mimo neka ženica, prihajajoča ji nasproti. Tudi Ivan Goršek je počakal.

Zdaj je bila Mirica sama na mostiču. Še se je ozrla. Potem je hitro segla v svojo torbico. Dvignila je roko prav na to stran, proti njemu, tako je lahko razločno videl vse, kar se je zdaj zgodilo.

Iz njene roke so zdrknili trije beli, tanki koščki nečesa in poleteli v vodo. Potem je odbrzela dalje.

Pogledal je v prekop, v vodo, pritekajočo izpod mostiča. Kalno zeleni valčki so na sebi nosili tri cigarete! To je bila torej vsa skrivnost! Zmajal je z glavo: Zakaj in čemu? In prav ta njegova najmlajša, najnedolžnejša! Kakšna premetenka! Tatica! To se pač ni dalo razumeti!

Lahko bi bil takoj planil za njo, jo poklical in oštel. Ne! Potem bi jokala in v šoli bi jo vpraševali, kaj ji je. Raje jo bo zaslišal doma po kosilu, še prej pa se bo posvetoval z ženo.

Minile so dopoldanske ure. Iz šole so se vrnili otroci in kmalu so vsi skupaj sedli k pogrnjeni mizi.

O, ta Mirica! S kako nedolžnim zadovoljstvom je povedala, da je to dopoldne pri njih v razredu bil šolski nadzornik! Učiteljica jo je trikrat vprašala vpričo njega in jo je ta pred vsemi pohvalil. Navihanka! Videti je bilo, da se niti malo ne zaveda svoje krivde. Kako le more pri svojih osmih letih biti že tako zakrknjena? Potuhnjenka! Tatica!

Pojedli so in oče jih je vse zadržal pri mizi z resno besedo:

»Otroci! Vprašal bi vas rad: Ali kdo izmed vas ve, kdo mi iz žepa jemlje cigarete? Že večkrat mi jih je zmanjkalo, vsakokrat po nekaj. No, povejte po resnici!«

Začudena sta odkimala Ivanček in Pavla. Mirica pa je prebledela in vztrepetala:

»Jaz...«

»No, kaj?«

»Jaz...« Zdaj je zardela v lica in v črnih očkah so ji zableščale solze. Z dlanmi si je zakrila obraz in je zahlipala.

»Ali si ti očetu jemala cigarete?« je z dovolj mehkim glasom vprašala mati.

»Jaz...« je znova priznala in potem pol minute ni mogla spregovoriti. Vsi so še obsedeli. In ko ji je mati položila roko okoli vratu, je šele mogla kaj več priznati:

»Naša tovarišica učiteljica... že večkrat nam je pravila, da je v tobaku hud strup... nikotin... in da ljudje, ki dosti kadijo, ne živijo dolgo... jetika se jih prime... rak na pljučih... srce se jim pokvari... in prezgodaj umro...«

Obstala je in si ni upala dvigniti oči.

»Kam pa si dajala cigarete?« je vprašal oče.

»Včasih sem jih doma vrgla v peč, da so zgorele... včasih v vodo ali pa med smeti... hotela sem, da bi očka manj kadil... da bi zdrav ostal... da bi še dolgo živel ...imam ga rada... nič ne morem zato...«

Nov val joka jo je premagal in bila je videti vsa majhna, nebogljena in skrušena pred vsemi.

Ivan Goršek je vstal in glas se mu je zatresel:

»O, ti moja ljuba Mirica! Saj te imam tudi jaz rad! Nikar ne joči več! Vem, da mi želiš le dobro...«

Med obe svoji trdi, raskavi roki, med prste, orumenele od tobaka, je zajel njeno mehko, razsolzeno glavico, se zazrl v njene vroče, čiste oči, nato pa se je sklonil k njej in jo poljubil na lice, kar je tako redkokdaj storil.

Zdaj je znova zajokala — tokrat ob nenadnem olajšanju, v preveliki ljubezni in sreči.

Fran Roš

IZ AKTIVOV ZM

● V januarju je ObK ZMS v Žalcu priredil seminar za vodstva mladinskih aktivov v šolah. Poleg mladinskih funkcionarjev so se tega seminarja udeležili tudi perspektivni pionirji — bodoči mladinci. Vsega je bilo na seminarju 21 udeležencev, ki so se pogovorili o vlogi mladinskih organizacij v šolah.

● Mladinski aktiv v Grižah je za Prešernov dan priredil v svojem klubu prijetno svečanost s kulturnim programom. S to prireditvijo so mladinci v Grižah znova dokazali, da je njihova dejavnost načrtna in plodna. Morda bomo kmalu zapisali kaj več o življenju v mladinskem klubu v Grižah.

● Mnogi celjski aktivi so pripravili za Prešernov dan letos lepe svečanosti s kulturnim sporedom. Med temi lahko posebej pohvalimo združeno svečanost treh šol (Administrativne, Šolskega centra za blagovni promet in Glasbene šole) ter svečanost IV. onsovne šole. Obe svečanosti sta bili v dvorani občinske skupščine Celje.

● Podobno kakor poprej za šolske aktive, imajo zdaj seminar v Žalcu za sekretarje in blagajnike mladinskih organizacij v vaških in delovnih aktivih.

● V okviru tekmovanj, ki jih je ObK ZMS Žalec razpisal v počastitev letošnjega dneva mladosti (do 15. maja), je bil nedavno troboj mladincev iz treh kolektivov (Prebold, Juteks, Polzela) v smučanju na Šmohorju. Še pred tem pa sta imela dvoboj v namiznem tenisu aktiva Ferralit in Agroservis.

● Mladinski komite v Žalcu je bil pobudnik za uvedbo zaključenih seminarjev »Šola za življenje«, ki jih bo izvedla delavska univerza v Žalcu. Predavanja bodo v sedmih vaških n v treh aktivih iz delovnih organizacij. Računajo, da bo pri predavanjih zajetih okoli tri sto mladincev in mladink.

Zakrinkana vojna

VOHUNSKE ZGODBE IZ II. SVETOVNE VOJNE (8)

II.

nity Roadu v londonski četrti Clapham. Kakor se spominjate verjetno še iz prve zgodbe, je bil to center protiobveščevalne službe, ki se je ukvarjal s pregledom beguncev in sumljivih tujcev, ki so prispeli v Anglijo. Ob odhodu pripornikov si je policijski inšpektor močno oddahnil, da se je otresel zanj neljube zadeve in da se je spet lahko posvetil svojim vsakdanjim opravkom — skrbem za vsakdanje londonske kriminilce.

Še pred zaslišavanjem se je Oreste Pinto lotil skrbne analize pripornikov. Ugotovil je, da je skupina zelo pisana. Eden izmed njih je bil še skoraj deček, komaj nekaj čez dvajset let, mehka lica mu je poraščal prvi puh in nenehno je grizel spodnjo ustnico, kakor da komaj zadržuje jok. Drugi je bil povsem drugačen: močan, širokopleč mož, postaven kakor kak rokoborec, temnopolt in temnolas in je z vsem bitom izražal fizično čvrstost. Pač pa je bilo videti, da duševno ni najbolj čvrst, kajti pogled mu je neprestano begal po sobi s predmeta na predmet, ne da bi se kjerkoli zaustavil za dalje časa. Dajal je sicer videz trmoglavosti in premetenosti, a kljub temu ni bilo videti, da bi bil kdove koliko iznajdljiv.

Tretji je bil po vsem videzu vodja skupine. Oreste Pinto, ki je bil v svojem zasebnem življenju navdušen lovec na zveri roparice in je imel pred leti celo svoj zasebni zoološki vrt, se je ob pogledu na tega pripornika nehote spominjal velikih divjih zveri. Njegovi gibi so bili prožni in sproščeni, a pred Pintom je stal ponosno zravnan. Obraz je imel prepreden z mnogimi brazgotinami, ki so mogle govoriti o razgibani preteklosti, saj so dopovedovale, da je mož večkrat občutil na sebi rezilo noža ali odkrušek steklenice, ki mu jo je kdo zarinil v obraz in potem z njo nekajkrat zavrtel sem ter tja. Prav velika brazgotina se mu je vlekla čez gorjo ustnico, kar je dajalo videz, da se nenehno kremži.

Pinto je ugotovil, da je na druga dva vplival ta mož dosti bolj kakor on in da bi bilo povsem nesmiselno začeti kakršenkoli razgovor, v kolikor so bili vsi skupaj. Monsiuer Magis, kakor se je bil predstavil policijskemu inšpektorju, je bil očitno v premoči, zato je Pinto zahteval, naj mu še enkrat pove, kako so prišli v Anglijo, nakar je vse tri odslovil in se odločil, da se z njimi pogovori posamično.

III.

Najprej je zahteval, da mu privedejo »dečka«, ki dotlej takorekoč ni spregovoril niti besedice. Ko je vstopil, je podpolkovnik zapazil njegovo veliko vznemirjenost. Z raznimi domislicami ga je skušal pomiriti, a mladenič se je kar naprej oziral, kakor bi pričakoval, da mu bo odločni Magis vsak hip skočil za vrat. Končo ga je podpolkovik vendarle pomiril, da sta se lahko začela pogovarjati.

»No, pa začniva«, je dejal podpolkovnik Pinto v francoščini, ker je kazalo, da je to edini jezik, ki ga mladenič govori. »Gre samo za neke formalnosti«, je nadaljeval Pinto s svojim običajnim uvodom, »toda kljub temu vam moram zastaviti nekaj vprašanj. Po pravici vam moram priznati, da nas je vaš pogumni in uspeli pobeg nadvse navdušil, zato bi radi o tem zvedeli kar naiveč podrobnosti. Na primer, ob katerem času dneva ste se izkrcali, zjutraj, popoldne ali ponoči?«

»Mislim, da je bilo okoli dveh popoldne, gospod.«

»Dobro! A kakšen čoln ste... no, recimo... ste si izposodili? Jadrnico? Čoln na vesla? Ali ste morda imeli srečo in prišli do motornega čolna?«

»Bla je jadrnica, gospod, da jadrnica, toda z vesli, da bi si mogli pomagati v brezvetrju.«

»Razumem. Zdaj mi pa povejte kaj o mestu, kjer ste se izkrcali. Je bila to peščena plaža ali mogoče skalnata obala?«

41. FANIKA
VIŠINA: 164 cm
TEŽA: 56 kg
LASJE: Kostanjevi
OČI: Sive

42. ANKA
VIŠINA: 168 cm
TEŽA: 78 kg
LASJE: Kostanjevi
OČI: Sive

KUPON št. 41

TOČKE (od 0 do 100) .....

Izrežite, nalepite na dopisnico in pošljite na naslov: Uredništvo Celjski tednik, Celje, Trg V. kongresa 5, poštni predal 152.

KUPON št. 42

TOČKE (od 0 do 100) .....

Izrežite, nalepite na dopisnico in pošljite na naslov: Uredništvo Celjski tednik, Celje, Trg V. kongresa 5, poštni predal 152.

POSLJITE KUPONE!

Do 12. februarja 1966 je rok, da pošljete ocenjene, izrezane in na dopisnice nalepljene kupone s številkami 33 do 40. Enega izmed ocenjevalcev bomo izžrebali za enoletno brezplačno naročnino našega lista.

POGOJI ZA SODELOVANJE

1. V natečaju lahko sodelujejo vse Slovenke, ki pošljejo ustrezno sliko in potrebne podatke. Ocenjevalci, ki izpolnjujejo kupone, naj upoštevajo prvenstveno v kolikšni meri ustreza kandidatka njihovi predstavi (tipu) Slovenke. Kandidatke, ki nimajo primernih slik, se naj zglasijo v uredništvu; slikali jih bomo na naše stroške.

2. Ob zaključku natečaja bomo priredili veliko zabavno-reklamno in modno revijo (tudi v okoliških krajih), kjer bo občinstvo izbiralo »tip današnje Slovenke«. Zaključna prireditev bo v Celju, kjer bodo lahko kandidatke (po želji) nastopile tudi kot manekenke.

3. Za kandidatke s področnih prireditev in končno izbrano na zaključni prireditvi bodo sodelujoča podjetja pripravila vrsto praktičnih nagrad.

SODELUJEJO:

Trgovsko podjetje »MODA« iz Celja kot organizator in pokrovitelj prireditev, ki bo svoje nagrade določilo kasneje.

KOMPAS Ljubljana, poslovalnica Celje, ki s svojim prvovrstnim poslovanjem vedno ustreže svojim strankam, vam nudi v teh dneh vrsto prijetnih potovanj (oglejte si podrobnosti na 7. strani!), predvsem pa ne zamudite prijave za novo drsalno revijo v Celovcu, ki vam bo nudila izredno zadovoljstvo s svojim novim programom. Kompas pa vam zagotavlja izredno ugodno potovanje, za kandidatke pa je določil štiri nagrade: 1. šestdnevno potovanje po Italiji, 2. petdnevno potovanje po Avstriji in Češki, 3. tridnevno potovanje po Avstriji in Češki in 4. dvodnevno potovanje v Budimpešto!

ODLIKOVANJE NA MESTU — PRAVIJO STROKOVNJAKI, KI SO PRISODILI ZLATO PODVEZICO ANGIE DICKINSON. SODIJO, DA IMA NAJLEPŠE NOGE. ZAKAJ? IMELA JE SREČO, DA SI JE IZBRALA PRAVE STARŠE, PRISPEVALA JE POSEBNO MATI, KI SE JE V ČASU NOSEČNOSTI PRAVILNO HRANILA, PRAVILNO PREHRANO JE IMELA TUDI ANGIE, OBLIKOVALA PA JE SVOJO POSTAVO TUDI S PRAVILNO GIMNASTIKO: PLAVANJEM, SPREHODI, ZGODNJIM POČITKOM IN PODOBNO. NA SLIKI JO VIDIMO MED »TRENINGOM« OB MORSKI OBALI.

ZADNJIČ SMO OBJAVILI RAQUEL WELCH V »PRAZGODOVINSKEM« FILMU. DANES OBJAVLJAMO SE MOSKO GARDO NA SVOJEM POHODU — V PRAZGODOVINO, KAKOR GA SNEMAJO V LONDONU. MOŽ, KI NIMA NA SEBI KOŽUHOVINE, JE KOSTUMOGRAF; SICER PA JE VSE RES ZELO ZABAVNO.

Pitanje gosk na Kitajskem

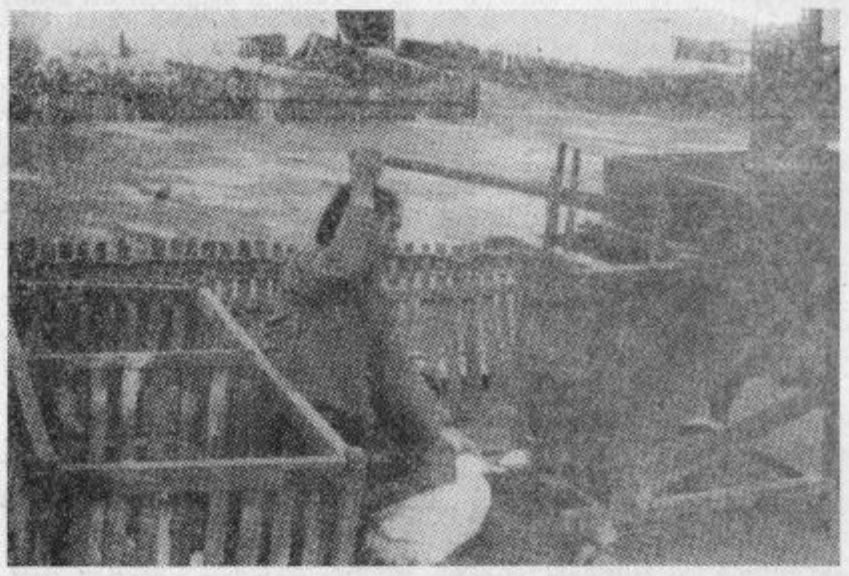

NEKOČ SO TRDILI, DA IMA KITAJSKA KOMAJ TOLIKO MOŽNOSTI, DA BI ZGRADILA ENO ALI NAJVEČ DVE ATOMSKI BOMBI, POTLEJ PA BI MORALA OD GLADU POPUSTITI. VSE KAŽE (ČE NE UPOŠTEVAMO RAZNIH NAMIGOV O TUJI POMOČI), DA SO KITAJCI IZUMILI NOV NAČIN ZA PREGANJANJE LAKOTE. NA SLIKI VIDIMO ZELO MODERNIZIRANO »ŠOPANJE« GOSAK, KI SO ZNATNO PRIPOMOGLE V VSAKDANJI PREHRANI. ZANIMIVO JE, DA SO KITAJSKE OBLASTI DOVOLILE ZASEBNO VZREJO PRAŠIČEV IN PERUTNINE, ZDAJ PA JIH JE ŽE STRAH, KER SO UGOTOVILI, DA ZASEBNIKI BOLJE USPEVAJO KAKOR DRŽAVNA POSESTVA.

OPICJI MLADICI OČITNO LJUBIJO TELOVADBO. KAKOR SO UGOTOVILI, SE OBNAŠAJO PODOBNO KOT DOJENČKI, SAJ SE UČIJO GOVORITI IN CELO POJEJO.

ZGOVORNE ŠTEVILKE

V zadnjem desetletju so v Sovjetski zvezi sodobno opremili okrog 9.000 novih velikih industrijskih podjetij, usposobili 24.000 tekočih trakov in 3.700 avtomatskih linij. Industrija je dobila okrog milijon in pol strojev za obdelavo kovin in 500 tisoč stiskalnic. V primerjavi z letom 1958 se je na primer obseg proizvodnje v kemični industriji povečal za skoro štirikrat. Več ko 10 tisoč posebnih brigad izpopolnjuje tehniko in tehnologijo proizvodnje ter odkriva nove rezerve. V zadnjih dveh letih je bilo prijavljeno 3 milijone iznajdb in racionalizatorskih predlogov, s čimer so prihranili 3 milijarde rubljev!

HUMOR

»Osem tisoč dinarjev za to opremljeno sobo? To je preveč!«

— Toda upoštevajte, kako čudovit razgled imate skozi okno!

»Že res. Toda rajši mi popustite tisoč dinarjev, pa vam obljubim, da ne bom nikoli pogedal skozi okno!«

Beg iz Gonarsa

PO IVANU BRATKU IZ »SPOMINOV NA PARTIZANSKA LETA«

25. Material je potem previdno romal skozi vogalni pograd v klet. Komanda taborišča je kmalu opazila, da so kar čez noč ostale mnoge metle brez držajev in da so tu in tam potrgane late. Uvedla je strogo preiskavo. Italijanski vojaki so premetavali pograde in zasliševali internirance, vendar niso dosegli ničesar.

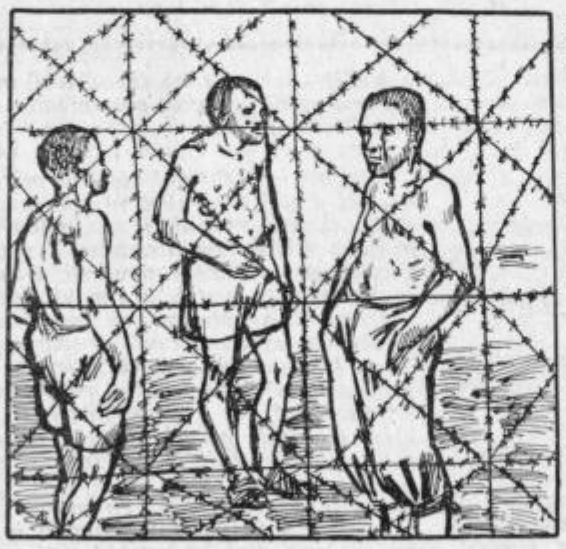

26. V tem času je bil rov že preko dvajset metrov dolg. Speljan je bil od barake pod potjo ob baraki in pod žicami. Kopač je vrtal že na zunanji strani žičnih ovir. Med barako in žično oviro je bil ozek prostor, kjer so se interniranci sončili. Če si ležal na zemlji ali celo naslonil uho na tla, si nad rovom zaslišal v globini neumornega kopača.

27. Takoj ko so tovariši to opazili, so začeli pošiljati redno po enega ali dva na sončenje. Njuga naloga je bila, da sta pravočasno prišla tja, zasedla prostorček nad rovom in vztrajala tam toliko časa, dokler niso bila tistega dne dela končana.

Mala križanka

Vodoravno: 1. moško ime, 6. belokrajnsko mesto na južnem podnožju Gorjancev, 8. ribje jačece, 9. površinska mera, 10. ločilni veznik, 11. naplačila, 12. dalmatinska vprašalnica, 13. učitelj etike, 14. lastno premoženje, 16. napad, naskok, naval.

Navpično: 1. propaganda, 2. mesto v italijanski pokrajini Teramo, 3. pod, 4. oziralni zaimek, 5. vrsta glasbila, 6. svetovno znano letoviško mesto ob vzhodni obali Floride, 7. vrsta palme, ki raste na Sundskih otokih, 11. prvi znani rimski založnik, Ciceronov prijatelj, 13. žensko ime, 15. visoka gora v Švici.

(Z. K.)

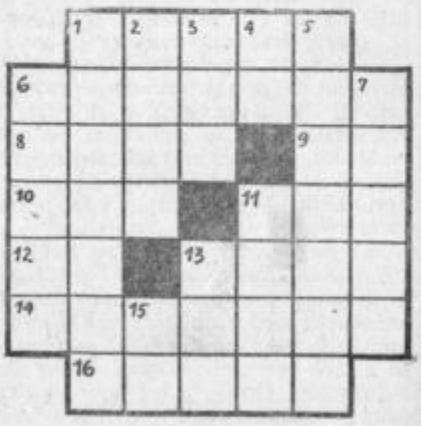

CELJSKI TEDNIK

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Celje, Gledališka ulica, poštni predal 161. TELEFON: 23-69. — UREJUJE uredniški odbor. ODGOVORNI UREDNIK Drago Hribar. — Časopis je ustanovil okrajni odbor SZDL Celje. Izhajal je kot »Nova pot«, »Na delo«, »Naše delo« (1945), kot »Celjski tednik« (1948-1950), nato kot »Savinjski vestnik« (1950-1954) in od 1955 ponovno kot »Celjski tednik«. S 1. januarjem 1966 ga SOUSTANAVLJAJO občine Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah in Žalec. — Tednik IZHAJA ob petkih. IZDAJA: Zavod za informativno službo Celje. TISK IN KLISEJI: »Celjski tisk«. — CENA: posa samezna številka 50 par (50 din), letna naročnina 20 (2.000) din, polletna 10 (1.000) din. Tujina 40 (4.000) — TEKOČI RAČUN: 507-3-223.